

HAL
open science

W ñ dh` Kw zläan s dh bë Ä bääbhäbh n-dhün
Sébastien Tiémoko Baba, Nestor Gué, Vydrin Valentin, Emmanuel Zeh

► **To cite this version:**

Sébastien Tiémoko Baba, Nestor Gué, Vydrin Valentin, Emmanuel Zeh. W ñ dh` Kw zläan s dh bë Ä bääbhäbh n-dhün. 2019, 978-2-8091-0134-8. halshs-02482378

HAL Id: halshs-02482378

<https://shs.hal.science/halshs-02482378>

Submitted on 18 Feb 2020

HAL is a multi-disciplinary open access archive for the deposit and dissemination of scientific research documents, whether they are published or not. The documents may come from teaching and research institutions in France or abroad, or from public or private research centers.

L'archive ouverte pluridisciplinaire **HAL**, est destinée au dépôt et à la diffusion de documents scientifiques de niveau recherche, publiés ou non, émanant des établissements d'enseignement et de recherche français ou étrangers, des laboratoires publics ou privés.

Kĕbhóòn Bābá Sĕbāsĭĕn
(Tiémoko Baba Sebastien)

Wón dhÿ

Kwĕzlāan sÁdhĕbĕ

À bāàbhàbhĕn-dhÿn :

Gĕe Nĕsĭtō (GUÉ Nestor),

Vūdlĭndhÿ Vādhāntĕn (VYDRIN Valentin)

Zĕĕ Ēbhāndhūendhÿ (ZEH Emmanuel)

Bhāandhĕ

Pābhĕnbhàbhĕn — EDILIS

2019

Il y a des choses. Livre de contes

dans la langue dan de l'Est

par Tiémoko Baba Sebastien

*Édité par Gué Nestor, Vydrin
Valentin, Zeh Enmanuel*

*Mise en pages par Valentin
Vydrin*

Man, 2019

Wón dhÿ. Kwèzlàan sáldhébè

dànwò gú

À bènzābhèn: Kēbhóŋn Bābá
Sēbāsīèn

À bāàbhàbhèn-dhùn :
Gèe Nēsītō, Vūdlīŋdhÿ
Vādhāŋtèn, Zé Ēbhāndhūendhÿ

Bháandhè, 2019

Cette édition en dan de l'Est paraît grâce au soutien
du programme de valorisation du Labex Empirical Foundations of
Linguistics

ISBN : 978-2-8091-0134-8

© *Tiémoko Baba Sebastien*

Dhán yà' p̄y dhéŋ à dhē yà' p̄y dā

Yī bhá ká, à yī yà gwll dèdèwō, yá dhánglōón-dhán dō ȳ gūn, yá' dā ȳ gā k̄ ȳ tūn k̄ dhán dédè ká, yá' dhē ȳ klō bhō' bhà, yá dhō y' k̄ kp̄i. Ȳ tō dhán gb̄ŋ ká yá yà búú k̄-sù dāān-sù bhà. Áa yá' dō dhēe, yá wū k̄ yíi' zā yáa gūn. Y' dō bhūn, k̄ à tō yáa wū sēēndhán zā bhá wōn bhà zú, k̄ ȳ dūy dhàn' kèŋ.

Yá dūy zā dhēe, yī bhá-dhūn ká yà yāagā-dhūn zā, yá' bhá-dhūn ká y' sōcdhū dhàn zā. Y' dō bhūn, k̄ dūy sūu yà bhō yān-dhē bhà, k̄ dhē y' dūy-dhūn wó dhó' bhà k̄ wō dhā' gō-dhē yáa dhý.

Yá wó yà à tàabhàn bhōōn-sù bhà. Dūy zā y' wō p̄y bhā yáa gūn' zā-sīl wēewēe, à p̄l dhàn gūn' gō. Yà būu dā dūy bhà, y' kēe k̄-sīl, yá dhánglōón-dhán bhā yà glá dhéŋkpāadhē dhūn gú yá wà à bhōōn wáa' ȳ.

Bhá bhūn ȳ glà tló kpāa gú, bhá bhūn yá glà dhúkp̄l gú, bhá bhūn zú yá glà sēdhágā gú ; ȳ glà dhú kp̄æ-dhūn gbàn gú. À glá gú p̄l tō tàabhàn-sù y' dhý yá dhéŋkpāadhē ká.

Yī dō ká, yá dūy-dhūn bhā' gōn kp̄iisū dèdè y' yà tō bhā y' kp̄æ gbàn lōo kó tà, yá' p̄y'-dhūn dhē : « Á, bhén ká dō bhā, wón bhā yà k̄ gbēē dèdè dhàn' wō kwā bhā bhā. Yà k̄ dhē k̄ kwii' síll bhōōn, kwā sūu ȳ dhō yān' kp̄ŋtāa. » Yá wó' dhēē-kp̄o wō' p̄y : « Dhē y' dhý kwá' k̄ bhūn dhē ? »

Yá dūy kwēedhán bhā y' yōō bō y' p̄y : « Síll bhá dhàn bhāan' k̄. Dhán gbōŋgbōŋ-dhūn wó kwā kp̄y gú bhā dhàn, bhāan' bhēn dō glá dhándhīlŋ-dhán s̄l dō gú k̄ ȳ dhó gōōn bhā' tàabhàn bhōōn-dhē gú. » Yá'-dhūn wō ȳ tō' bhā dō.

Yī dō ká, yá dūy gōn bhā y' dīi dō dūy-dhūn bhā' dhēe gbōŋ s̄l dō tà, yá glà dhándhīlŋ-dhán s̄l dō gú, s̄l-dhē y' gūn dhán bhā' gō, à síbhán yáa gūn kp̄ŋtāa. Yá dūy gōn bhā y' y' wō kp̄o' bhā y' p̄y : « Dhó, bhá dhó í wō dhánglōón-dhán bhā' gō yēedh̄y k̄ wú' glá gú p̄l gbàn dō k̄ í dhūn wī' p̄y yī dhē k̄ yí síl bhōōn bhā yí' zā, yáa dhý ȳ dhō kwā sūu yān'. » Yá dūy dhándhīlŋ-dhán bhā y' wíwú y' dhō.

Yá dhō ȳ lōo p̄ydh̄y yáŋŋ dhōbhāa ká, k̄ yáŋŋ gō yà tān tōn tà. P̄y p̄ææn dhé y' wō tà bhā bhēn p̄p̄é dhé k̄ wó gūn bhūn, wō wō dhý

dhàn kpō' bhà wó' gā dhè tō yǎ dhíy-kpō pōo bhà, à bhà kà sà-sù wòn gú. Bhēnbhēèdhè dhī kō yáa bhūn.

Yí dhō y' lōo' dhùtī pír kwéé, yí wó' gbā yææ ká. Dhè y' yáandhūn, yí dhùtī yà dhéé-kpō y' p̄y : « Bhān dhēṅbhēndhē gō plíy bhén ? » Yí y' gō gú p̄y tō p̄y. Yí wó' tō bhà gú dhéé-kpō, yí' p̄y. Yí dhùtī yà dhéé-kpō zú y' p̄y : « Yí kwá' bhān bhūn ? » Yí' yōo bō y' p̄y : « Ā dhūn dháṅglǝ́n-dhán wó' dhè dhìn bhā dhàn' pír ; kà à bhà kó dhè zòn ñ dhè. » Yí wó dhō' dō' dháṅglǝ́n-dhán y' b̄w̄k̄l̄bhèn ká bhā' pír kwéé. Yí dhō, yí kpàn dháṅglǝ́n-dhán bhā' dhē dhàn' bhà bhūn, k̄y y' zà y' y' zú-dhè gú dhóo gú. Yí dhēb̄d̄-dhán yà' s̄l̄ṅ-bhō, yí' gbā yææ ká, yí bhàdhian dà' gō. Yí' yōo bō y' p̄y : « Ā dhūn ĩ gb̄y dhàn' pír. » Yí dhēb̄d̄-dhán bhā y' gbàn bhà kō gbàn p̄éé sūu gú, k̄y y' dhūn wón y' gú y' à bhá p̄y y' dhè, k̄éé yí' yí' dàa k̄l̄ tōṅtōṅdh̄y.

Yà wé, yí' yōo bō' gō y' p̄y : « Kpl̄l̄ṅ y' n gō, k̄éé ā dhūn ĩ gb̄y dhàn' pír, ā dhò à dà' y' dhàn' dhè. » Wò tō bhà yí dháṅglǝ́n-dhán bhā y' gō dhóo gú y' wò.

Yán y' kpàn à bhà, yéé y' dhándhīl̄ḡ-dhán yà tō, dháṅglǝ́n-dhán bhā yà gā' bhà. Yí dhō yí' tūaa-bhō ; yí' yà bhō. Dháṅglǝ́n-dhán dhē bhā yà à wón dō dhè dhēṅ yáa dhàn y' bhō bhā. Kéé à gb̄y zà yáa' wón dō dh̄y. Yí' wō k̄y' bhō dhè sà gú dhàn' wòn dh̄y dh̄y. Yí wó dhēṅbhēndhē dhí bhòon, yí p̄l̄ bh̄y. Kó wó' gú bhā wāà dháṅglǝ́n-dhán bhā' dhē bhà kó à-dhūn s̄éé y' p̄y kó tà.

Dhè y' dhē wāà gōn bhā wà dà kōd̄dh̄y, yí b̄w̄k̄l̄bhèn dhē bhā y' dhō kwéèdh̄y y' yáandhūn. Dhè wó bō kōd̄dh̄y, yí dhándhīl̄ḡ-dhán bhā y' dháṅglǝ́n-dhán bhā' gō sū yí' wò y' gbàn tà. Yí zūn y' kō tã sū bhà à ká yéedh̄y, k̄y y' y' kō z̄īy-s̄l̄ à gb̄iin̄, yí' kàa. K̄y dháṅglǝ́n-dhán dè p̄y y' yéen dō-s̄l̄ kó dhíy, k̄y yà dīn ȳ-s̄l̄.

Dhè y' dō t̄yṅ bhá bhā' gú, k̄y yī yà k̄l̄ dhè ȳy' dà dháṅglǝ́n-dhán bhā' yán bhà, yí dhándhīl̄ḡ-dhán bhā y' dhéé bl̄ésù kpō y' p̄y : Ā' p̄y dhìn bhāan : Dùy ú' z̄l̄, yí' z̄l̄-sù y' yà k̄l̄ ĩ k̄l̄yá ká y' bhā òo, ú' k̄l̄ kō k̄l̄ dhè y' wà k̄éé k̄l̄ ĩ bhà, yí wáa ĩ y' y', ĩin yí'-dhūn kō yáa bhòon ĩ bhà ? » Yí' yōo bō' gō y' p̄y : « Glá dhàn á' wō. » Yí' p̄y : « ĩ glà bhàn wāà bhàn-dhūn dhàn gú ? » Wé wó' wō-s̄l̄ bhā k̄y dháṅglǝ́n-dhán bhā' dhē bhā y' yà-s̄l̄ kwéedh̄y, k̄y' tō yà'-dhūn wò bhā' bhà. Yí dháṅglǝ́n-dhán bhā yí' yōo bō y' p̄y : « Bhán b̄u dà dùy bhà, wà kpā ñ kèn̄, yí' bhán glá

tlóokpáa gú. » Yý dhándhīlī́-dhán yà à dhě́-kró yà à p̄ : « Yý wà à tlóokpáa ký bhā' wú wè ? Yý ú' k̀ dhè ? » Yý' ỳ̀ bō ý' p̄ : « Yý á glá bhá wō dhú́kpl gú. » Yý' dhě́ bhá kpō ý' p̄ : « Yý wà à dhú́kpl bhā' gbàn yé wè ? » Yý' p̄ : « Yý á glà sèdhá gú. » Yý' dhě́ bhá kpō ý' p̄ : « Yý dùy-dhùn wà à sèdhá bhā' yé wè ? » Yý gṑn-sù yà ỳ̀ bō ý' p̄ : « Yý á glà wíēη krǣæ gú. » Yý' dhě́ dō bhá kpō ý' p̄ : « Yý dùy-dhùn wà à wíēη krǣæ bhā' bhō sēe k̄ wà' gbàn yé wè ? » Yý dhánglṓn-dhán yà ỳ̀ bō ý' p̄ : « Yý á glà dhéη... À dhéη... bhā dhàn tō' dhí ý' dhē ỳ̀ bō kréηη kwéedh̄ bhūn, ý' p̄ : « Gōn-dhán, dāa wà ! Gōn-dhán dāa wà ! Dhēb̄ ý kēη ká tūn kó ȳ k̄ blēsù dhàn' k̄-sīl bhā dhàn, í ī tàabhàn gbàn p̄-sīl à dhè bhā èe ? » Yý tò dhéη... bhā dhàn' bhà p̄ yí' krǣæ p̄ zú tōηtōηdh̄, wé ý' dhē yà wō' tà bhā' wōn gú.

Dhándhīlī́-dhán bhā ỳ̀ gbàn' bhà, ý p̄ gbàn p̄p̄ k̀, ȳ z̀ zīan gú, kēe yī wé zú tōηtōηdh̄. Dhè ý dhè yà krœe, ý dhándhīlī́-dhán bhā ý ỳ wò dà ý dhō. Wò p̄ p̄p̄ gbàn sūu k̀ k̄ ȳ wō dō bhá bhō, ý wó gbàn' bhà k̄ sūu gbàn dó dó k̀ ý wó fl̄ bhà, yí' dāa k̀ tōηtōηdh̄. Yý z̄ ý dhō.

Dhè ý dhándhīlī́-dhán bhā yà dhó, wò w̄ à zīan gú dō, à plè-dhàn bhā ý dhánglṓn-dhán bhā ý dhō bú.

Dhándhīlī́-dhán bhā dhó ý' bhō bhā, yà z̄ wón bhā' gbàn gèη gú bhén wó' bō bhā'-dhùn dhè. Yà dhánglṓn-dhán bhā' tàabhàn bhā' gbàn p̄.

Dhó ý dhánglṓn-dhán bhā ý' wō bú bhā, ý kràn dùy-dhùn bhā'-dhùn kp̄ bhà. Yý b̄u dà à gōn dō bhā. À dhé bhā ý bō p̄-sù ká, à krǣæ wó tō lòo dhàn wō' wō à kēη, k̄ à gbōη ý k̀ glà ý dhō p̄dh̄ bhā, ý ȳ à-dhùn dhè dhíy. Dhè wó lòo' kēη bhōo, ý glà tlóokpáa gú, ý dhándhīlī́-dhán bhā ý' dhè z̄n, ý dùy-dhùn wó dhō wó tlóo bhā' wū ; ý gō bhūn ý glà dhú́kpl gú, ý' dhè z̄n, ý wó dhō wó lòo' tà, wó' gbàn yé, ý gō bhūn ý dhō ý glà sèdhágā gú, ý wó' bhòon wó' ȳ, ý wó' yé. Yý dùa bhūn, ý dhō ý glà wíēη krǣæ gú, ý wó dhō wó' bhō sēe, ý wó' gbàn k̀ tlùkpètlùkpèdh̄. Yý gō bhūn ý glà dhéηkràadhè gú, ý dhèη à-dhùn ḡ. Yý wó dùy dhèe-dhán ý k̀ dhō p̄dh̄ bhā' dhě́-kró wó' p̄ : « Yý ỳ̀ bhén ? » Yý' ỳ̀ bō ý' p̄ : « À dhé ý tō' tà bhā, ỳ̀ k̄' p̄ dhéη..., ý' dhē ý bō kwéedh̄ ý' p̄ : gōn-dhán

dàa. À kà dhý-sùu bhā' gú, bhíin kà yǎ zà klóó dō. » Yý kà dhánglǝón-dhán bhā' dhā-dhè ká.

Wón ý' kà yý wó' pǎ : « Dhán yà' pǎ dhéη..., à dhē yà' pǎ : dàa » bhā, yý bhā. Bhēn kpī kà bhēn pǎy-sùu dhý sà wón ý' gú pý, yý ý bhā. Yà kà dhè dhánglǝón-dhán bhā' dhē dhándhē-dhán bhā yíi kà bhūn dhún, kǎ dùx dhùn kò dhò bhòon' bhā.

Dhán dhíy yà kò yāa yáa sà

Gblùdā dō dhàn gūn yī bhá ká, bhēndhè ý dhí' gò, dhòœn ý gūn' gò, à síbhán yáa gūn. Dù wlēe yǎ gūn' gò, ý bhò wlēe yǎ gūn bhūn, ý bhíáa wlēe yǎ gūn bhūn, tò zà à dhōη yáa gūn bhō-sīl, ý sòo wāà sòðflη-dhùn gbàn wlēe yǎ gūn' gò.

Dhē yǎ gūn' gò kòœn plè, kēe yý dhēbò bhā' bhá yíi dhán kpō. À kòœn plè ý gā dō-dhāan ý dhō' sūu tàabhān bhā, yý dhō ý dhán dō kpō' gò, yý dhán bhā ý kà dhánglǝón ká.

Dhán bhā yí yáa zūn' wòn bhà, pā ý' bhý dhò yǎ à kà yý à bhý, wón óo wón ý' kà dhò yǎ à kà yý' kà. Pā óo pā ý wó à dhūn dhán bhā' dhè kǎ yǎ tlō kà' bhà, yáa à sú, yý' zùx. Pā óo pā ý wó à dhūn' dhè, ýý' sūu yý' zùx. Kēe yà à zùx ý' wò dhý bhā yý yáa yà ý dhí tǝn, yý gbó dhàn bō. Ý dō bhūn kǎ yǎ flη-dhùn gbàn wō-sīl gbó tà.

Yý' dā yǎ bhēn dà yī dō ká kǎ wò dhó' dhēé-kpó-dhè gú, kǎ pā ý' pǎy dhè wà dhūn ý dhè kǎ yǎ kà' bhà tlō kà bhà pà ká bhā yà' pǎ. Yý wó dhō wó' dhēé bhā' kpō. Yý' pǎ yǎ zà yǎx tlō kà yídhán dhán dhàn' bhà. Yý wó dhō wó' lòo à dā bhà dhè ī gbǎ bhā yà' pǎ yǎx tlō kà yídhán dhán dhàn' bhà. Yý' pǎ : Áa, yà pǎ tlō kà bhà pà gbé ý lòo sē yā' gú yā yíi' bhá yǎ, yǎx tlō kà yídhán dhán dhàn' bhà èe ? Yý wó' pǎ : Ìin ! Gblùdā bhā yíi dō' bhà gblēen, yý' pǎ ý bhà sǝdhá-dhùn dhè wò dhó kǎ wò yídhán dhán dō bhòon kǎ wò dhūn' ká ý gbǎ bhā' dhè, kǎ yǎ tlō kà' bhà, kǎ yá dhó gā'. Wón bhā yý' súx yǎ dà sǝdhá-dhùn bhā'-dhùn gú, kò ý yídhán dhán dhý' bhà wáa' dō, dhè wó dhō' slòó' bhà wáa' dō, kēe dhè ý kà dhè tǎη dhé ký bhā' gú, gblùdā yà wón dhé ký' pǎ kǎ yǎ dhàn dhý, bhén yíi' kà wà' zā dhàn' bhō, kò ý sǝdhá-dhùn bhā wōo' kà' ká, yíi slòo. Yý wó dà bú, gblùdāgbǎ bhà yídhán dhán bhā' bhòon-dhè gú.

Yý wó bú zōn dhèe sú dō ká, yý wó dhō wó lòo gwà yè bhá bhā' dhíy, yý wó kpàn pā dhán sūu bhá-dhùn bhā'-dhùn bhà kǎ wò lòo-sīl gwà

sàà dhíx, yánh tée dhè bhūn. Bhá' gǎ, ū' pǝ zō dhán, kée bhá yǎn zā, kǝ yà glá, bhá' yǝ, bhǝ gwǎl dhán ..., bhá' yǝ bháwō, bhǝ zlūe dhán ..., kée yà ǝ dhí pǝ kǝ yǝ wé, pēh dhán gō' dhí.

Dhè wó sǝdhǎ-dhūn bhā'-dhūn bhílún kūn, yǝ wó yà òua-sù bhà, kée yǝ wó'-dhūn klǎn, yǝ wó' dō kūn, yǝ wó' sū wó dhō' ká gblùdǎ dhè, yǝ' sū yǝ' dhūn ǝ gbǝ dhè. Yǝ wó' dà klǎn dō gú.

Dhè yà kpǝce dō, yǝ wó tǝ dō zǎ à dhè. Dhǝ bhā kǝ yǝ tūn dhán ká. Yǝ glá-sù zū-bhō, yǝ kl kpī. Yǝ dǝ bhūn kǝ tǝ dō yáa' zō-kún zú, à tǝh bhā' gú kǝ yà kl dhè gbǝǝ dhǝ. Yǝ dǝ bhūn kǝ wò tǝ dhǎh kwǎl sǝodhú-sǝodhú wó' dhūn' dhè. Á, yǝ dǝ bhūn bhāa, kǝ tǝ sǝodhú yáa' zō-kún zú. Tǝ klōo kǎh yǝ gūn gblùdǎ bhā' gǝ bhā, pǎh ! À gbàan yǎn.

Yǝ wó zūn' dhíx-gbā-sù bhà bhíáa ká. Yǝ bhíáa wlēe yǝ yǎn. Yǝ wó dà bhò tà, yǝ bhò wlēe yǝ yǎn. Yǝ wó dà' ká dù tà, yǝ dù wlēe yǝ yǎn. Yǝ wó sòǝfǎh dhūn-dhè-sù zū-bhō, yà' bhǝ dō, dhèkpǝceyì dō yǝ' gbàn yǝ yǎn. Yǝ wó dà' ká sòo-dhūn tà, yǝ' gbàn yǝ yǎn. Yídhán dhán bhā, yà kl kpī dèdèwō, yà zǝ zǝ zǎ tà, yà dǝ ǝ gǝæh, à gǝ yǝ zǝn kó tà.

Yǝ wó gblùdǎ bhà sǝdhǎ-dhūn bhā' dhūn-sù zū-bhō yídhán bhā' dhè, dó-dó, plè-plè, yǝ sǝdhǎ gbàn yǝ yǎn. Yǝ gblùdǎ bhà dhèbǝ-dhūn bhǝ-sù zū-bhō, yǝ dhō yǝ' gbàn bhǝ'. Yà tó gblùdǎ wāǝ ǝ gbǝ dhán'-dhūn bhà. Yǝ dhō yǝ gblùdǎ kūn' yǝ' bhǝ. Gblùdǎgbǝ bhā yà kl pǝ dhán wlūwú-sù sǎ dèdè ká. Dhè yǝ' dhè yǝ kǝ à bhà tlō kl bhà pǎ sǎ ǝ dhǝ yà' kl bhā yà à sūo dà bú, à yǝh dèdè dhán' bhǝ wǝn yà tó, yǝ zǝ bēh ká. Pǝ gbàan wú, yǝh dō dhán yà tó. À dhè yǝ yídhǎngǝn yà' yǝ kǝ' dǎbhèn yà zǝ bēh ká, kǝ yà zǝh kèh bēh dhán bhā.

Dà yǝ gblùdǎgbǝ bhā yǝ' wō zǝn bhā, yǝ wò Bhǝn dhán' plǝh blēesù. Yǝ Bhǝn yà' pǝ' dhè : « Kwá' bhān bhūn ? » Yǝ' pǝ yídhán dhán bhá yǝ gūn bhān tlōo kl bhà pǎ dhán' ká bhā dhán yà n sūo gbàn dà bú, bhāh dō dhán bhán tó, yǝ yǝh n bhǝ yǝ á zǝ-sǎ' gǝ bēh ká bhā. Yǝ Bhǝn yà' pǝ' dhè : « Éé, yà tó' dhé kǝ bhā' bhà, zǝ kǝ í yáàndhūn, yǝ dhò dhūn' yǝ kpàn n bhà yǝ. » Yǝ gblùdǎgbǝ zǎl yǝ kl sǝæh, yǝ dhō síāa yǝ yáàndhūn. Wò yà dèdè, yǝ yídhǎngǝn bhā yǝ dhūn-sù zū-bhō. Yáa yídhán dhán ká zú, yà kl zùzùgwè dèdè ká. Yǝ dhūn-sǎ, yǝ kl dhè tée dhà yǝ dhūn à dhǝ, kǝ' vīn yǝ dǝ-sǎ yūu dhǝ, yà wé, yǝ kl dhè dhā yǝ wè à dhǝ, kǝ pēh yǝ gó-sǎ' dhí. À dhè yǝ Bhǝn yà' yǝ dhǝ, yǝ ǝ wēh dhǎh dhán' wō ǝ bhà yǝ sǝ yè gú.

Gblùd̀l̀gb̄ȳ yà à s̄ zú b̄n̄ ká. Ý dh̄ó ý lòo Féng pl̄ȳ, ý k̀ k̄ d̄o bhā' gú. Ý z̄ȳ bhūn, ý dh̄ó ý lòo Bhl̄òcn pl̄ȳ, p̄l̄ d̄o bhān̄. Ý z̄ȳ bhūn, ý dh̄ó bháw̄o ỹ dh̄íy, ý dh̄ó ỹ kp̄n̄ Gbl̄ò bhà, ý Gbl̄ò yà zū́l̄ yà à gbl̄íy, k̄éε ý yíi bhòcn' bhà, ý z̄ȳ wū-dh̄ùn pl̄ȳ dh̄í d̄óndh̄ȳ. Ý dh̄ó ý kp̄n̄ Dùy bhā k̄y' dh̄éngā yà w̄' b̄n̄ t̄a. Ý Dùy yà' dh̄éé-kp̄, ý z̄ȳ à dh̄è à ḡèn gú, ý Dùy yà' p̄y' dh̄è : « Ɔ́, dh̄ó síāa k̄í yáandhūn. Yà dh̄ūn, ñ s̄ȳ d̄o ý bhāan' gb̄n̄' bhà ȳy, ȳy dh̄ò tó' bhūn ý gā, ý gbl̄ùd̀l̀gb̄ȳ ȳy dh̄ò síāa ý yáandhūn. W̄ò k̀ bhā d̄édè, ý z̄ùz̄ugw̄è bhā ý w̄ò. Dh̄ú k̄w̄éé-dh̄ùn w̄ò ȳé-s̄l̄, p̄ēnḡōn-dh̄ùn w̄ò gó-s̄l̄ à dh̄í wó k̄ídh̄ōn̄ d̄o dh̄ūn t̄á s̄w̄, ý wó gūn-dh̄āan p̄ȳ. Ý Dùy yà' p̄ȳ gbl̄ùd̀l̀gb̄ȳ bhā' dh̄è : « Ý à bh̄ēen dh̄l̄n dh̄í ? » Ýy' ȳz̄o b̄o ý' p̄ȳ : « Pá á w̄è' ká bhā dh̄l̄n dh̄ūn-s̄l̄ bhā. » B̄ēn̄ ý Dùy yà' d̄o ỹ ḡz̄o bhā, yà yà w̄āa kp̄ȳ dh̄é' ý' bhà yà w̄o dh̄l̄n' w̄o, yà bh̄ān̄ tl̄ó dh̄é ý' bhà, yà wú dh̄l̄n' w̄o. K̄ȳ gbl̄ùd̀l̀gb̄ȳ yàà p̄y' dh̄è : « Àan ! Ā k̄l' p̄ȳ z̄l̄ w̄ò ī dh̄è. » K̄ȳ ȳȳ d̄è p̄ȳ yà à bh̄o d̄èew̄o s̄éε.

Ý dh̄ó ý lòo B̄iy pl̄ȳ. Ý B̄iy yà' p̄y' dh̄è : « Ý gbl̄ùd̀l̀gb̄ȳ, kwá' bhān̄ bhūn ? » Ýy' p̄y' dh̄è : « Áa ! N dh̄òo B̄iy, wón ý bhūn, à ḡèn yáa d̄o. Yídh̄án dh̄l̄n bhá ý gūn ñ tl̄o k̀ bhà p̄l̄ dh̄l̄n' ká z̄z̄o w̄é dh̄l̄n' w̄n̄ yà d̄à ñ ḡz̄o gb̄n̄ t̄a, ý yà ñ s̄ūu ȳl̄n, bhān̄ dh̄l̄n ñ bh̄ȳ w̄n̄ yà tó' ḡz̄o, ý á z̄iy-s̄l̄' ḡz̄o b̄ēn̄ ká bhā w̄ā. » Ýȳ B̄iy yà p̄y' dh̄è : « Ɔ́ ! Ā yídh̄án k̄ȳ dh̄í' s̄ūu ȳȳ bhūn dh̄è ? Dh̄ó síāa k̄í yáandhūn, k̄ȳ ȳȳ dh̄ūn ȳȳ kp̄n̄ ñ bhà ȳȳ. » Ýȳ gbl̄ùd̀l̀gb̄ȳ yà' p̄y' dh̄è : « Áa ! ñ dh̄òo B̄iy, pá ý bhā ȳȳ z̄iis̄ù gb̄éé dh̄é ! Ū dh̄ò bhòcn' bhà w̄é èε ? »

Ý B̄iy yà' p̄y' dh̄è : « Dh̄ó z̄z̄o síā k̄í yáandhūn, k̄ȳ ȳȳ dh̄ūn. Íl̄n bhá t̄l̄ dh̄l̄n' bh̄o ñ gú èε ? Yà dh̄ūn, à sú d̄o ý bhāan' w̄o ñ dh̄ōn̄ yā' ká k̄ȳ á' bh̄ān̄ gw̄é ý d̄o yā' bhà, k̄ȳ á tán' t̄a, yà gó bhūn, gā dh̄l̄n ȳȳ' w̄o. » Gbl̄ùd̀l̀gb̄ȳ zū́l̄ yà k̀ s̄ææ, yá dh̄ó síāa yà yáandhūn. W̄ò yà d̄édè ý pá ý bhā ý w̄ò.

Yà gbl̄á d̄o-d̄o w̄o, p̄ēn̄ dh̄l̄n ý d̄à, à dh̄ūn t̄éε yà yà gw̄é z̄iāan bhà yà w̄ò dh̄l̄n' w̄o. Ý B̄iy ȳȳ gbl̄ùd̀l̀gb̄ȳ dh̄éé-kp̄ ý' p̄ȳ : « Ýy' bh̄ēen dh̄l̄n' v̄in̄ ȳȳ d̄o dh̄í ? » Ýȳ gbl̄ùd̀l̀gb̄ȳ yà' p̄ȳ : « Àan ! P̄l̄ d̄èdè á dùa-s̄l̄' ḡz̄o bhā ý dh̄ūn-s̄l̄ bhā. » T̄ȳn̄ ý k̄l̄-s̄l̄' ká dh̄í bhā k̄ȳ yídh̄ānḡōn bhā ȳȳ t̄ūn̄ k̄ȳ dh̄è k̄ídh̄ōn̄ s̄z̄odh̄ú síbh̄án dh̄íy dh̄è dh̄í. S̄āndh̄in̄ w̄ò w̄o b̄o dh̄iān̄-dh̄ùn bhā' gb̄n̄ z̄l̄-s̄ū ká, k̄ȳ k̄ídh̄ōn̄ pl̄è síbh̄án dh̄l̄n̄ yà tó w̄ēn̄-dh̄ùn z̄in̄n̄ gú. Gbl̄á d̄o dh̄é yídh̄ānḡōn yà w̄o bhūn bhā, súy ý d̄à B̄iy

gú, à gbō ȳ tò síāa bhūn. Bèñ ý yà' gú, yà yà dhú zìaan bhà yà bhō dhàn' wō s̄ē. K̄y gblùd̄lgb̄y bhā yà à s̄ zú d̄ēwō bèñ ká. Dhó dhé ý' bhō bhā, ȳ dhō ý l̄ò Gwēe pl̄y. Ȳ Gwēe yà dh̄ē-kp̄ ý' p̄y : « Ȳ gblùd̄lgb̄y, kwá' bhān bhūn ? » Ȳ' ȳc̄ b̄' ḡ' ý' p̄y : « Gó ñ ḡ' á z̄y, wón á d̄' ká, ý B̄y-dh̄n gbàn wà f̄l̄l' bhà yā, bhī áa bhūn í dhō sl̄ò' bhà. » Ȳ Gwēe yà' p̄y' dh̄ē : « Bh̄l̄n w̄n z̄l' bhūn, z̄y z̄l' wō ñ dh̄ē à ḡēn gú. » Ȳ z̄y' dh̄ē à ḡēn gú, k̄ē ý' k̄l-s̄l dh̄y' bhā k̄y' ȳn yà tàabhàn. Ȳ Gwēe yà p̄y' dh̄ē : « Ȯ́, yà tó' dhé k̄y' bhā' bhà, dhó síā í yáandhūn ; bh̄l̄n s̄ū bhūn ȳ z̄l' ká, ȳ bhāan bh̄c̄n' bhà ? À tó bhūn k̄y' ȳ dhūn, ñ s̄l̄ yā à gbàn d̄ōs̄ēñ ý bhāan' wō' bhō gú ȳi dhó gó' bhūn. À p̄y ý Gwēe yà' wō dh̄y' bhā, gblùd̄lgb̄y z̄l̄ yà k̄l s̄ææ. Yà Gwēe kw̄ē dh̄ē ḡà, k̄y yà ḡēn s̄l̄ ḡà, k̄y yà k̄d̄ s̄l̄-dh̄n ḡà, ý' p̄y : « Á ! À dhé k̄y yā, dh̄ín à ḡēn ȳi k̄l wón w̄ē bhá z̄l' ká, bhán dhā wón dhé bhā' ḡd̄ dhāan bhā. Ȳ dhō síā ý yáandhūn.

Wō yà bhūn d̄éd̄ē, ȳ p̄l' bhā à dhūn v̄n ȳ d̄à à-dh̄n tó gú. Ȳ gblùd̄lgb̄y yà' p̄y Gwēe dh̄ē, p̄l' á w̄ē' ká bhā dhàn ý dhūn-s̄l' bhā. » Ȳ Gwēe yà' p̄y : « À tó dh̄y', ȳ dh̄ dh̄n' ý kp̄an ñ bhà ȳ. W̄ē pl̄ē-dh̄aan dhé p̄l' bhā ý' wō k̄y yāa à-dh̄n ká gbl̄ēen zú, s̄y ý' d̄à Gwēe gú, gblùd̄lgb̄y ȳi' dhó z̄ian z̄ian ȳ.

Ȳ bèñ s̄ zú d̄ēwō. Wón bhā ȳ dhō ȳ dhàn' ká dh̄y', ȳ z̄y' ká w̄ ȳ k̄l w̄ ká, wāà tà gú tà p̄l' gbàn s̄ū d̄ō-d̄ō pl̄y. À Lāabh̄ȳl̄āa-dh̄n, à gbān-dh̄n, à sl̄úk̄-dh̄n, à gbl̄ūñ dh̄n, à z̄-dh̄n, ȳ'-dh̄n gbàn wó f̄l̄l' bhà.

Ȳ gblùd̄lgb̄y ý dhō ý l̄ò W̄l̄ññ pl̄y, k̄y à s̄é yāa' dh̄ē zú. K̄y yà à wón d̄ t̄n dh̄ē ȳ bhà yà bō. Ȳ W̄l̄ññ yà' p̄y' dh̄ē : « Gblùd̄lgb̄y kwá' bhān bhūn ? » Ȳ' p̄y' dh̄ē : « Ée, W̄l̄ññ, gó ñ ḡ' á z̄y dhé ! B̄y-dh̄n, Lāa-dh̄n, Lāabh̄ȳl̄āa-dh̄n, Gbān-dh̄n, Z̄-dh̄n wāà Gbl̄ūñ-dh̄n gbàn wà f̄l̄l' wón ý' bhà bhā, bhī dhàn bh̄i' bh̄c̄n' bhà èe ? » Ȳ W̄l̄ññ yà ȳc̄ b̄' ḡ' ý' p̄y : « Bh̄d̄ yà' p̄y' bh̄ēn yāa gw̄l' z̄c̄ ȳ d̄ wā, bhá bhūn dh̄y' w̄ē ; à ḡēn z̄l' d̄ ñ dh̄ē z̄c̄. »

Ȳ gblùd̄lgb̄y yà' p̄y : « Èe ! Ā ḡūn ñ d̄l' ḡd̄ dh̄l̄n ká dh̄y' d̄ō, ȳ á' p̄y ñ d̄l' dh̄ē ȳ d̄ō ká dh̄ē bhāan tl̄ō k̄l ȳdh̄án dh̄l̄n dhàn' bhà. Ñ dh̄d̄ bhà ñ d̄l' k̄l k̄d̄ yāa bhā' w̄n gú, ȳi zā bhá k̄l' gú, ȳ wó ȳdh̄án dh̄l̄n bhā' bh̄c̄n' ȳ wó' k̄ūn wó dh̄n' ká ñ dh̄ē. À z̄ū-bh̄ō-s̄ū gú, ȳ ḡūn t̄ d̄ō-d̄ō dhàn' bh̄y-s̄l, k̄ē ý' d̄s̄ bhūn k̄y ȳ d̄ū pl̄ē dhàn' bh̄y dh̄ēkp̄c̄c̄ȳi d̄ō

ká, y' dhō' ká dhý y' ñ dā bhā tùx gbàn sūu γān, y' bhā kódhí gbàn wū, wāā bhā gwāā gbàn dhý. Yā ñ dā-dhūn gbàn wō' tā, bhānγ dō dhān bhán tó, y' á zīx' gō bēn ká, y' á dà sē píx. » Y' p̄x : « Dhè kō á' p̄x' ká ī dhē bhā' dhý, bhīin zīx dhē y' bhā, à dhē yāa dhý. » Y' Wānγ yā' p̄x' dhè : « Dhó sīāa bhūn k̄x í yāāndhūn. À yídhān ký dhý ȳ bhūn dhè ? Ȳ dhò dhūn' y' k̄pān ñ bhā ȳ. »

Y' gblūdāgb̄x yā' p̄x Wānγ dhē y' p̄x : « Áa, Wānγ, bhīi dhó t̄xγ zīx' ñ tā ȳ wēewēē èè ? Pā y' bhā ī fāan ȳ dhò bhōcn' bhā èè ? » Y' p̄x à-dhūn zīnγwú zōēodhē ká. Y' wón bhā y' yūa Wānγ bhā dhēe ; à yūa bhā kō yāa bhā' wōn gú, k̄x yā' zōn p̄x gblūdāgb̄x bhā' dhē dhē gōōn bhūn y' ká bhā y' y' tódhēgā plē y' gō bhā bhā' gbàn bhō bhūn, y' dà y' dhí y' bh̄. Y' p̄x gblūdāgb̄x dhē : « Yā dhūn wón y' bhāan' kā' ká dhān á' dhíx kplíw zōn ī dhē bhā, dhó sīāa k̄x í yāāndhūn. »

Y' gblūdāgb̄x bhā y' dhō sīāa y' yāāndhūn. Wānγ tódhē yāa dhý wón y' gú, à klóō dhān' bhā. Wò yā dédē y' dhūn tó ȳ dà pā bhā' dhūn vīn gú. Súx yā dà gblūdāgb̄x gú, yā yā bēn-yān gú. Y' Wānγ yā' p̄x' dhē : « Ī dhò bhén ? Ā' p̄x' ī ī zūā kā sǣæ k̄x í yāāndhūn, k̄x í yān-tó ñ bhā. » Yídhāngōn bhā gblā dhé y' wō k̄x yāa à-dhūn ká gblēen zú bhā, pēnγōn y' gō' dhí ȳ kā dhē blā pēn dhý, k̄x ȳ dhūn-sīa.

Y' gblūdāgb̄x yā' p̄x' dhē : « Āan, bhā' ȳ bhā èè ? » Y' Wānγ yā' p̄x' dhē : « Éé, à tó dhý zō dhé, ȳ dhò dhūn' y' k̄pān ñ bhā ȳ. » Y' Wānγ ȳ zūn yísíwò blū-sū bhā yídhān bhā y' gō-sīa p̄ææn y' ká bhā' ká. Pēn y' gūn yídhān bhā' dhíx bhā y' dhū. Yā wé ȳ zā zāan gú, pēn yāa gó' dhí zú. À wò zāan y' gūn zīisū ká dhē dhā' wē bhā, yāa bhēn bhā kún zú. Zāan y' dhūn-sīa' tā bhā ȳ zīx Wānγ gō kwēēn̄dhē dēdē gú. Dhāagā gblēen kēe dhíxk̄ydhíxk̄y dō ȳ Wānγ gō. Yídhān bhā p̄x ȳ tā y' gú dhān' tā, yā lòo dhē bhā gú, y' dō y' gēen. Y' Wānγ dhō y' y' bhā dhāagā bhā' wō sēedh̄x zāan glōogā bhā' tā, dà kóyídhē gú, y' dhíx zīan bō dhúy.

Y' p̄x gblūdāgb̄x bhā' dhē : « Bh̄x wlíwú k̄x í dhūn í dō ñ tāabhān ȳ, bhān' p̄x' í' kā kō y' bhā, í' kā ȳ dhān' kō bhā. » Y' gblūdāgb̄x bhā y' wlíwú y' dhō y' dō Wānγ blēēn gú. Súx y' gūn' gú bhā, ȳ gó-sīa' gú. T̄xγ wó kā-sīa' ká dhý bhā, k̄x yídhāngōn bhā ȳ dhūn-sīa p̄x dhý dō. Wó dhō dhē gā' k̄x yā wò. Ȳ dhūn-sīa gb̄x gú tā-sū ká dhē zō dhý, kēe à zīisū-dhē-dhūn wó gūn' bhā, y' yā wé y' kā dhē dhā dhý, y' pēn ȳ gō' dhí

bhā k̄y' bhāa dh̄y' zú. Dhè ʻ Wλn̄η yà' γ̄, γ' gbl̄ũd̄l̄gb̄ȳ dh̄ē-kr̄ō ʻ p̄y' : « Πά ί dùa-sīl' ḡō áa bh̄ũn ʻ dh̄ũn-sīl yā ēe ? » Ȳy' p̄y' : « Ȳy' bhā ! » Ȳy' Wλn̄η yà' p̄y' : « Ά bhā yà bō dh̄aan bhā. » Ȳidh̄anḡōn dē p̄y' dhè ʻ -dh̄ũn γ̄, k̄ēe yà bhán' tà, yà' p̄íy ʻ -dh̄ũn kpl̄íwkpl̄íu bhō k̄y ʻ -dh̄ũn bh̄l̄n̄η. Yà lòo' ḡú b̄ēη ká' -dh̄ũn k̄ēj.

Ȳy' Wλn̄η yà' p̄y' gbl̄ũd̄l̄gb̄ȳ dh̄ē : « Kwà z̄l̄ō ȳēedh̄ȳ kwá dhó kwā tàa ká, k̄y kwá k̄l dhè bhén dh̄y ʻ dùa-sīl p̄l ḡō. Ȳy' wó yà dhó-sũ bhā wō tàa ká. Ȳidh̄án bhā' z̄ú' yà kpā' -dh̄ũn tà. Ά bhā b̄ēη ʻ dh̄ũn-sīl' ká bhā ȳí ȳ t̄ȳn̄ w̄ēe bhá k̄l s̄íaadh̄ē w̄ōn ḡú. Dh̄aa ʻ Wλn̄η yà wō s̄ēedh̄ȳ bhā, ȳidh̄án bhā' kán-sũ z̄ũ dō ʻ' bhō à bh̄ēēdh̄ȳ bhā, γ̄ dhō ʻ' dh̄íy tā' wēη p̄íy dō. S̄ándh̄in γ̄ kán ȳ tà, k̄y gbl̄l̄l̄n gbàn yà d̄ũη d̄ō s̄íaa. Ά s̄ē ȳí k̄l' dh̄ē z̄ú k̄y γ̄ p̄l bhá k̄l. Ȳy' Wλn̄η ʻ dhō bh̄ũn, ȳy' tà kp̄æ d̄ō.

Wó dhō ȳidh̄anḡōn bhā' gbl̄l̄l̄n ḡú-p̄ē, gbl̄ũd̄l̄gb̄ȳ bhā' bhā bh̄ēn p̄ēp̄ē ʻ' bh̄ȳ ōo, à bhā t̄ũy p̄ēp̄ē ʻ' bh̄ȳ ōo, à gbàn' ȳaan, wà' gbl̄l̄l̄n ḡú. Ȳy' -dh̄ũn gbàn bhō bh̄ũn dō-dó, γ' d̄ō gbl̄ũd̄l̄gb̄ȳ ḡō, ȳy' p̄y' kà dhó. Ȳy' k̄l wón dh̄ē bhā' dh̄íy-yà k̄ō ká.

Πά ʻ k̄l wó' p̄y' dh̄l̄n dh̄íy-yà k̄ō yā yāa s̄l bhā ȳ bhā.

Bh̄ēn γ̄ȳ t̄ō ȳíȳȳ bhā gbl̄ũ bhā

Dh̄angl̄ōōn-dh̄l̄n dō dh̄l̄n ḡũn, γ' dh̄ōnb̄l̄ zà-d̄ō. Ȳy' γ̄ō k̄l dh̄ēkr̄ōēȳi b̄ȳȳ w̄ē ká, ȳí dō ká, ȳy' p̄y' ȳ t̄ōēēj̄d̄l̄ dō dh̄ē ȳy' dhó ȳ d̄ō' ȳ bhā dh̄ōnb̄l̄ bhā' dh̄ē ḡú, k̄y wó' d̄l̄ -dh̄ũn t̄uaabhō. Ȳy' wó wl̄ũw wó dhō.

Dhó wó' wō, wó lòo bh̄ũn bhā k̄y dh̄ōnb̄l̄ bhā' d̄l̄ yà s̄ōo z̄l, γ̄ōn ʻ s̄ōo yà k̄l, à s̄íbh̄án yāa dh̄y. Ά gbl̄ú wó' bhō, à wō ʻ' dh̄án yà' wō p̄ēη tà bhā, à γ̄ōn' z̄ũn-sīl w̄ē v̄ēηη ! v̄ēηη ! v̄ēηηdh̄y, dh̄ōnb̄l̄ bhā bh̄l̄aanb̄l̄ ʻ' dh̄ũn bhā p̄y, z̄ú' d̄ō k̄ō ʻ' ḡō, à s̄íbh̄án yāa dh̄y. S̄ōo bhā' γ̄y ʻ' wō k̄y' γ̄ōn v̄in' d̄ō-sīl p̄ēη dh̄íy dh̄y bhā yà à z̄ō sú dh̄íy-z̄iy ká. Ȳy' dh̄án yà' -dh̄ũn t̄ō bhā, γ' dhō ȳí bhāa wāā ȳ dhú dh̄y ; dhè ʻ -dh̄ũn γ̄, k̄y' -dh̄ũn ḡō dh̄íy yà dh̄ēη ȳí bhāa z̄ian tà, s̄ō dh̄l̄n' wō ȳ dh̄án ḡō k̄ōcdh̄y bh̄ũn. Ȳy' p̄y ʻ' s̄ōo bhā' tàa kw̄i p̄ēn-dh̄l̄n bhá sú' bhā k̄y ʻ' bh̄y.

Ά sú ʻ' dhō' wō' bhā dh̄in bhā, wāān, à kw̄i kp̄īdh̄ē gbàn yà bhō' bhā, yà t̄ō' kw̄ēe.

Ȳy' s̄ũ ʻ' dhō' ká ȳ γ̄l̄l dh̄íy, γ' bh̄y. K̄ēe yà ȳ z̄ō tá, k̄y' dh̄án γ̄y dh̄ũn k̄y γ̄y dh̄ē bhā' γ̄y, à ȳíȳȳ bhā γ̄y à k̄l s̄ũ bhā, γ' ȳ wō kp̄ō à t̄æædō ʻ' dh̄ũn' d̄ō tá ḡú bhā' bhā ʻ' p̄y' : « Ḡōōn, ñ dh̄án yà gō ȳí bhāa k̄y γ̄y dh̄ũn,

ī kō dō ī gōœ gbō ká k̄y' ú' p̄y, bhán gā. » T̄ȳñ y' p̄y-sīl' ká y' t̄æædō dh̄ē dh̄y' bhā, k̄y' yà dhō kp̄iñṭàa y' γλλ dh̄y' bhūn, yà wāadhūn yà sō bhōcn y' tà. À dhán-dhùn gō yí bhāa-sū òo, k̄y' t̄æædō bhā yà lòo' gú gbō ká. y' t̄æædō y' wēñ wó dhūn bhā yà gā. Wón bhā y' k̄l' bhēn gbàn kón wñn ká, y' wó' gbō-dhùn bō, y' wó' gú z̄y-dhùn wō, y' wō-sīl' y' yáan sō wl̄y' bhūn, y' tō dh̄y' y' w̄ēbhō t̄ȳñ y' lòo, y' wó dhō wó yē-dhùn gbàn p̄ñ, y' wó' sū t̄à gbāñ gbàn p̄l-k̄l, y' wó dhō wó sō bō' bhā, y' wō-sīl' bhūn, yáa wē. Y' wó' sū wó dhō' ká wó' wō gbāñ bhā' tà, y' wó' sū wó dhō' ká gbl̄y' dh̄y', y' wó dhō wó lòo bhūn.

Dh̄ē y' wōo' dā s̄ēdh̄y, y' t̄æædō bhā y' dh̄úll' dā' gú p̄ēp̄ēdh̄y, y' p̄y : « Sándhìn ká ñ t̄æædō yā' w̄ē-bhō, y' ñ p̄y' dh̄ē á ñ wō kp̄ó' bhā. » Y' wó' p̄y' yà dh̄i. Y' p̄y' y' t̄æædō bhā' dh̄ē : « Gōñ, wō í' wō yā, gā d̄ēd̄ē dh̄l̄n bh̄i' wō z̄o yā wā ! Y' y' y' bhēn tō gbl̄y' bhā wā ! Y' y' y' bhēn tō gbl̄y' bhā wā ! À p̄y' y' wō dh̄y' bhā, k̄l' dh̄y' k̄y' à t̄æædō bhā y' wē z̄l' wō y' y' wñn bhā' bhā k̄y' y' dhā ; k̄ē y' y' dāa k̄l' gō tōñtōñdh̄y, y' tō' ká dh̄y', y' wó gōñ bhā' sū yāandh̄ē ká wó' dā gbl̄y' gú wó s̄ē kpā' tà.

P̄l' y' k̄l' wó' p̄y' wē y' y' wñn bhā-sū, y' y' y' dō ī bhā, à f̄il' y' dh̄y' bhēn gō tō bhā-sū bhā bhā, y' bhā. Y' y' y' bhēn tō gbl̄y' bhā.

Zlòogōn zūl' yáa dh̄y'

Zlòogōn dh̄l̄n gūn, y' bhā k̄y' dh̄ē y' gūn, y' bhā dh̄ēb̄ō y' gú sū, y' dhō y' kp̄o dh̄l̄n y' iis̄y' ká. Y' dō ká, wó dhō gó' bh̄l̄áa k̄y' à-dhùn bhā p̄ēñ yà dh̄ú. Dh̄y' bhā k̄y' à dh̄l̄n-dhùn bhā wā bhōcn b̄ō ȳl' dh̄y'-sū bhā.

Dh̄ē y' Zlòogōn y' lòo, k̄y' à bhā dh̄ēb̄ō y' p̄ēñ wñn wō kp̄ó-sīl, y' p̄y' dh̄ē : « Éé, à tó dh̄y', p̄ēñ wñn yáa wón gb̄ēē ká. Dh̄y' bhā k̄y' Gwēe bhā k̄y' dh̄ē y' y' p̄y' : « Dhō ñ t̄œœñd̄l' Gwēe p̄l̄y' k̄y' í dhūn kwā dh̄ē p̄ēñ ká. » T̄ȳñ y' k̄l-sīl' ká dh̄y' bhā k̄y' Gwēe bhā dh̄ēb̄ō yà bó bhō p̄y, k̄y'-dhùn bh̄y'p̄l' yáa dh̄y'. Y' Zlòo dh̄l̄n bhā y' dhō, y' dhō y' lòo Gwēe p̄l̄y'. Y' tō p̄ēñ bh̄ōñ-dh̄ē gú, y' Gwēe yà' y' ; y' dh̄ē-kp̄o y' p̄y' : « Y' ñ t̄œœñd̄l' gb̄y, kwá' bhān bhūn ? » Y' p̄y' dh̄ē : « Áa, y' bhā p̄ēñ dh̄l̄n yà dh̄ú, y' ñ d̄l' yà' p̄y' ñ dh̄ē á dhūn p̄ēñ bh̄ōñ-dh̄ē gú y' wā. »

Y' Gwēe yà' p̄y' dh̄ē : « Y' t̄ȳñ sūu kwá dō' ká yā, y' wó bh̄i' sūu yā ī bō p̄ēñ sū-dh̄ē gú ñ p̄l̄y' èe ? K̄ē yáa wón bhá ká. » Y' kūn y' bh̄y'. Dh̄ē

ý' yī yà gwλλ ý Zlòo dhán dhé ý dhō bhā yáa dhūn-sīl, ý' bhēn plè-dhāan bō. Dhè ý dhō ý lòo bhūn, ý' Gwēe yà' kūn zú ý' bhý.

Dhè ý tǔŋ dhánbhá yà zīx, ý bhēn dhé bhā zú yáa dhūn-sīl, ý' zìx ý bhēn dō bhá bō. Bhēn dhé bhā zú ý' dhō ý tō bhūn. Ý' dhō' ká dhý, ý' Zlòo dhán ýiisīx bhā' gbàn gō ý' dhō ý tō pēŋ wōn dō bhā' gú. À bhēn dhé yà dhó dō ý' Gwēe yà' kūn ý' bhý.

Dhè ý dhán ýiisīx bhā' gbāan yān, ý' Zlòogōn ý' ý bhà dhēbō bō, ý' pý' dhè : « Dhán-dhūn bhā'-dhūn dhóyì yà gwλλ gbēē, dhó kǔ bhīi dēdē í lòo bhūn, kǔ kō ý' ká kwá' dō. Ý' bhà dhēbō ý' dhō, ý' Gwēe yà' kūn ý' zā.

Dhè ý tǔŋ dhánbhā yà zīx, kǔ Zlòodhēe bhā yáa dhūn-sīl, ý' gōn yà' pý ý'x dēdē ý' dhō kǔ ý' wō bhūn. Dhè ý' dhō ý' lòo bhūn, ý' Gwēe yà' kūn ý' zā.

Ý' ý' Zlòogōn bhā' kàn, ý' wū dhūn ý' bhà dhēbō dhè kǔ yà' kpā. Ý' Gwēe bhà dhēbō ý' wū bhā' sū ý' kpā, ý' pā sū ý' dhō' ká ý' bhà gōn dhè.

Dhè ý' Gwēegōn bhā ý' wū pā bhā' sū, ý' bhō kó tà, ý' bhō kó tà, ý' zūlgā ý'x, ý' ý' bhà dhēbō dhéé-kpō ý' pý : « Ý' wū yā' zūlgā ý' bhén ? » Ý' bhà dhēbō yà ý' bō' gō ý' pý : « Zlòogōn bhā' zūlgā yáa gūn dhán' wō bhūn zò wà ! Dhý bhā kǔ yà à zūlgā gbīen-kpó. Ý' Gwēegōn yà' pý : « Ý' wū bhá' kǔ ý' zūlgā yáa kǔ èe ?

Ý' bhà dhēbō yà ý' bō' gō ý' pý : « Bhīn wū kpææ zā pý, kēe à dō dhé kǔ yā' zūlgā yáa bhūn. Yáa dhý dhún kǔ à bhāŋ-dhūn ýiisīx wíi dhó dhūn wó tō ý'x, ý' bhà dhēbō ý' dhūn ý' tō ý'x, ý' ý'x dēdē ý' dhūn ý' wō tà. » Ý' pý : « Wón ý' kǔ ý' á' pý Zlòogōn bhā' zūl yáa dhý bhā, ý' bhā.

Gōgbāŋdā wāà gēnséendhánlā à-dhūn bhà tóeœŋdā-dhè

Bhēn plè dhán wó gūn tóeœŋdā-dhūn ká. Bhēn dō gō kǔ kpīi kō, à zōn ká yáa dhý. Bhén dō dhé ý' tō pý à gēn kǔ séendhán kō, à zōn ká yáa dhý ; kēe ý' bhēn plè bhā'-dhūn dhō ý' kó kǔ dhēe, ý' síbhán yíi kǔ. Ý' dō ká, kǔ ý'x yà dà, ý' bhēn plè bhā wó' pý wó dhó wō bhýpā bhōōn-dhè gú.

Ý' wó wíwú pýdhý. Dhè wó dà zīāan sǔ ká, ý' wó kpān dhándhīlŋ-dhán dō bhà. Dhè ý' wà zīx' tà, ý'-dhūn gā, ý' ý' bēn kpīen bhō'-dhūn ká, ý' pý : « À bhēnbhēēdhè sūu kǔ wó yā wō dhō dhè sòo wó' sū wē

èe ? Kέε γύ bhēn plè bhā wíi' dāa kāl, γύ wó' kāl dhè pāl wíi' bhān zīan dhlan' wō' dhý.

Yý wó γòcn bháwō wō dhíx, γύ wó dhō wó lòo bhláadhè dō bhá gú, ký bhláà bhā' dābhēn yà bhlūngā wēnŋ gwłsáà dhíx ký yà bō-sīl. Dhè ý tóœŋdā-dhūn plè bhā'-dhūn yx, γý ý bhà kāl wáadhūn, γý yà à-dhūn gā-sūm bhā.

Dhè ý'-dhūn gā pīnŋdhý, γý' pý : « À tò dhý-sūm wéε fīll dhý dhán sūu dhé ký yā' kρó-sūm bhā dhé ! Bhłn dhłn sūu dhłn dhìn ? » Yý'-dhūn tó yý dā' gú, kέε γý wíi' γòc bō à-dhūn dhō bhā kó kāl-sūm wōn gú, γý wó zīx bhūn wó dhō. Wō dhó-sīl wó bhýpł bhōcn-dhè gú dhāan bhā. Dhè ý wà γòcn bháwō wō dhíx, γý wó kρān dhōcbhīn dō bhā ký dhōckwèε yà' tà, ký yý dhó-sīl dhōc gú.

Dhè ý'-dhūn yx, γý ý wł yà búw bhā, γý' pý : « Éké ñ dhēé-dhūn, bhłn pł klōc dhłn dō ñ bhā dhìn ? Pāl á kρān' bhā yx bhēnbhēè bhūn èe, íin bhēn zīi bhūn èe ? » Yý bhēn plè bhā'-dhūn tó yý dā gú, kέε γý wíi wé, γý wó dhō wō dhíx.

Dhè wó γòcn bháwō bhūn, γý wó kρān kwēdhłngōn dō bhā, γý gōndā bhā ý dōcndhūn ý' pý : « Ñ dhú=dhūn plè ý kwłŋ dhý bhēn dō tàa, ý bhēn dō gēn dhý lòo-sūm ká yā, bhān'-dhūn yà' gō bhēn-dhūn yx. Bhēn ký wó yā wō dhō dhē slōc bhén, ký yíi kāl ñ dhú-dhūn ký wó bhā wō zł à-dhūn ká ? » Yý tóœŋdā-dhūn plè bhā'-dhūn tó dhý dā' gú, kέε γý wíi wé, γý wó wōd dhó wō wō dhíx.

Yý wó dhō wó lòo búwgā dō bhá bhā' gú. Pāl ký wó' dhè bhýpł, à gbàn sūu dō-dó yý búw bhā' gú, dīñ bhā tŋŋ zīisūm bhā' gú. Dhè wó dhō wó lòo bhūn, ý wó bhýpł bhā' gbàn yx dhè kō bhā' dhý, à bhá yíi gōgbāŋdā zō kún, sýdhū dō bhá ý gūn bhūn bhā' dīn dhī kō yáa' kwēè wōn ká. À gā ý wēnŋ bhā, γý gōgbāŋdā yà dō dīn gā. Dhēenkéεn, γý' dīn yý tō' tōo. Yý' lòo gēn séēndhán bhā ý' pý : « Á, gōcn, yý dhý tēæen ká dhè dhé ký kwá lòo' gú yā, bhýpł zł sūu dhé ký yáa yx yáa dhý, kέε sýdhū ký yā, fōn ký á' bō ký bhán' kāl pł óo pāl ý á' bhý ký á' zīx' tà. » Dhý bhā bhōc yx wō-sūm ká sýdhū bhā' włyx bhūn.

Yý gēnséēndhándā yà' pý gōgbāŋdā dhè : « Áa, ñ tóœŋdā, yà kāl bhýpł zł ká dīñ bhā tŋŋ yā' gú, ký' bhá dhłn kwá' slōc yā, bhíin wé' bhā ký í sýdhū bhā' kún, bhýpł yā', dhé ý dhī kwā dhè, kwāà' bhý ký kwá'

bhá sú kwá dhó' ká plýř, kée bhíin wé' bhà kř í sřdhù bhā' kún, à gèn bhùn dhè wón bhà bhēn γř-sù gú yáa gblēen. »

Yý gǝgbàᅇᅇᅇl yà yǝ bō' gǝ ý' př : « Ký kōð tǝœᅇᅇᅇᅇl-dhè dhō kán kř yř dhò kán wón dō yā dhłn' tǝ, kée sř kř yā bhíin' př á' břř tó' gǝ gú. »

Yý gēnséendhándl yà' yǝ bō' gǝ ý' př : « Áa, dhīaᅇ á' zł yā bhíin tǝœᅇᅇᅇᅇl-dhè kán dhīaᅇ zł, bhá' př gbōᅇᅇᅇᅇᅇᅇᅇ dhè dhè bhī zł ᅇ dhò sř bhā' bō, dhó' bhà. »

Yý gǝgbàᅇᅇᅇl yř bhó sū, yř yà sřdhù bhā' kún-sù bhà, dhè ý yà à kún yà dhó yà lōo, yř tò ř kǝ dà dūaᅇ gú-dhè gú kř ý sř břř kán, yř bhǝ yř kán. Dhè ý kł př dhè à gǝ dhłn křī bhā, à př-sù ká, à gǝ dhłn bō síāa, yř dhūn ý gbàn ř gǝ tǝ, yř' gǝ yř wū tlāntlāndhř. À dhè ý gēnséendhándl yà' yř, ý' př ý zīř bēᅇ ká kř ý dhō bhēn dhè-dhè gú, yř' gēn yř dà dhú yūn gú, yř yè, à gǝ ý bhàn síāa, yř wū, yř tò bhūn př ý gā.

Yý kł à-dhùn bhà tǝœᅇᅇᅇᅇl-dhè kán kǝ ká. Bhēn yà kł tǝœᅇᅇᅇᅇl-dhè gú, bhēn yīi tǝ dǝ bhēn kó-dhùn bhà dhīoowò bhà, à dhīř-yà kǝ yáa kł sł.

Pl ý bhò yà dǝ dhè óo dhè ř' gú ý ř wēᅇ vīn bhā' à gēn bhùn bhłn ká ?

Yī bhá ká, yř Bhò dhř, Gwēe wāà Lāabhřlāa dhř, wó gūn tǝœᅇᅇᅇᅇl-dhè gú. Yř wó dhō wōð přdhè yà.

Dhè wó bō př bhā' yà-sù ká, yř wó Lāabhřlāa yà přdł ká. Bhén wó př bhā' gú é pēēpēdhř à gbàn gūn wū kún wū dhłn' ká. Gbān-dhùn ōo, Slúkú-dhùn ōo, Křð-dhùn ōo, kée yř'-dhùn bhà dhīł yř gūn dō. Bhò yřř dō dhłn yáa wū kún wū ká, à-dhùn křř gú. Wà pl ý bhòᅇᅇ kwè dō bhà, wà' kł př bhā' gú. Bhò zł, yř bhēn-dhùn bhà dhłn' bhř, yř zł bhà dhēbǝ yáa pł křā yī bhá ká kř yř ř tǝæbǝ-dhùn dhè' ká.

Wón bhā yř wū-dhùn bhā' gbàn gú-kūn, yř wó dhō' dà-dhè gú Lāabhřlāa dhè, wó' př : « Přdł, wón bhá ý př yā' gú yā ᅇ' súan bhō-sù ká wé èe ? » Yř' př : « Dhè bhłn wñ dhř ? » Yř wó' př : « Př yā' gú kwá' wō yā, Bhò zł dhè dhłn kwá' wō bhřřł ká yī gbàn pēpē ká, yř zł yīi bhēn bhá dhè ř kūu dhīř dō, āā dhìn fūudł-dhùn gbàn wà kwā dhè bhřřł ká, kée yř zł yīi' blēsū kł dō, ᅇ' dhè-yř wé èe ? Yř Lāabhřlāa yà yǝ bō ý' př : « Wón ká wé-sīł' ká bhā bhāᅇᅇ dè př, bhán' súan-bhō, kée

bhān z̄l tó á' wō p̄yḏl̄ ká bhā dh̄l̄n' w̄ɔ̄n gú ȳ bhāan wé, k̄y yá dhó k̄l' dhè bhān dh̄l̄n á yà-sù ká bhēn bhá s̄an ká.

Ȳy Gwēe yà' p̄y : « P̄yḏl̄, p̄l̄kún̄p̄l̄ yáa wēé bhō kó-dh̄n bhà, Bhò yà kwā t̄à-bh̄ȳ gbéè, à lòo Bhò bhà, à p̄y' dhè ý sū dèe bhà ý zūn dh̄ɔ̄ yī ý dhūn-s̄l̄a yá' bhà, yī dhūn p̄l̄ bhá ká ī k̄u dh̄íy, k̄y p̄l̄ p̄p̄é ý bhò à bh̄y-sù ká, ȳy dhò pè à gbàn ká. Yī k̄l dh̄y, à z̄l dh̄l̄n yī dhō' bhō'. » Ȳy bhēn gbàn wò ȳy tō' bhà dō.

Ȳy Lāabh̄ȳl̄āa ȳy Bhò dhè, ȳy' lòo' bhà. Ȳy Bhò yà ȳɔ̄ bō ý' p̄y : « Èe, n̄ d̄l gbl̄w̄d̄l, wón ý n̄ k̄l̄ȳɔ̄-dh̄n wà' p̄y bhā t̄ǣæn bh̄n, wà' p̄y dh̄y bhán' bhān, ā dhò à s̄l̄ bh̄ɔ̄n'. » Ȳy Bhò ȳy dhō kw̄ǣǣndh̄y, dhè ý lòo bh̄w̄n, ȳy ỹ bhā k̄ɔ̄bh̄n gbàn dhè, ȳy wò wó' p̄y' dhè bhā' lòo à-dh̄n bhà. Ȳy' p̄y : « ý dhè gbl̄w̄ dh̄y k̄y yà kwā kún dh̄l̄n' wō bhā, k̄ée wón ý bhēnbh̄èdhè ḡɔ̄ gbéè k̄y ȳy Zl̄an z̄l ḡɔ̄ z̄ɔ̄-sù. »

Ȳy Bhò ȳy wl̄w̄u ȳy dhō bú, wū z̄l-dhè gú. K̄ée Gwēe-dh̄n wā̄ Lāabh̄ȳl̄āa-dh̄n, w̄w̄kún̄w̄w̄ p̄p̄é gbàn sòo dh̄l̄n dh̄y ȳy wó p̄l̄ kún' ká, k̄ée Bhò bhà bhén ? Ȳy Bhò ȳy dhō ȳy dh̄èkp̄òēȳi ȳyagā k̄l bú. Ȳy kp̄an wū bhà, k̄ée à z̄l̄káp̄l̄ yáa' ḡɔ̄. Dhè ý dh̄ɔ̄ yī wó' yà' ḡɔ̄ yà tó dhè dh̄íá dh̄y, k̄y yà à wón d̄ɔ̄ t̄on dhè p̄l̄ wó' dhè gā yà kp̄an ỹ bhà dh̄aan bhā, ȳy ỹ k̄ɔ̄ d̄ɔ̄ ỹ ḡɔ̄ bhà ȳy dā gb̄o gú, bú ḡɔ̄ t̄à bh̄n.

Ȳy gb̄o bhā dh̄l̄n' bō dhèe, ȳy' ȳán gbàn k̄l dhè ȳɔ̄n dh̄y, ȳy tō gb̄o bhā' bō-dhè gú, ȳy Zl̄aan ȳy gb̄ébhō' dhè, ȳy k̄an dh̄ándhē-dh̄l̄n bhá bhā' gú dh̄w̄ ḡɔ̄ gú dhè bhá gú. Ȳy dh̄ándhē-dh̄l̄n bhā ý' dh̄èé-kp̄ɔ̄ ý' p̄y : « Ȳy kwá' bhān bh̄w̄n ȳy ī wò dh̄íy gb̄aan bh̄l̄n̄ gb̄o t̄à yā ? » Ȳy' ȳɔ̄ bō' ḡɔ̄ ý' p̄y : « P̄y dh̄l̄n yī' yà wà, n̄ dh̄án, p̄y bhā bhēn p̄p̄é yī' gú, bhēn gbàn yī wū dh̄l̄n' bh̄y. Lāabh̄ȳl̄āa-dh̄n ōo, Gwēe-dh̄n ōo, Gbl̄w̄n-dh̄n ōo, Bh̄l̄w̄-dh̄n ōo, Gbān-dh̄n ōo, Sl̄úku-dh̄n wā̄ f̄uud̄l̄-dh̄n gbàn dh̄l̄n yī p̄y bhā' gú. Bhēn p̄p̄é bhā' gbàn wà wū z̄l wà dh̄n' ká yá bh̄y, bhān̄ dō dh̄l̄n bhán tó.

À dh̄èkp̄òēȳi ȳyagā-dh̄aan dhèn, ȳy bhén wó bhā' gbàn p̄p̄é wó lòo kó t̄à, ȳy wó n̄ dhè bh̄w̄n, ȳy wó' lòo n̄ bhà wó' p̄y n̄ dā à-dh̄n bhà p̄l̄ bh̄y-sù bhà yī yà gw̄l̄l, dhè ý dh̄y, á dh̄n n̄ bhà ká k̄y wó' bh̄y p̄y, yáa dh̄y wōo n̄ z̄l. Dh̄ɔ̄ wó' yà n̄ z̄l yī ká k̄y bh̄in dh̄n p̄l̄ bhá ká k̄y wó n̄ z̄l dh̄l̄n dh̄íá. Wón á' gb̄o bō ȳy n̄ ȳán gbàn ȳy bhān kó gú à t̄à bhā ȳy bhā. »

Yý dhándhē-dhán bhā ý' dāa-k̀l̀' g̀đ' ý' p̄ý : « Bhò, wón ý bhūn, ý' bhā èe ? » Yý' p̄ý : « Ìn ! » Yý' p̄ý : « Ì tó dhý, yáa wón bhá ká. » Gbànp̄én-dhán bhā ỳ g̀ùn dhándhē-dhán bhā' g̀đ' bhā ý' sū, ý' ý' k̀đ' dā' gú, ý' p̄l' bhìù-dhán bhá bhā' sū bhūn, p̄l' bhā, zía dhàn gūn' gú. Yý' zía bhā' bhá sū, ý' k̀l' Bhò wēŋ bhā b̄n bhīl̄gā ká. Yý' p̄ý' dhē : Ì zū b̄ yán̄ wò zian ká, kii ī wēŋ vīn. Yý' Bhò ỳ ý' zū b̄ yán̄ wò zian ká, ý' ý' wēŋ vīn. Yý' dhú p̄p̄é ý' gūn p̄ææn bhā' p̄íy, ý' gbàn ỳ wēŋ. Gwēgā bhá à-dhùn ý' Bhò yà' bhò sēe ý' wēŋ ká bhā ỳ, à wón dhàn dhō ī kón'.

Yý' dhándhē-dhán bhā ý' ý' wò kp̄ Bhò bhā ý' p̄ý : « Dhó, ī bhā dhúdhē dhàn bhā, p̄l' óo p̄l' ý' ká, bhá ī wēŋ b̄' t̄ kii vīn, gā dhàn ỳy' wō. Kēe à tían ý' dhý dhàn bāa ḡđ' ká. Bhá dhó ī dhí zūn' bhā tōŋtōŋdhý. » Yý' Bhò yà' p̄ý : « Dhán bhá' p̄y dhý, bhán' bhān. » Yý' dhūēen bhō p̄ēp̄ēdhý, ý' zìy ý' dhō. Bhò yà' k̄l' ḡđ' ká. Ỳ tá sū dēdē ý' kp̄àn Zlòoḡn dō ý' s̄y gbàn w̄' t̄a bhā' bhā. Yý' ý' zū b̄' t̄a, ý' ý' wēŋ vīn, ý' dhō dhē ḡ' k̄y Zlòoḡn bhā yà' kán' dhíy yà' bhāàndhūn, yà' gā, dhú-dhùn wó' zūzū à gbàn wēŋ.

Yý' Zlòo gèe bhā' sū, ý' wò ý' gbææn ý' dhō' ká p̄ydhý. Lāabhýlāa-dhùn ōo, Gbān-dhùn ōo, Gwēe-dhūn ōo, wū p̄p̄é bhā wó Bhò ỳ k̄y yà' wò Zlòo gèe ká ý' gbāandhý, súy dhàn dā-dhùn gú. Yý' Bhò ỳ dhō wū bhā' ká ý' k̄n, ý' bhā dhēb̄' yà' kp̄a. Yý' p̄l' sū ý' dhō' ká Lāabhýlāa k̄u dhíy. Dhē ý' Lāabhýlāa yà' dhìo k̄l, ý' wū p̄p̄é gbàn wà dhūn wà lòo bhūn, ý' wà wō bō p̄l' bhā' bhý-sū ká, ý' Lāabhýlāa ỳ Bhò dhēé-kp̄ ý' p̄ý : « P̄l' yā kwá kwā bō' bhý-sū z̄l' ká, kēe ī wū yā' z̄l' k̄' k̄l' dhè ? »

Yý' Bhò yà' ỳđ' b̄' p̄ý : « Kā d̄' k̄y k̄' á' z̄l' ká á' bhá dhánbhá k̄l' k̄a yāan ỳ. » Yý' g̀ỳgā kp̄l' dō ý' gūn d̄-sīl' à-dhùn bhā p̄y bhā' t̄a dhìn bhā, ý' ý' zū b̄' t̄a, ý' ý' wēŋ vīn. G̀ỳgā bhā, wó dhō kán' wō t̄a, k̄y yà' bhò sēe ỳ dhó-sīl' wé yàandhý, kēe k̄y tēe bhá yii z̄y, ý' dhō ý' p̄ý.

Yý' Bhò yà' p̄ý : « K̄' á' k̄l' ká ý' á' Zlòo bhā' z̄l' ý' bhā. » Wū-dhùn bhā' bhá bhā bhá wii wé bhūn, kēe bhēn dhé yà' dhó kóodhý, yà' ý' kwēe sú, ỳ z̄y dhàn' bhō. Yý' wó' p̄ý : « Kwá tó p̄ydhē yā' gú, Bhò dhò bhēn gbàn kwā z̄l' ý' wēŋ ká. » Wò dhò dhý flēflēflēdhý ý'-dhùn gbàn wò dhō gbēŋ, āádhìn Lāabhýlāa-dhùn gbàn. Sándhìn dhē ỳ kp̄œœ, k̄y p̄y bhā yà' wú, k̄y wū bhā'dhùn gbàn wà p̄en, k̄y Bhò wāà bhā kóobhēn dhàn

wà tó. Wū-dhùn bhā' dhé yà dhó, yà kpàn wū dhé ý' bhà, ý' Bhò bhà gúgbéè-dhè gèn dō' dhè.

Wón bhā dhàn Bhò ý' tō' ká dhý flúudhý, ýí dō ká, ký Bhò yà dhó búú, ý' dhō ý' kàn bhēnbhēè-dhùn bhà pýdhè gú, dhè ý' wò bhà sáandhíy bhā ký dhēbò-dhán dō bhá bhā yà gó tòò zñ-dhè gú yà dhó' bì ká kóodhý, kée ký à gōó zà ý' tùn yà-sù ká dhàà gú wíý dhíy bhūn. Týŋ ý' kā-sīl' ká dhý bhā, ký yánŋ gō yà tñ tñ tñ, Bhò yà glòò búú, ýí pā bhá ý', dīñ yà à kún, kō ý' ý' kā ká ký ý' ý' yēekā ý' lòò ý' dè plýx à kō yáa dhý. Dhó dhàn' wō ý' ý' dhí gblù bāa gōó bhā' bhà, ý' zūn' bhý-sù bhà. Sándhìn à zò ý' dà dhè wò kā' pý à dhè dhè à bhà gúgbéè-dhè bhā' kían bhùn bāa gōó ká, ký yà à bhý pīŋŋpīŋŋdhý.

Ý' gō bhūn, Bhò yà ý' zū bō zīan ý' ká, ký ý' ý' wēŋ vīn, pā bháa kā zú. Ý' kā Bhò bhà gúgbéè-dhè dhíy-tó-dhè ká. Pā ý' wēŋ vīn-sù tō Bhò bhà ý' yà dō dhè ý' gú, ý' ý' wēŋ vīn bhā ý' bhā. Ý' kā' gú dhè à bhà gúgbéèdhè bhā ý' dhò ý' yēekā' ý' dhūn. Pā ý' Bhò tō pý pýdhý ý' ýí dhó búú zú bhā ý' bhā. Dhè ý' dhèkpòœyì' bhá yà zīx ký Bhò yáa dhūn-sīl, ý' bhà dhēbò wāà bhāŋ-dhùn wó zūn' bhōñ-sù bhà wó dhō wò kpàn' bhà pýdhý, wíý dhíy ký ý' bāa gōó bhý-sīl.

Dhē bhāan-kā kō yāa ý' bhēn dà wón gú

Dhánglōón dō bhá dhàn gūn, ý' gūn sáabhèn dèdè ká, yà lòò pý óo pý ý' gú, à tīŋ dhàn dà ; ý' dhándhīlŋ-dhùn wò kó zā-dhùn wō à tà. Bhén ká dō bhā, sáabhèn dèdè bhā yáa dhē sú pīx. Ý' tò wón bhā dhàn' ká, ý' dhē sú týŋ ý' zīx' tà. À bhà yā gbéè ý' gūn' dō-sīl pý dhàn gūn búú ká yà ká. Dhè ý' yà kēgbœœ-dhè bhá kā' gú dèdèwō, ý' dhán-dhùn wó bhō' yāan à bhēn bhá-dhùn wà dhē sú, wà dhó wà dhán kpó, ýí dō ká ý' dhándhīlŋ-dhán dō ý' gō sé tàabhàn dhè gblēen dèdè gú, ý' dhūn à tó bhà, ý' wēŋ à-dhùn dhò ý' kó kā, ý' sū dhē ká.

Dhī kō ý' dhándhīlŋ-dhán bhā' gō à síbhán yáa dhý. À kā dhý-sù bhā' gú, wà gbéetā zīan zā' ká, ý' ý' dhàn' wō' bhà, āā dhìn à zláà-bō-dhùn zīan. Dhēbò-dhán bhā ý' zūá dhý yà gbœœen-sù bhà ý' bhà dhēbò bhā' pīx. Ý' pý ý' dà ý' bhā dhēbò bhā' ká búú. Ý' wó dhō wó yà búú gœœ tà dhè bhá gú, wáa pý bhá sōó, íin wáa bhíáà bhá sōó. Dhè bhā dhàn wó gūn' gú, ý' wó týŋ dhánbhá kā bhūn. À-dhùn zò yáa' pīx dhè tló kpī ý' ý' à-dhùn bhà kó tàabhàn bhā Pēñýdhē dhàn' gú.

Gōḍḍn bhā yà dhó búú, y' bhà dhēbḍò yà kwéé tā ỹ zūú. Y' wón gbàn p'épé kà kócdhỹ. À bhà gōn yà gó búú yà dhūn, y' tán dō bhá dhàn' bhō y' bhà dhēbḍò yà kwéé p'ó' gḍ. Y' wó kà' ká dhỹ kpææwō. Yāá, kà wō' wō-sīl bhā, Pēñđdhēgōn ỹ tló gú à-dhūn bhà kó s'wō bhūn bhā, y' tán bhā' dlāàn-sīl. Dhè ỹ' dō kpákpádhỹ, yī dō ká y' dhūn ỹ dè gú-dān-dhè gú.

Gōḍḍn ỹ wāà bhà dhēbḍò wó dhūn yà búú bhā' gú bhā' wò dhī kḍ. À bhà dhēbḍò bhā wà' dhè : Yōḥ dhú Dhúu Tīi. Yà gó búú yà dhūn, y' tán bhō ỹ' p'ỹ : Yōḥ dhú Dhúu Tīi, Yōḥ bhán dhūn, Yōḥ gōn yà dhūn, Yōḥ bhỹ kwéé p'ó n' gḍ, y' dhēbḍò bhā yà kwéé p'ó.

Pēñđdhē bhā dhūn ỹ' wō bhā y' tán bhā' bhò p'ý dhè gōḍḍn bhā' dhỹ kp'ỹ'dhỹ. À bhò kó p'íx-dhè ỹ gūn y' bhūn dhè Pēñđdhē bhā y' zà wò gūn kp'í gōḍḍn bhā' wò bhà. Dhūn blēsū ỹ' wō bhā, y' dhēbḍò yīi kwéé p'ó à wò kà zīisū kḍ bhā' wò n' gú. Dhè ỹ' p'á bhā yà tán bhā' bhò p'ññp'ññdhỹ ỹ dhēbḍò bhā yīi kwéé p'ó, y' dhō yī dhé bhā' ká.

Dhè dhēbḍò bhā' bhà gōn bhā ỹ ỹ bhà gó wō búú ỹ dhūn, dhè ỹ kwéé p'ó à gḍ ỹ dà kócdhỹ, y' wón bhā' g'è n' dō' dhè ỹ' p'ỹ : « N' s'bhèn, bháa gūn y' dèe bhēn bhá y' kà dhūn y'. Bhén bhā' wò y' zīizīisū ká dhìn, k'èe tán dō í' bhō bhā, yà y' dhàn' bhō. Bhīin kwéé p'ó' gḍ z'ā-wō, k'èe dhéndh'éngā s'ææ ỹ bhā n' bhà dhàn' tūn k'ý l'òo' n' kwī gú y'. Yà kà dhỹ, wón w'ée dhàn' zūú yà bhō bhā, kò dhó p'ỹdhỹ. » Y' bhà gōn yà y' dō b'ō ỹ' p'ỹ : « Ɔó, k'ỹ y' kà bhàn ká ? Dhēbḍò-dhūn k'āa s'úy bhā y' bhā. » Y' dhēbḍò-dhán yà' p'ỹ : « Èε ! Bhán' bhān. »

Wò wò à zīaan gú dō, à plè-dhāan y' gōḍḍn bhā ỹ dhó bhá wō búú, ỹ bō dhó-sūú ká bhōo, y' Pēñđdhỹ bhā ỹ dhūn. Y' tán dō bhā' bhō bháwō à wò zīisū dō bhā' gú. Y' dhēbḍò bhā yīi kwéé p'ó. Dhè ỹ' bhà gōn yà gó zú búú yà dhūn, y' g'è n' dō' dhè, k'èe y' yīi dháñ' bhō' dhỹ. Gōḍḍn bhā ỹ kwæændhỹ p'ý yī ỹ' ká, p'á bhā yáa dhūn. Yáa bhūn yī ỹ' ká y' dhūn. Y' wó kà' ká dhỹ s'ú dō p'íx. Dhēbḍò bhā yáa kwéé p'ó p'á bhā' gḍ.

Pēñđdhē bhā y' wlūu ỹ dhō d'è p'íx ; t'ỹ bhā' gú, k'ỹ g'ññg'ññdhè dhàn' d'è gbéè zà ká kp'óñtāa. Dhè ỹ' l'òo bhūn, y' p'ỹ g'ññg'ññdhè dhè : « Ā dhūn í p'íx. » Y' p'ỹ' dhè : « Kwá' bhān bhūn ? » Y' Pēñđdhē yà y' dō b'ō ỹ' p'ỹ : « Dhūn á' wō bhā wón bhá dhàn' yà dō n' gḍ yá. Dhèñ bhá dhàn' bhō-sūú ká n' tà, k'èe wáa dhè dhèñ kpææ dhỹ. Dhē wāà gōn bhūn à-dhūn ká, gōn yà à p'ỹ ỹ' dhó dhè bhá gú, yà kà tán dhàn' ká y' bhō, yà

dhūn, yǝ tǎn dō bhā dhλn' bhō yá' bhà dhēbǝ bhā yà kwéε pǝ' gǝ. Bhén wó bhā'-dhūn bhà tlōo bhā dhλn' dhía yà bhán n̄ gú, yá gūn n̄ píx á dà gú, kée yá bhán' dāan wéewéε k̄y bhán kón' ká. À tǎn bhò gú wò zλ á gbàn dǝ, kée n̄ wò dhλn yáa bhǝǝn à gǝǝn bhā' wò ká. À wǝn gú bhán n̄ gèn dǝ bhūn dhè pλ dhý kǝèœŋ, kée dhēbǝ bhā yáa kwéε pǝ n̄ gǝ tōŋtōŋdh̄y. Wón á dhūn k̄y í n̄ tà-kún' bhà yá bhā. »

Yá gλŋŋgλŋŋdhè yà yǝ bǝ' gǝ, yá p̄y : « Wón í dhūn' gú, yá bhà èe ? » Yá' p̄y : « lìn ! » Yá' p̄y' dhè : « Èε ! Yà tó yǝ zλ bhà k̄y yáa wón bhá ká. » Yá gλŋŋgλŋŋdhè yǝ ȳ bhà dè kwéε lōo síāa, yá dhè gà' gú, yá dhè gà' gú, yá' p̄y Pēŋŋdhè dhè : « Wón í dhūn' gú bhā yáa wón gbéé ká. À sl̄ dhλn bhāan' zǝn ī dhè bhā. Bhá dhó, bh̄y dùagā sǝèœplè bhǝǝn, k̄y í gbàn bhλŋŋ. Ī wò dhò bhǝǝn gǝǝn bhā' wò ká. »

Dhè yá gλŋŋgλŋŋdhè yà bō Pēŋŋdhè bhà dè bhā' bǝ-sù ká, yá Pēŋŋdhè yá z̄y yá dhō ȳ pl̄y. Dhó yá' wō yá lōo bhūn bhā, yá dùagā sǝèœplè bhā' bhǝǝn dhè kǝ yá gλŋŋgλŋŋdhè yà' p̄y' ká' dhè bhā' dhý, yá' slǝ. Yá' yàagā dà pēŋ dhíy, yá' bhλŋŋ. Yá dhō ȳ wò gú-dān-dhè gú dhēbǝ-dhλn bhā' bhà kwéε bhà. Tǎn yá' bhō bhā, à wò yà gó gblōo, kée z̄iŋŋ yǝ tūn wāà dhēbǝ-dhλn bhà gǝǝn bhā' wò à-dhūn z̄iŋŋ gú. Yá dhēbǝ yíi kwéε pǝ. Dhè yá dhō, yá' plè bhá bhλŋŋ, yá dhó bháwō. Tǎn yá' bhō bhā, yá' wò tλŋ gǝǝn bhā' wò bhà, kée k̄y yíi bhǝǝn kwλl k̄y sl̄ ká. Yá dhēbǝ bhā yíi kwéε pǝ.

Dhè yá' bhà gǝn yǝ dhūn, yá tǎn dō bhā' bhō, yá kwéε pǝ' gǝ, yá lōo' bhà yá' p̄y : « Bháa gūn yǝ dèe, bhén bhā' bhēn dhé yá dhūn bhā z̄iŋŋ gblēen yáa gūn kēŋ kā wò z̄iŋŋgú dhé ! À dhè tò dédè k̄y á kwéε pǝ à gǝ. » Kée yá' bhà gǝn yíi dhàŋ bhō à dhíy. Dhó dhé Pēŋŋdhè yà wō bhā yá dùagā bhā' dhé yá bhā' dà pēŋ dhíy, yá' bhλŋŋ. Yá' wò yǝ bhǝǝn gǝǝn bhā' wò ká, yá z̄iŋŋ bhá yíi tó' z̄iŋŋgú. À tà dhè yá kpǝœ, yá gǝǝn bhā yá dhō zú bú. Yá dhō, à dhè kλ zλλdh̄y, yá Pēŋŋdhè bhā yá dhūn. Yá tǎn bhā' dà ȳ dhí yá' p̄y : « Yǝŋ dhú Dhúu T̄i, Yǝŋ dēε dhú Dhúu T̄i, Yǝŋ gǝn' yá wè, bhēn yǝ wè gǝn gǝ, Yǝŋ bh̄y kwéε pǝ kii n̄ gà dhè. » Pēŋŋdhè bhā tǎn yá' bhō bhā, yá z̄iŋŋ bhá yíi kλ wāà dhēbǝ bhā' bhà gǝn bhā'-dhūn z̄iŋŋgú tōŋtōŋdh̄y. Yá kλ dhēbǝ bhā' gú dhè ȳ bhà gǝn dhλn yà ȳ yēε-kλ bú yà dhūn. Yá dhō yá kwéε pǝ à gǝ. Dhè yá' gà bhā, bhēn yá kwéε pǝ' gǝ bhā, yáa' bhà gǝn ká, bhén yá kwéε pǝ' gǝ bhā' gèŋgā yá' wl̄y yǝ dōsēŋ, à gǝdhéŋgā yá' gǝœ yǝ dōsēŋ, yá kl̄y kλ-sù ká' gǝ bhà. Kée wèe k̄y gǝǝn-sù

ká à gǔ bhā' gú, à yàangā dō' kǎ dhè bhēn kǒ kp̄ dh̄. À wèedhèe zǎ bhá' ȳ, ȳ kǎ dhè bō dh̄. Ȳ Pēñđhē bhā' ý dà kócdh̄, ȳ' p̄ dhēb̄ bhā' dhè' p̄ : « Áa ! Ȳđ dhú Dhúu Tī, ī wǒn yà gbòœen n̄ tà tòn kēe !, n̄ kǒ dh̄n bh̄on ī bhà dēe bhā. P̄ z̄isù bhā, s̄angā dō bhá' ý' gǔ, dhè yáa gā à tà. À dh̄y dhè kǎ dēñđdēñđdh̄ dh̄n. Dhè' ý dà kócdh̄, ȳ' p̄' dhè : « Bh̄ kwēe tā. » Ȳ dhēb̄-dh̄n bhā' ý kwēe tā, ȳ Pēñđhē bhā' ý' p̄' dhè : « Ā dh̄n k̄ í bhān wèe yā dh̄n' bhá w̄. Bháan yī z̄-dhè ȳ' gǔ. » Ȳ dhēb̄-dh̄n bhā' ý yàandhūn, yà dà gbó gú, à kǒ-dhè yáa dh̄, k̄ p̄ bhā ȳ' z̄. Ȳ Pēñđhē bhā' ý' gǔ dō dhēb̄-dh̄n bhā' gb̄n t̄a, ȳ' p̄ : « Ā w̄, kēe wáa bhān wèe wú s̄āa, í' wú ī dh̄. » Ȳ dhēb̄-dh̄n bhā' ý zūn wèe bhā' w̄-sù bhā, yà à yāan sú dō, yà à p̄' ý' wú s̄āa, ȳ Pēñđhē yà à p̄' dhè : « Ā wú ī dh̄ ! Ā wú ī dh̄ ! » Ȳ yà à dà ȳ dh̄, yà à wú, yà à p̄' ý' ȳ dh̄dh̄ wēññ, ȳ Pēñđhē bhā' yà à p̄' dhè, bhá dhó' wēññ' dhè ! Ā bh̄ññ ! »

Ȳ dhēb̄ bhā' yà wèe yī bhā' bh̄ññ. Ȳ wó' kǎ dh̄ wó glòo' bhā. Dhè' ý gǔñ bhā' gò búu t̄yñ bhā' ý l̄o-s̄īa, dhè' ý kǎ dhè Pēñđhē bhā' yà' dǒ bhā, ȳ ȳ wò dà dhēb̄ bhā' dhè, ȳ dhō.

Dhè' ý bō dhó-sù ká, ȳ dhēb̄ bhā' ý yà pè-sù bhā, ȳ pè ȳ bh̄on kó p̄y dhè gbàn gú. Ȳ t̄o pē-dhè bhā' dh̄n' gú, ȳ' bhā gōn ȳ dhūn, ȳ t̄an dō bhā' bhō, ȳ' bhā dhēb̄ ȳ dhō ȳ kwēe pò à gǔ, k̄' kǒ gbàan dh̄ññ à k̄u bhā. Dhè' ý gǔñ bhā' ý dà kócdh̄, ý dhè' ý' gā, k̄' bhā dhēb̄ pè gblóo dh̄n kó p̄y z̄īan gbàn ká.

Ȳ gūn-dh̄an bhō à gú t̄ææn bhā' dhè wón bhá dh̄n k̄-s̄īa bhā.

Ȳ' bhā dhēb̄ yà' p̄' dhè : « Wón ȳ á zūn' p̄ ī dhè-sù bhā' yà sú plè bhō, bháa gūn dh̄ñ bhō-s̄īa à dh̄y, bhá' t̄ææn-dhè ȳ t̄on dēe. » Kēe ȳ' bhā gōn yà ȳo bō' gǔ' ý' p̄ : « Bhēn gblúdhè yáa k̄ s̄ā yī gbàn ká, ī gblúdhè dh̄n ý s̄īa dēe bhā, kēe p̄ bhá kǎ dhè' ý yā' gú-sù z̄ā, bháan dh̄ñ bhō' dh̄y. » Ȳ pè à-dh̄n z̄īngú z̄œœdhē ká, ȳ gǔñ bhā' ý' p̄ : « Ȳ kǎ bhūn dhè sá ȳ bhán glòo yī' ý' ká kwæændh̄ ȳ p̄ k̄ bhā yáa dhūn, ȳ dhūn yī' ý bháan ȳ bhā dh̄n' ká, kēe k̄'-bhá-dh̄n yà k̄ à dhèkp̄œeyī plè, yàagā-dh̄n kǎ ȳ k̄ bháan dhó dhè bhá gú ; ȳ' p̄ dhé k̄ bhā yáa dhūn yī' k̄ bhā' bhá ká, ȳ bháan ȳ dhāan ȳ dhūn. » Ȳ' p̄ : « Ā k̄ dh̄n í' wō-s̄īa dh̄y k̄ yī dhó ī bhā bh̄l̄æn̄b̄-dh̄n dhè gú p̄ydh̄ bhā kēe yī dhó tó' bhā. » Ȳ' bhā dhēb̄ ȳ gbó bō' dhè, ȳ' gú ȳ gā, kēe yī dāa k̄.

Wón bhā yá wó' kǎ' ká dhý sú dō pír, ý dō bhūn, ký' bhà dhēbò bhā yà kplēé yà tó dhè bhēn yānsēé dhý. Wón bhā yá yà bhō-sù bhā gōñn bhā' gú wón bhá bhà. Ý' yà ý zūl pír dhè ý' slǎ bhōñn ký wón dèdè ý kǎ-sǎ bhā ý' dō. Ý' pý ý bhà dhēbò dhè ý' pý : « Kwá' bhān ! Dhíá bhā, ā dhò wón bhā' súàn-bhō. » Dhè ý' tà dhè bhā ý kpcœ, ý' pý ý bhà dhēbò dhè ý' sēé bè-kǎ yà wò gblǎ kùn bhà dhú wly, ký yà dhí bō kpción, ký ý būu tā ý wó' ká sēé bè bhā' gú, ký pǎ bhā yà dhūn ký ý būu dà' bhà. Ý' bhà dhēbò yà' kǎ dhè kò ý' pý' ká' dhè bhā' dhý.

Ý' zūn kpción, ý' tǎn ý yà à bhō yá ý dhō, íin ý yà dhūn ý' bhō bhā, ý' bhō. Dhè ý' bō' bhō-sù ká, ý' dà kócdhý, ý' dhō ý' dà sēé bè bhā' gú, ý' wáadhūn. Ý' wò bhūn dèdè, ý' dhō ý' tó tó', ký pǎ bhā yà wé-sù zū-bhō kwéé bhà. Gōñn bhā wō ý' wō sēé bè gú bhā, yà būu dhí yà kwéé bhà. Dhēbò dè pý' zūl yà kǎ sœæ, yà dhó yà kwéé pō pǎ bhā' gò, yà dà kócdhý. Dhēbò wé-sǎ dhè gōn yý būu dà' bhà. Yāá wō ý' gōn yà wō sēé bè gú bhā, à gbō yà sēé bhā' pā, yǎn ý' kpàn pǎ bhā' bhà bhā' wōn gú. Sēé dhé dhēbò bhā ý' kpō ý' bhā' ká bhā, ý' Pēñdhē bhā' tàa zìan dhàn' bō sēé bè bhā' gò, kǎ dhý ký ý bhà gōn ý' būu dà' bhà-dhè ý'.

Ý' Pēñdhē bhā ý' pý' dhè : « Áa ! Gàsitéé dèdèwō, ā ý' dhàn bhá zǎ-sǎ kócdhý wèe yā' gò. Dèe bhā yíi dhó gbœœn' gbé, à wōn gú bhíin dhó gwǎl' ý'. Bhá' bhá sú, ký bhāan dhó. Dhè ý' dhý, à zū-bhō. » Yà à pý dhý, dhēbò-dhàn yáa vīn. Ý' wón ý' pǎ bhā' kōn, ý' dhēbò bhā' dhéé-kpō ý' pý : « Íin ý' bhūndhè dèe ? » Ý' ý' bō ý' pý : « Dèe bhā ñ tà dhàn yáa sǎ. » Ý' pǎ bhā ý' ý' bō ý' pý : « Ký í gā ý' dhàn ý' lòo bhā. » Ý' ý' kò dà ý' bhà sìan gú, ý' pý dhēbò bhā' dhè : « Í dhò à kǎ, íin bhíi dhó' kǎ ? » Ký yà sìan bhā' bō ý' tà. Gōñn bhā yáa wé ý' zǎ bhá gú, ý' dhēbò bhā ý' wèe bhā' wly zú ý' dhé bhā' ká ý' glòo' bhà. Dhè ý' Pēñdhē bhā' dhó týn dhý lòo, ý' wlyu ý' dhō, gōñn bhā sé yíi kǎ' dhè ký ý' pǎ bhá kǎ. Ý' dhēbò bhā ý' pè zú dhè kò ý' pè ká zī à dhý. Gōñn bhā ý' kpā ý' bhà dhēbò bhā' zò tà, ký yà gó sēé bè bhā' gú. Ý' dhēbò bhā ý' gbō bhā' wly, ý' dhō' wènn'. Ý' pý ý' bhà dhēbò dhè : « À blèesù tó ý' wò dèe ý' súx ý' dà ñ gú, kée dhíá bhà zǎ yíi dhó kǎ' dhý. »

Ý' wó wò, ý' tà dhè ý' kpcœ. Ý' wó' kǎ zú dhè kò dō ý' gūn yāandhíy bhā' dhý. Ý' Pēñdhē bhā ý' dhūn zú bháwō, ý' kǎ zú dhè kò dō ý' kǎ' ká yāandhíy bhā' dhý. Wón bhā yá wó' kǎ' gú dhý dhócgò dō pír.

G5ḏn bhā wò gūn dhēebhāη-dhē bhā plē. Týη ý kλ-sīλ' ká dhý bhā ký' zláà bhā γý à-dhūn bh5ḏn-sīλ dèdèwò, ký yà būu súu yà dà' ká búu, dhó ý' wò bhā, yà kpàn bhēn gblóo-dhūn bhā, yà dhó' tà dhý, dhý, dhý, yà dhó yà kán ý dhòo bhā kóyídhē bhā' gú.

Týη ý lòo-sīλ' ká bhūn bhā, ký Pēnḡdhē bhā yà bō dhó-sūu ká, ký' dhòo dè pý yà zūn kréηη ký γý téε sææ súu-sīλ, ký wón bhā γýγ' kλ kò óo kò ý' bhā, à kò yáa' γāan. Ý dhō dhē gā' ký' zláà yà wò. Ý ý wó lòo wò kwáλ. Ý ý' dhòo dhý dà' à dhē gbó gú. Ý ý' zìγ' dhē wón ý kλ-sīλ à-dhūn ká bhā' gú, kēε sándhìn γý kλ dhý, ký wà à gbā ýí ká, yà à bhūn, ký wà à γææ kócdhý pý.

Ý ý' dhángl5ón-dhán bhā ý' pý : « Kà à tò dhý, wón dhé bhā yáa wón bhá ká, bhán dhūn. » Dhè ý bín yà bhán, ý wà dhō kócdhý, ý' dhángl5ón-dhán bhā ý' pý ý dhòo bhā' dhē : « Kò dō ká' kλ' bhā ká' bh5' ká γūaη gú bhā kà à kλ bhá wò' bhā dhíá, à sēé bè bhā ký bhān zλ á wò' gú n bhā būu yā' ká. Ký ī bhā bhā í ī gblēn-kpó' ká gblāá gú. »

Ý ý' tà dhē γý kpòœ. Ý ý' dhēb5 bhā ý' sēé bè kλ dhè kò dō ý' kλ' ká kpææwò à dhý, ý' wò gblāá kùn bhā dhúu wlyx, kēε yà' gbàn kλ súx ká, ký yà' pý-sīλ : « Éé ! Bhēn dèedhè gbàn wà φίλ wón ý' bhā yā, pλ γληηsū yā dhλn dhō bh5ḏn' bhā èe ? » Dhè ý' dhángl5ón-dhán bhā γýγ' dà sēé bè bhā' gú, ý' pý ý' bhá bhā' dhē : « Dhūn dhé Pēnḡdhē bhā γýγ' wò dēε bhā, í sēé kpó' dhē kpándhíx dhē dèdè dhλn' gú. Ký ká' yà bhūn, ký í' tàa b5 n g5. »

Dhè ý' bō ý' wēε kún-sūu ká, ý' dhòo γý zūn kréηη, ý' ý' bhā55 tán bhā' bhá bhō. Dhè ý' ý' bō, ý' dà' kócdhý, ý' bhā dhēb5 γý kwéε tā, ý' ý' bhā būu sūu, ý' dà' ká gblāá gú, ý' wò ý' gwú wlyx, ý' wò' tà bhūn.

Wò yà dèdè, ý' gāságōn bhā γý dhūn, ý' d5 kwéε bhā ý' tán bhō dhè kò ý' bhō' ká zīi kpá à dhý, ý' dhēb5-dhán dhō ý' kwéε pò à g5, kēε yà' pò síká ká. Ý ý' dà' kócdhý. Dà ý' wò kócdhý bhā, kó dλ ý' γý zλ ý' gblāá gú bhā' gbō yà wò' bhā, Pēnḡdhē bhā yà à vīn bhān, ý' dhēb5-dhán bhā' dhēé-kp5 ý' pý : « Ý ý' à bhλn dhλn à vīn γý d5 dhý ? » Ý ý' γ55 b5' g5 ý' pý : « Dhè bhλn dhý ? »

Ý ý' pý dhēb5-dhán bhā' dhē : « Ký zúu ý' kλ pλ óo pλ ý' ká, ā dháḡ bhò n dè dhíx. » Ý ý' gbā γææ ká kpán dhíx. Ý ý' dhēb5-dhán bhā' dhēé-kp5 ý' pý : « Kēε dèε bhā zλ bhλn dhλn bhūn, ý' kwá yà kpán dhíx ? » Ý ý' dhēb5-dhán yà γ55 b5 ý' pý : « Kλ dhý ký á dhē γý ī gbīin sλ ká », ý' ý' íi

wé. Yý dhō sēé tà ý yáandhūn, yý' pý dhēbǝ-dhán dhè yý dhūn ký yý yáandhūn ký ý ǝ gǝ dǝ' gbǎn tà.

Yý dhēbǝ-dhán yà yǝ bǝ' gǝ ý' pý : « Á ! Dèe bhà zǎ yà ī dè tà. » Yý pǎ bhā ý' yǝ bǝ ý' pý : « Yà ! dèe bhà zǎ, bhá bhán' bhà kǝe ! Ī gā týŋ dhłn ý lòo bhā. Bhíi dhūn ký í yáandhūn, ī zǎ dhłn bhāan' wō yā, ký pǎ ý í ī zǝ yǝ-sīl' dhè bhā, á' dǝ. » Dhý bhā ký' bhà gǝn zláà bhā yà à pý' dhè, yá dhó ǝ gǝ dhó' dhè síāa tǝŋtǝdhý. Wé ý Pēnǝdhē bhā yà' wō bhā, dhēbǝ-dhán bhā yāa vīn zīan-wō. À zǝ yà gbǎn.

Wón bhā, yý sǝy Pēnǝdhē bhā' dhè, yý' pý ý ǝ kǝ dà ǝ bhà sǝŋ gú ký ý dhó ý' zǎ. Ý dhó' pý' ý pā ǝ dè ká, būu dhí wǝ yǎn dō ý dhēbǝ bhā' bhà gǝn zláà bhā ý' dà, yý Pēnǝdhē bhā' gǝ bhò dhíx dō ý dhō' ká ý' zùx gláà bhá ý gūn dǝ-sīl gwǎ gǝn gǝ bhūn bhā' gú. Yý dhłn kǎ sý býx ká dèe yý kwá' yǝn bhý-sīl bhā.

Wón bhā ý bō kǎ-sū ká dhý, yý dhłn bhā ý' pý ǝ dhò bhā' dhè wó dhó pýdhý. Yý wó wǎw wó dhō. Wón ý' wǝn gú, bhēn bhá yāa dà dhēbǝ ká búu zú bhā yý bhā. Dhē bhāan-kǎ kǝ yāa yý bhēn dà wón gú.

Wón ý wǝn gú yý gbēngǝn yāa bō yà ǝ zū tà-sū ká

Gýý wón dhý (= gú ?) Gblùdǎ dō dhłn gūn, dhē kǝœŋ dō ǝ gā plè dhłn gūn' gǝ. Dhē bhā' dō bhá ǝ gūn bhūn bhā, yý gwāàn ý sǝy' bhà dhèe, kǝe yý dhłn bhá yāa gūn' gǝ. Yý gwāàn ý sǝy' bhà kǝ yāa bhā' wǝn gú, wó' bhà kó dǝ tǝŋ tàa. Ý dǝ bhūn ký gǎn kpǝ-dhūn, pūú kpǝ-dhūn wà bhòcn' bhà kó tà.

Wò tò wón bhā dhłn' ká dhý, yī dō ká yý dhēbǝ bhā ý gú sū. Gú bhā yý kwè kǝœŋ dō ǝ gā plè kǎ ký yāa dhłn kpó ; ý dǝ bhūn ký yà kǎ' gǝ yíýx wǝn ká, ký wò wèe dhłn' dǝ-sīl' bhà, ký bín bhān dhè kpǝœ, à bhà gǝn yý dǝn dhłn' bhō' ká.

Yī dō ká, à bhà gú bhā' kwè kǝœŋ dō ǝ gā yàagā-dhāan ká, yý dhēbǝ bhā wāà téebǝ-dhūn wó dhō wó píx. Yý wó wó yè wó wō bō, yý wó' bè kǎ, yý dhōŋ-dhūn bhā wó wō kó-dhūn tà-dǝ, yý wó kwāa wō téedō bhā' zū bhūn. Ý dhō wé', yý wó' pý' dhè : « À gú í' sū ý' kwè kǝœŋ dō ǝ gā yàagā dhý yā bhā', dhłn kpó ký yý ī tà-dǝ, yī zǎ, yá dhō. Yý wó' tō bhūn wó dhō. Dhè ý wà dhó, yý dhēbǝ bhā ý yà gbǝ bǝ-sū bhà, ký yà' pý-sīl : « Gwāàn yý sǝy bhēn bhà dhè kǝ yā' dhý, yý bhēn gwāànkpóýǝ gbàn yý sǝy bhēn bhà, yý bhá gú zīan sú yý bhāa dhłn kpó dhìn èe ? »

Yř tō gbō bhā dhλn' bō-dhē gú, y' bhā dhλn bhā ý bō' gbl'ý y' p' dhē : « N dhē, bhá dhó gbō bō', n bhō t'ý dhλn lòo bhā, bh' n kpó. » Dhēbō bhā yř tō dhē dō bhā' gú ý gúdhē yà' kūn, yř tō bhūn y' dhλn gōñ dō bhā' kpō. Dhλn bhā ý bhō k' sō gú sócēplē bhēe dhλn' bhā.

Dhē ý bō bhō-sū ká, y' p' y' dhē dhē : « N dhē, kwá lòo p' dh' y, n dλ yà ì dhē-kró n tó ká, à p' dhē wò n dhē G' y. »

Dhλn bhā y' y' dhē tã-dō, y' ý dā' dhē dh' y, y' wó dhō p' dh' y. Dhē wó dhō wó lòo, dhλn bhā yř z' y' gææn dō ý dhō y' dλ tūaa-bhō-dhē gú. ý dhō ý lòo bhūn, k' dλ yř wō-sū ká dhūun gú. Y' p' dhē : « N dλ, bhá bòo bhūn. »

Y' dλ yà dhē-kró ý' p' : « À dhēbō-dhūn yā', bhēen-sū dhλn' gb' dh' í ká ? » Dhē ý' kλ dh' bhā' klóñ bhūn dhē k' bhēn bhá dháñ-bhō-sū yáa' dh' zú dhē gú k' bhā yř dhō kλ dhλn ká wó' kpō. Y' yō bō' gō ý' p' : « Dhēbō dhé' bhā kó ý dō tūη tàa bhā' gb' bhūn n ká. » Y' dλ yř wè' gō.

Dhē ý y' bō, y' p' y' dλ dhē : « N dλ, bhán gwλ bhūn kēe bhán bhō, ā dhūn k' á n dhē bhā kó sú tūη tàa k' á' dō dhē dh' y. » Y' dλ yà dhē-kró ý' p' : « Wò ì dhē zλ wō dhē, n gb' ? » Y' yō bō ý' p' : « Wò n dhē G' y. » Y' dλ yā' p' dhē : « È ! N gb' G' y, dhē k' bhá bhō zλ-wō, k' yà dhī, kwā yææ kócdh' y. »

Y' G' y yř z' y' dhō y' dhē gō kócdh' y. À tà dhē ý krōe, y' wlūw ý dhō y' dλ tūaa-bhō-dhē gú, y' lòo' bhā, ý' p' : « N dλ, dhūn á' wō ì tūaabhō bhā, ā dhūn dh' k' í n dhē bhā kō dūe zñ n dhē k' á' bhā kó dō bhūn. » Y' dλ yā' p' dhē : « Gōn-dhλn, bhán' bhān. » Y' wēη wó z' y' wó dhō, y' ý dhē-dhūn zñ' dhē, y' bhá yí G' y zò-kún, y' p' fñ y' dhē bhā kó' dō dhē dhē dhλn' gú. Y' dλ yř dhē ý y' kō yē bhā bhā' dhūn' dhē. G' y ý gō bhūn yř z' y' gææn dō ý dhō bú, y' dhē bhā kó dhū kán-dhē gú. Dhó ý' wō bhā, yř à kó dhū-dhūn ōo, kó gblāá bēη-dhūn ōo, kó gblāá gā-dhūn ōo, kó gbà gbōñ-dhūn wāà yé wāà bhīlgā gbàn bè sū dō ý' dhūn' ká. Sándhìn bín yř bhán k' G' y yà y' dhē bhā kó dō yà bō, k' dhē yà bō' gú.

À dhēkrōe yì ý' dō' p' y, y' dhō y' dλ tūaa-bhō. Y' p' y' dλ dhē : « N dλ, yř n p' y dhē á dhó bú, wū dhλnbhá bhōñ-dhē gú, dhē ý dh' y, bh' bhān sócē pl-kλ. » Y' dλ yř gbōe pēn sū, y' kλ sócē ká dhē bhēn krææ gbàn dh' y, y' sū y' dō' gō, y' sū. À gú dō ý' gàn dhē péēdh' y,

yǎ yě dō. Yǎ' pǎ y dā dhè yà wéε kā. Yǎ wó gbœœgā kiansù dō sū, yǎ wó' tō dhý wó' kǎ sóœé ká, yǎ wó' sū wó' dhūn' dhè. À gú y' gān dhìn, yǎ tō bhūn y yè, yǎ' sū y' zùx. Yǎ' pǎ y dā dhè, yǎ à wéε kā, kée sóœé y bhō y bhā, wà' kǎ kǎ wà dhūn y dhè. Yǎ wó dhō pǎybhōbhèn y pǎdhǎ bhūn bhā à pǎy, yǎ wó Gǎy bhā sóœé pǎy. Yǎ wó' kǎ kǎ pǎy ká, yǎ wó' gān kǎ pǎy ká, yǎ wó' sàagā gbàn kǎ slúngā ká. Yǎ wó dhō' ká wó' dō Gǎy gǎ, yǎ' sū y' gú-gān, yǎ yí yé, yǎ' pǎ : « Àan ! Sóœé á' bhōñ-sīl, yǎ dhèn. » Yǎ' sū y' dhō' ká bú.

Dhè y' yǎnǎ yǎ slǎ sǎ ká, wó dhō kǎn' wō tà kǎ bǎy gèe yǎ Gǎy gbàandhǎ, yǎ dhūn-sīl' ká. Yǎ dhūn y' wǎ y dā gǎ kpán dhíx, yǎ' pǎ : « Ñ dā, dhó á' wō bú, wū á' yǎ, yǎ bhā. » Yǎ' dā yǎ' dhūœen-bhō, kée yǎ sǎy yǎ dā' gú, yǎ yǎ y zō gón-sù bhā dhán y' kpō bhā' wǎn gú. Yǎ' pǎ : « Bhān zǎ gbō dhàn á' wū, kée dhán dhé kǎ yā, yǎy tǎy dhàn' wú. » Dhè yǎ kpœœ dō, dhán bhā yǎ wón dhé y' kǎ, à wón dhàn y' bhēn gbàn kǎn, yǎ wó wō kǎ yǎ wō dhí bhā.

Yǎ dō bhā' ká, kǎ Gǎy yǎ dhó y dā sèè bhō, kǎ wō gbœœtà zǎ-sīl, yǎ Gǎy yǎ y dā dhœœ-kpō y' pǎ : « Ñ dā, á' pǎ dhìn bhāan, gǎñ bhā' dhō kǎ' kpóñtāa y' bhā gǎñ-dhè zǎy ñ bhā tà wé œe ? » Yǎ' dā yǎ yé tō, yǎ' pǎ y' gbǎ bhā' dhè y' pǎ : « Gǎy ñ gbǎ, bhíin yǎo ñ bhā gǎñ-dhè bhā, kée bhēn bhā' dhý wó' dhè « Wón' dhý », bhén bhā gǎñ bhá yíi lòo' plǎy dō kǎ yǎ gó bhūn.

Bhén bhā dhàn yǎ yǎnǎ bhō gǎñ-dhùn wó gūn' pǎ-sīl wō dè dhè wó gǎñ ká dhè ñ dhý à gbàn bhā. »

Yǎ Gǎy yǎ' pǎ : « Yǎ à Wóndhǎ kǎ bhā yǎ dhè bhœœn dhàn' gú ? À dhō dhó' bhūn á' dhūn' gódhé ká kǎ wó ñ gǎ bō' ká. » Yǎ' dā yǎ' pǎ' dhè : « Gǎy ñ gbǎ, dhán yǎy bhōñ kée yáa y dā zǎ kǎ gbáandhán ká wá ! Gǎñ gbé' gūn sè yā' gú, bhén bhā dhàn' gbàn zǎ, á' pǎ ñ dhè dhè gǎñ bhá yíi dhó bhūn dō kǎ yǎ y yœœ-kǎ yǎ dhūn. Gǎñ bhá-dhùn gūn sè yā' gú y' wó yǎnǎ sū dhāñ bhā wó' yǎ sǎa, kée wón y'-dhùn gǎ yǎ tō' bhā, yǎ bhā. Bhíin wé' bhā kǎ í dhó. » Yǎ Gǎy yǎ' pǎ y dā dhè : « À zāan zñ zǎ wō ñ dhè kǎ á' dhó' gú-dān, gǎñ-dhè yáa bhōñ kwǎ. »

Yǎ' dā yǎ' pǎ' dhè : « Èe ! Zāan dhàn y' dō bhā. » Dō y' dhán bhā yǎ' wō dhún gblùdā bhā' gǎ, yǎ pǎy pǎ y' bhō y bhā. Yǎ Wóndhǎ plǎy zāan zñ' dhè. Yǎ Gǎy yǎ dhō kwœœndhǎ, yǎ' gèn dō y' dhè dhè y' pǎ : « Ñ

dhē, n̄ dā yà' p̄ȳ p̄l bhá' dh̄ȳ wó' dh̄e Wóndh̄ȳ, ȳȳ dh̄l̄n gb̄eē k̄p̄ōŋt̄aa, ȳȳ n̄ p̄íȳ dh̄e á dhó' ḡōdh̄é sú-dh̄e gú k̄ȳ wò n̄ ḡò b̄o' ká. »

Ȳȳ' dh̄e ȳȳ dà' dh̄e gb̄o gú ȳȳ' p̄ȳ : « Gōndh̄án n̄ gb̄ȳ, ī gā ȳȳ n̄ ḡò dh̄ȳ dōsēnsēn, bh̄īin wé' bh̄à k̄ȳ í dhó, dh̄l̄n yáa k̄p̄. Wóndh̄ȳ yáa s̄l̄ k̄l, ḡōŋn̄ p̄é̄p̄é wó bh̄ò dhó-sūm ká bh̄ūn à bhá ȳīi gó bh̄ūn dō k̄ȳ ȳȳ dh̄ūn, bhán gā ī dh̄e. » Ȳȳ' Ḡȳȳ yà ȳō b̄o ȳ dh̄e ḡò ȳ' p̄ȳ : « Wón dō ȳ n̄ p̄íȳ á' k̄l p̄ȳ, ȳȳ' bhā, ḡōŋn̄ ḡò ȳȳ t̄ò wón dō bhá dh̄l̄n' bhà. » Ȳȳ' ȳ kw̄ēe dh̄ú-sūm z̄ū-bhō. À bhà ḡōŋn̄-dh̄e kw̄ēe p̄é̄p̄é ȳ dh̄ȳ, ȳȳ' gbàn yà ȳ bhà, ȳȳ z̄īȳ ȳ dà Wóndh̄ȳ p̄l̄ȳȳ z̄īan t̄à. Ȳȳ' ȳ dh̄e t̄ò gb̄o ká, ȳȳ' dh̄o.

Ȳȳ' gō p̄ȳdh̄ȳ, ȳȳ' t̄á sūm d̄éd̄ē ȳȳ' wò wò-dh̄ūn p̄l̄ȳȳ, ȳȳ' k̄p̄àn'-dh̄ūn bhà k̄ȳ b̄án yà'-dh̄ūn ḡò, k̄ȳ' wò dh̄e-bhō-s̄īl, ȳȳ'-dh̄ūn t̄uaa-bhō, ȳȳ' wó w̄e ḡò, ȳȳ' p̄ȳ : « Kà Wóndh̄ȳ p̄l̄ȳȳ z̄īan z̄ōn n̄ dh̄e. » Ȳȳ' wó' p̄ȳ' dh̄e : « Áa ! Bhá wò d̄ēs̄l̄ōo ȳȳ' dō k̄ȳ' wò dh̄e-bhō-s̄īl dh̄e k̄ò yā' dh̄ȳ èe ? À ȳȳ' z̄l̄ ȳīi ī bhà bhō, ī t̄ūn k̄ȳ' Wóndh̄ȳ p̄l̄ȳȳ z̄īan bh̄ōŋn̄' èe ? » Ȳȳ' p̄ȳ : « Kà gó n̄ ḡò á z̄īȳ dh̄e, bhán' p̄ȳ ā dh̄o Wóndh̄ȳ ḡōdh̄é súm k̄ȳ' wò n̄ ḡò b̄o' ká, ȳȳ' ká wò-dh̄ūn dh̄e-bhō w̄ōn dh̄l̄n' p̄ȳ èe ? Kà bhān z̄īaan z̄ōn n̄ dh̄e. » Ȳȳ' wó' p̄ȳ' dh̄e : « Èe ! Z̄īaan gā, ȳ' d̄ō bhā. » Ȳȳ' Ḡȳȳ' ȳȳ' z̄īȳ bh̄ūn. Ȳȳ' dh̄o ȳ' l̄òo ȳ' d̄ō dh̄īȳ, ȳ' bhā yà w̄o, ȳȳ' ȳ' k̄p̄ōŋ s̄l̄l̄ kw̄l̄l, ȳȳ' dh̄e ȳ' gūn ȳȳ' bhā ȳ' b̄o ȳ' d̄ō dh̄īȳ, ȳ' dh̄e ȳ' gūn bh̄ūn ȳl̄n bhā ȳ' b̄o ȳȳ. Ȳȳ' Ḡȳȳ' ȳȳ' ȳ' bhā' t̄uaa-bhō, ȳȳ' w̄e' ḡò. Ȳȳ' p̄ȳ' dh̄e : Bh̄ȳ' Wóndh̄ȳ p̄l̄ȳȳ z̄īan z̄ōn n̄ dh̄e. Ȳȳ' ȳ' yà' p̄ȳ' dh̄e : « Áa ! Ḡȳȳ, wón sūu yā, bhá' dh̄e ȳȳ' dō, ȳȳ' ȳīi bh̄o ī gú wón bhà, ȳȳ' í t̄ūn k̄ȳ' Wóndh̄ȳ p̄l̄ȳȳ z̄īan bh̄ōŋn̄ èe ? » Ȳȳ' ȳō b̄o ȳ' p̄ȳ : « Ée ! Gó n̄ ḡò dh̄e, bhān z̄īaan z̄ōn n̄ dh̄e á z̄īȳ. » Ȳȳ' ȳ' yà' p̄ȳ : « Èe ! Z̄īaan dh̄l̄n ȳ' d̄ō bhā. »

Ȳȳ' Ḡȳȳ' ȳȳ' z̄īȳ bh̄ūn ȳȳ' dh̄o, ȳȳ' dh̄o ȳ' l̄òo p̄ȳdh̄e dō gú, p̄ȳdh̄e bhā kw̄ēedh̄án-dh̄ūn d̄ēs̄l̄ōo dh̄l̄n' gú, à bhá wáa pá w̄o d̄ē ká s̄l̄ ká, k̄ēe wò bh̄ūn sá. Ȳȳ' Ḡȳȳ' ȳȳ' dh̄o'-dh̄ūn bhà dh̄ūt̄ī p̄íȳ kw̄ēe, ȳȳ' p̄ȳ' dh̄e ȳȳ' Wóndh̄ȳ p̄l̄ȳȳ z̄īan z̄ōn ȳ dh̄e. Ȳȳ' p̄ȳ : « Áa ! Ḡȳȳ, bháa súy ? Bhá wón sūu yā' dh̄e-ȳȳ' dō, ȳȳ' ȳīi bh̄o k̄ȳ' ī gú wón bhà ? »

Ȳȳ' Ḡȳȳ' yà' p̄ȳ : « Kà bhān z̄īaan z̄ōn z̄òo n̄ dh̄e, á z̄īȳ. » Ȳȳ' wó' bhà z̄īaan z̄ōn' dh̄e, ȳȳ' z̄īȳ. P̄ȳdh̄e dh̄e ȳ' l̄òo' gú bhā, gb̄īȳȳdh̄e dō wāā bhà ḡōn dh̄l̄n wó bh̄ūn. À gú yà bh̄o dh̄e bh̄ēn' bh̄l̄n k̄l. À bhà ḡōn bhā sóc̄e ȳȳ' à ḡò, sàagā ȳȳ' à p̄íȳ, w̄l̄ŋŋ yà yà dh̄ēb̄ò bhā' gú bhā' bhà, à bhà ḡōn bhā ȳȳ' sàagā bhā dh̄l̄n' yà sóc̄e bhā' gú, ȳȳ' w̄l̄ŋŋ bhā' sū' ká ȳ bhà dh̄ēb̄ò gú bhā' bhà, sàagā yáa z̄ūn dh̄ēb̄ò bhā ȳȳ' z̄l̄ bhà.

Yý Gýřý yř gōñ bhā' tūaa-bhō, yá' dhěé-krō Wónndhř plýř zian ká. Yý gōñ bhā ý' př Gýřý dhě ý' př : « Wón zīsũ sũu yā bhá' dhě-yř dō, yř yí bhō í gú wón bhá bhā, yř í tũn kř Wónndhř plýř zian bhōñ' èe ? » Yý Gýřý yā' př : « Bhī zł ĩ kwěé dhłn sł, kée wón zīsũ yáa kl dhř, bhán yř zł dhíř zìř' tà dhě-yř, bhān zīaan zñ ñ dhě, á zīř. » Yý wó' př : « Èe ! Zīaan dhłn ý dō bhā. Yý zìř. »

Dhè ý Gýřý yà zīř přdhě bhā' gú, přdhě dhé ý lòo' gú bhā kř dhłn blı́ púu dēsłđo dhłn' gú, bhá'-dhũn yř, à-dhũn gbàn pěpě blũ yř tũn à-dhũn dhíř, kée à-dhũn bhā přdhě dhłn bhā, à-dhũn bhā dhũtř dhř. Gýřý yř zìř dō ý dhō'-dhũn bhā dhũtř přý kwěé.

Dhè ý bō à tūaa-bhō-sũ ká, yá' př' dhě yř Wónndhř plýř zian zñ yř dhě. Yý dhłn bhā ý' př : « Áa ! Gýřý, wón sũu yā bhá' dhě-yř dō, yř í zìř' tà í' př á Wónndhř plýř zian zñ ĩ dhě èe ? » Yý Gýřý yā' př' dhě : « Kā bhān Wónndhř plýř zian zñ ñ dhě zò, á zīř, wón dhé kř bhā, bhłn wñ bhũn ? » Yý wó' př' dhě : « Èe ! Kř zīaan dhłn ý dō bhā. » Yý dà zú zīaan tà, ý dhō.

Dhó ý Gýřý yā wō bhā, yř lòo kóyřdhě dō bhá gú. Kó ý wò' tà bhā, dhěbđ dō yř à włř, kée kó ý dhř gwē yř bhōñ' bhā ý dō gææn à gú, ý bhēn gblũ plè síbhán yř dhō' włř. Gbō bhá-dhũn, wó tōo kl' gú gbđ ká bhũn, wò gblāā kũn bhā dhũ dhłn' dō' bhā yř wó dà' bhā. Dhè ý gbàn kó bhā' bhā př ý dhō dhíř, ý bhōñ křdhř dō síbhán tá' bhā, gwłsáà dhłn' ká.

Yý gōñ dō yř kř yř dō-sıl gwł bhā' dhíř bhũn yř bhłũn bō-sıl. Bhén bhā à bhā gblēen-dhě wāā gwē-dhũn dhłn wó bhōñ, yř bhēn yř à bhā krř-dhě zñ bīř plè, yāgā síbhán ká. Gōñ bhā dhłn wó' dhě Gwāadhě-kł-sě-bř-ká-dł. Gwłsáà zīsũ á wè' ká bhā yā à tó dhř yā bhłũn gā wēñř' bhā yłñř tée bhā' tà, yā bō-sıl wě dlłn-dlłn-dlłndhř. Yý Gýřý yř dhěbđ-dhłn bhā' tūaa-bhō. Yý Gýřý dhěé-krō ý' př : « Yý ĩ dhō bhén ? » Yý' yđō bō ý' př : « Ā dhō Wónndhř plýř. »

Dhěbđ-dhłn yí yđō bō kř, yř Gýřý yř à dhěé-krō ý' př : « Yý dē dō yā ? » Yý wé-sıl Gwāadhě-kł-sě-bř-ká-dł dhłn' ká bhā. Yý dhěbđ-dhłn bhā ý' př' dhě : « Bhān gōn dhłn bhā. » Gýřý yí dhěbđ bhā' dhěé bhá kró zú, yř zīř dhłn' wō ý dhō gōñ bhā' zian ká. Dhè ý dhō ý lòo bhũn, yř' př' dhě : « Ñ zřř, bhá bōo ! Ñ zřř, bhá bōo ! » Kée yáa' bhān, yř yř bhā ył dhłn' kl-sıl dō ý dhō' ká. Gýřý yā gblá, à gú yā gā, kée třř ý kl-

sīl' ká dhý bhā, k̄y dhīá p̄íy dhà ȳy dhūn-sīl. Dhā ý dhūn-sīl bhā, à gēn̄dhē yà t̄an gbāngbāndh̄y. Yà wé bhá-dhūn wō, à gā' z̄ìy bhēn yāan dhìn ý bhān s̄ēē. Súy yà dà Ḡȳy gú. Yý dō bēn bhā ý dhō kó wl̄y, dhēb̄b̄ bhā' dhē gú. Dhēb̄b̄-dhán dē p̄y, súy yà' k̄ā-sīl, dhā sūu bhā' bl̄ēēsū yīi dhūn' yāan dō.

Ȳy Ḡȳy tō dà kócdh̄y dhē gú, yý zūn kp̄ēn̄g bēn ká, k̄y bh̄l̄antó kp̄y dō ý bhòcn kídh̄ōj s̄ócdh̄ú-dhūn bhā yà gō.

Yý Ḡȳy ȳy z̄ìy kēj. Dhē wó dhō wó lòo ḡōđn bhā' dhē gú, yý dhēb̄b̄ bhā' ý p̄ìykp̄y bhā' b̄ō ȳ t̄à, yý ḡōđn bhā' z̄l' ká gō bhā wé dhìn. Yý yīi' wón z̄ian dō. Yý' z̄l' dō bháwō' ká, yý' dō bháwō dhý bhā k̄y dhā bhā yà zūn s̄ēē, ȳy wé-sīl, ȳy dà-sīl dhý dō. À yāagā-dhāan bhā, yý ḡōđn bhā ý ȳ gō dh̄íy-wl̄ú, ý dhō dhē-gā' k̄y Ḡȳy wāà bhā dhēb̄b̄ wō dō-sīl s̄ó bhūn, yý ȳ bhā dhēb̄b̄ dhēē-kp̄ō ý' p̄y : « Kā' p̄y bh̄l̄n ? » Yý' bhā dhēb̄b̄ yà' p̄y' dhē : « Dh̄ángl̄ōcn-dh̄án yā dh̄l̄n ī t̄úaa-bhō, yà' p̄y' í yī t̄à-kún k̄y dhā yā yá dhó dà' yī t̄à. » Kō ý' dà Ḡȳy gú, yà' s̄ō ȳ yūúndhē dh̄l̄n' gú, yý ȳ bhā dhēb̄b̄ sū ý dà ȳ yūn dh̄í dhé ý tō' gú. Yý dhā bhā ý bān, yý bān, yà wé bhá-dhūn wō, à gā yà dà ḡōđn bhā' t̄à, ȳy dl̄āan' bhā ý dhō p̄y' z̄ian wéē ká. Dhā bhā, yý bān dhý yý k̄an. Kēē s̄ándhìn ȳy k̄an, k̄y b̄ín yà bhān. Yý Ḡȳy ȳy ȳ wō dà, yý' p̄y' wō Wóndh̄y pl̄y z̄ian z̄ōn ȳ dhē k̄y ý z̄ìy. Yý Gwààdhē-k̄ā-sē-b̄ì-ká-d̄l' yà' p̄y Ḡȳy dhē ȳy wō. Yý Ḡȳy dh̄ía ȳy bhān' gú dēdēwō. Yý wō bhūn p̄y.

Dhē ý dhē ȳy kp̄ōē, yý ȳ wō dà, yý' t̄ōēñd̄l' yà' p̄y' dhē : « Bh̄y dō k̄y á dhó bú k̄y bhān dhēb̄b̄ ȳy ī dh̄í bh̄ōđn k̄y í gūn-dh̄an dhó'. » Yý Ḡȳy ȳy wē' bhā. Yý Gwààdhē-k̄ā-sē-b̄ì-ká-d̄l' ȳy dhō bú, dhó ý' wō bhā yý b̄ìy z̄l, yý' wō ȳ gbāandh̄y yý dhūn' ká, yý' z̄ìy s̄íāa. Ȳy z̄ìy ý dhō wó yé' ; yà dà bú, dh̄ú kp̄ææ dhé k̄y ý kp̄àn' bhā, à wō dh̄l̄n' wō yý' wō ȳ gbān t̄à ý dhūn' ká kwæændh̄y ý' z̄ìy s̄íāa. Wó bhā, yý' yē ý ȳ bō à ká, gbō bhá ȳy à-dhūn gō bhūn bhā, dh̄ú dh̄l̄n' wó' t̄ān' bhā yý wó dà' bhā yý wó p̄l' lòo' gú, bhēn bhá yāa bhòcn' bhā k̄y ȳy dō s̄íāa k̄y ȳy bhòcn' p̄íy, yý' sū ý' yà pēn̄ dh̄íy, yý yī' lòo' gú, yý b̄ìy bhā' k̄an yý' lòo gbō bhā' gú, yīi' p̄ā, yý pēn̄ yà' bhā. Wū bhā yý bhān, yý' bhō bhūn, yý wāà bhā dhēb̄b̄-dhūn gbāan wó' bh̄y.

Dhē wó wō bō, yý Ḡȳy yà' p̄y' dhē : « N t̄ōēñd̄l, ñ gbā z̄iaan ká k̄y á z̄ìy. » Yý Gwààdhē-k̄ā-sē-b̄ì-ká-d̄l' yà' p̄y Ḡȳy dhē : « Áa ! Ñ t̄ōēñd̄l, wón dhé ī ȳán ȳy dà' gú yā yīi' bhā bhō k̄y ī t̄ùn' p̄y' í dhó bhá wō ī dh̄íy

èe ? » Yý Gýř yà' pý : « Fón ký á ñ yán kpàn Wóndhý yý dèdè à kpòngúdhè bhà. » Yý' tóœñdā yà' pý' dhè : « N tóœñdā, bhēn bhá yí dhó Wóndhý plýx dō ký yř gó bhūn yř dhūn wà, ī' pý ī dhò dhó' èe ? » Yý Gýř yà' pý : « Ì, à zīaan zōn ñ dhè. » Yý Gwààdhè-kā-sé-bì-ká-dā yà pý : « Èe ! Ñ tóœñdā, bhá' pý dhý yáa wón bhá ká, zīaan dhān dō bhā, ī sā yà dhó ī sā yř dhūn.

Yý Gýř yř dà zīaan. Dhó ý' wō bhā yí tá pīnñdhý gbé, yý lòo Wóndhý plýx. Lòo ý' wō bhūn bhā ký bhēn bhá yáa kwæændhý. Ký Wóndhý yà dhó bú, ký' bhà dhēbō yà dhó yí bhàa. Yý dhō sīaa yý yáandhūn. Yý yà dédè yý Wóndhý bhà dhēbō yý gō yí bhàa yý dhūn, yý kpàn Gýř bhà, yý tūaa-bhō, yý' dhÉÉ-kpō ý' pý : « Ñ tóœñdā, ī gō bhén ī dhò bhén, yý bhá zīaan tó yā ? » Yý Gýř yà yōo bō' gō ý' pý : « Ā dhò Wóndhý plýx ký á' gōdhé sú ký wò ñ gō bō' ká. » Yý' dhÉÉ dō bhá kpō ý' pý : « Ī' pý bhān ? » Yý Gýř yř zīx bhá wō' gú ý' pý : « Ā' pý ā dhò Wóndhý gōdhé bhōñ-dhè gú ký wò ñ gō bō' ká. » Yý dhēbō-dhān yà' pý' dhè : « Èe ! Ký bhá lòo. » Yý' pý' dhè : « Dhūn kwá dhó ký í dhè bhá gā. » Wó dhō wò gō kwæændhý dédè, yý dhè dō bhá bhā' zōn' dhè. Yý' dhÉÉ-kpō ý' pý : « Pá ý dō bhā, bhá' yý èe ? »

Yý Gýř yà' pý : « Ìn ! Bhán' yý. » Yý' pý' dhè : « Bhēn pēpē wó bhō dhūn-sū ká Wóndhý plýx yý à bhá yí gó yý dō ký yř dhó. Bhén ý'-dhūn zā, à-dhūn gō kpææ dūnñ dhān dō bhā. » Bhēn gō kpææ dūnñ kwá wé-sīl' ká yā, yà bhōcn tōn gbōñ dhān dō bhā. Yý Gýř yà' pý' dhè : « Èe ! Ā dhé bhā ký' kā kō dhān yáa dhý zú bhā, kéé ā dhāñ bhò' dhíx kpákádhý dhè dhōñ-dhūn ká wé wón dhé ký' bhà ký Zīaan yà wé' bhā. Dhè ý dhý, bhý ñ tà-kún. »

Gýř dè pý, à kpā dhī kō yāa gú yā bhā' wōn gú, dhēbō óo dhēbō ý y yán kpān' bhà, yý gā dhān' wō' bhà. Dhēbō-dhān bhā, Gýř dhíaa yà bhán' gú yāawō. Yý' pý : « Èe ! Bhá' pý dhý bhān' bhān, kwā dhò à síl bhōñ'. Dhè ý dhý, kwā yææ yý kwæændhý ». Yý wāà Gýř wó zīx wó dhō kwæændhý. Yý' pý Gýř dhè : « Ī zūl' yý gbèè wé èe ? » Yý Gýř yà' pý : « Kwà dhò à gú-dān'. » Yý dhēbō-dhān yà' pý : « Ā dhé bhāan' pý ī dhè ī dhò wé' bhà í' kā èe ? » Yý Gýř yà' pý : « Ā síl yý bhén ? Ā dhò à kā'. »

Yý wó dhō wó lòo kwæændhý, yý dhēbō-dhān bhā ý' pý Gýř dhè yý dhó ý dō yí bhàa, yý wó dhō, wó dhūn. Dhēbō bhā yý y bhà gōn zīyguú

gbàn dǒ. Yǎ à zληη-dhùn gbàn dǒ. Yǎ kāǎ gā yǎagā sū yǎ' dhūn Gǎyǎ dhè yǎ' pǎ' dhè : « Wón y kwāa dhó' ká bhā, à dhíy yǎ dhò yà bèη dhλn' tà. Bèη bhā yà dō ī gō yā dhè y' gú, kǎ kāǎ gā bhā ī dō zūy síāa, yǎ dhò ī tà-kún, í dhò dhǎ í lòo. »

Yǎ' pǎ : « Yà gó bhūn, bhān gōn bhā' zληη dhλn yítǎgbǒ ká, yáa zūn' bhà, dhè y dhǎ, bhǎ dà gblǎá gú, pλ óo pλ y bhāa kpàn' bhà bhūn, í zūn' gbàn pǎpǎ bhà, kǎ í dhūn í dà yítǎgbǒ yā' wlǎy kǎ á' yà ī tà. Yà dhūn yà dà kócdhǎ, ī fii dhǎ dhè pǎpǎ y' gú, yǎ dhò ī bhōñn' gbàn gú, yí ī yǎ kwǎǎndhǎ, yǎ dhò dhó' ī fii bhā' kèñ yí bhàa, dhè y yáa zūn yítǎgbǒ bhà bhā, yǎ dhò ī fii kún' bhūn kée à sé yáa' dhè kǎ yǎ dhūn bhūn. Tǎy y dhó-sīλ' ká ī bhōñn yí bhàa bhā, kǎ á gbō sús ī tà kǎ í zīy bèη ká í dhó. »

Wò tò dhīaη bhā' zλ-dhè gú yǎ dhā gēñdhè yǎ tǎn, yǎ kλ dhè yλnñ tée dhǎ wò kǒ y' gú sīy bhā' dhǎ kée kǎ dhā yà tlǎy zīizisù ká.

Yǎ dhēbǒ-dhλn bhā y' pǎ Gǎyǎ dhè : « Àan ! Wóndhǎ y bháa' dō í dhūn' gǒdhé bhōñn-dhè gú kí ī gǒ bō' ká bhā dhλn, yǎy dhūn yǎ kλ-sīλ dhǎ bhā ; yà wón slòv' gú dhè dhèη yà bhō y tà y zīaan gú. Dhè y dhǎ, pλ í dhūn' wòn gú bhā yǎ dhèn, à sús kí bō' ká dhè pǎpǎ á wè' ká gblǎá bhā' gú kǎ í dhūn á ī dà yítǎgbǒ wlǎy. »

Wóndhǎ gǒ y' bhà dhēbǒ yà bō dhè yāandhíy dhǎ, à vúl kpǎæ y tò bhā yǎ' sū y' dhūn Gǎyǎ dhè. Yǎ Gǎyǎ yà' sū yǎ dà' ká gblǎá gú, yǎ pλ pǎpǎ y dhēbǒ-dhλn yà' dhè zǒn' dhè bhūn bhā, yǎ zūn' gbàn bhà, yǎ dhò y dà yé gú dhè-dhùn gbàn gú, sǎndhìn yǎ zūn síāa, kǎ Wóndhǎ yà tλη kwǎǎndhè tà dèdèwō. Kǎ dhā y wé-sīλ, y dà-sīλ, kée kǎ tée y zīy-sīλ, kǎ dǒ à tée dhíy kǒ bháa dhǎ. Yǎ dhēbǒ bhā y Gǎyǎ sū yǎ' dà yítǎgbǒ wlǎy. À gò bhūn-sù kǎ yǎ zūn kpéηη yǎ dhò dō' y bhà gōn gǒ zīan òo, kǎ Wóndhǎ yǎ dō-sīλ kpán dhíy.

Yǎ y bhà dhēbǒ dhéé-kpǒ y' pǎ : « Déa yà dhūn ñ tàabhàn yǎ ? À bhèn yǎ bhén ? » Yǎ dhēbǒdhλn yà yǒo bō' gǒ y' pǎ : « Áa ! Ñ slbhèn, wón kǎ' wòn gú yǎ bhíi ñ séè zīan bhō yǎ bhā èe ? Tǎy y' pǎ-sīλ' ká dhǎ bhā, kǎ yǎ wū gèe-dhùn y' bhà gōn yǎ dhūn' ká bhā' lòo-sīλ kócdhǎ, kǎ Wóndhǎ dè pǎ yǎ zīy-sīλ kó zù wé vlùwundhǎ, kǎ yà' pǎ-sīλ : « Áabhōo, bháan bhāan ī séè bhō, bhén y dhūn yǎ bhā yǎ bhén ? »

Yǎ zīy y dhò zīan y dhēbǒ-dhλn wāà Gǎyǎ wó kλ dhò' tà y bhèn gǒ kpǎæ dūηη dhè zǒn' dhè bhā' tà, Gǎyǎ fii kèñ, yǎ gō bhūn y dhūn, yǎ dà gblǎá gú, yǎ' pǎ à fii yǎ yǎ, yǎ pλ pǎpǎ y gūn gblǎá bhā' gú à gbàn bhō

gblóo, yíi Gýř yř. Dhéé' ý' kpō' bhà dhēbđ gđ bhā yíi' yđo bō pý ký. Yý lōo, yý' pý : « Ā' pý, bhēn fii yř kócdhý yř. » Yý zūn dhìln-sūw bhà kó pír, ký yř pā gbàn bhō-sīl gblóo. Yà ý Gýř yà wō yítàgbđ wlýx bhā, súx ý dà' gú, à wēé wāà gbō gbàn wà à wlýx dhē pā. Yý Wóndhý dhūn yý tñg yítàgbđ tà, kócdhē gbàan kún blāblādhý, à gēn bhūn dhē Wóndhý bhā, bhá pā yř, ī' pý yánñ, bhá pā yř, ī' pý pēñ, pā zīizīsū. Gýř dà yítàgbđ wlýx gēn dhìln bhā ký yá dhó sýñ' Wóndhý bhú dhíx. Kā ý' wō pý dhē yáa zūn yítàgbđ bhà bhā yý dhō ý kpō' ká, yý zūn kpēñ, yý ý wā dō Gýř fii dhé ý ý wā dō yí bhàa zīan tà bhā' kēñ.

Dhē ý dhó dhánbháwō gblēen, yý dhēbđ-dhán bhā ý' pý Gýř dhē : « Dhūn ký í dhó, á' pý í' kā kō-dhūn ý' bhà bhā ký í' kā' bhā, ī dhō dhó' í lōo ī plýx. » Yý yítàgbđ sūw Gýř tà, yý Gýř yř zīx bēñ ká. Gýř dē pý gđōn gbēē yāa bhá bhūn.

Dhō ý Wóndhý yà' wō yí bhàa zīan tà bhā yíi lōo, yý wón slōo' gú dhē Gýř yà dūa. Yý yē ý gú, yý dhūn ý lōo kwāēēndhý, dhó ý Gýř yà' wō pý gú klýř bhā' bhā bhā, yà tó yà pā ý bhōcn kídhōñ kōēoñ plē-dhūn bhā yà à tá sú dhún. Yísíwđ bhá yř Wóndhý dhí wà' dhē « dō ñ gđ bhā ». Yà à blū bhén ý ī kēñ, ký zú wōo' pý bhá kídhōñ kāñ dō tá sū, yř dhō kā' dhē pā wà ī kún dhàn' wō' dhý, fōn ký Wóndhý yà kpān ī bhā, yý í gūn-dhāan gó gblóo. Ā dō bhā' Gýř dē pý à dhí ý wó' dhē : « Ī kwāa ñ zū á dhó ». Yýx dē pý à kā gbēē kō yáa sñ.

Wóndhý dhō ý yán dhíx-wlūwú' ký Gýř yř dhó-sīl dēewō dhē kídhōñ kōēoñ yāagā síbhán dhíx dhē dhý, yý' pý : « Dō ñ gđ bhā. » Bēñ dhàn' zū yà bhō bhā, Gýř ý dhō kán' ý tà, ký Wóndhý yà tñg' tà. Yý ý bhā yísíwđ blū pý, ý' pý : « Kwāa ñ zū á dhó. » Yý kā dhē wà bhēn pō, yý' lōo' bhā zú bēñ ká, á, kēe ký Wóndhý yà dūn' tà dēdēwō. Yísíwđ bhā' bhá yř Wóndhý gđ wó' dhē « à kún í ñ gbā' ká ». Gýř bhā dō bhá' bhūn pý, wó' dhē « ī kō bhō ñ gú ». Yý Wóndhý yř ý bhā bhā' blū. Ā, ý dō bhūn ký bēñ yà dō Gýř gđ yā, ký à bhā yísíwđ gbàan yān, yý kāñ gā yāagā ý Wóndhý bhā dhēbđ yà' dhūn' dhē bhā' dō zūx síāa, yý glà dēewō tñn zīizīsū dō gú, yý zūn Wóndhý gđ zīāan. Yý Gýř yř dhó bhá wō gblēen, yý bhīō yř bhān Wóndhý gú, yý' pý tñn bhā' dhē : « Bhān dhàn wó ñ dhē Wóndhý, gó ñ gđ zīāan á zīx. »

Yý tñn bhā ý gō Wóndhý gđ zīāan. Ý dhō ý yán dhíx-wlūwú' ký Gýř yř dhó-sīl dēewō dhē bhá gú tínbhūn. Yý' slā kā zú dēewō yý Gýř yř

γῶον' σῶ, á ! k̄y sé bháa Ḡȳȳ dhè zú, k̄éé k̄y yáa p̄y ká gbl̄éen p̄y gbé zú. Ȳy k̄āf̄ gā pl̄è bhā' dō bhá z̄ȳ wāà Wóndh̄ȳ à-dh̄ùn z̄ìngw̄. Ȳy gl̄à gwàn gú, ȳy w̄ò Wóndh̄ȳ ḡò z̄iāan. T̄ȳη ý k̄ā-s̄īl' ká dh̄ȳ bhā k̄y Ḡȳȳ yà lòo à d̄l bhā ḡò bh̄l̄áà gb̄ææ bhá ý' tà ȳy bh̄òon k̄ídh̄ōj̄ pl̄è-dh̄ùn bhā bhā' gú, k̄éé k̄y sé d̄èd̄è yáa' dh̄è p̄y zú, k̄y Wóndh̄ȳ dè p̄y yà s̄l̄a bhō, k̄éé k̄y f̄āan dh̄ánbhā' t̄ùn ȳy z̄l̄ dh̄è Ḡȳȳ z̄l̄ ká.

Ȳy Wóndh̄ȳ yà' p̄y ȳí bhā' dh̄è : « Ýí, bhān dh̄l̄n wó ñ Wóndh̄ȳ k̄l̄, gó ñ ḡò z̄iāan á dhó bhān bh̄ēn kún, ȳānz̄ìȳgú dh̄l̄n wó' d̄ō ñ bhā. » Ȳy gwàn bhā ý gō Wóndh̄ȳ ḡò z̄iāan, áa k̄éé k̄y Ḡȳȳ yà z̄ìȳ gbl̄éen. Ȳān dhé ý Ḡȳȳ dhō z̄ȳ' ȳ tàabhàn k̄y ȳí yà gó Wóndh̄ȳ ḡò z̄iāan k̄y ȳy dh̄ūn-s̄īl̄, k̄āf̄ gā dō dhé ý tō' ḡò bhā ȳ' z̄ȳy, ȳy gl̄à gl̄éen kp̄òò z̄ìz̄ìis̄ù d̄èd̄è ý p̄l̄ bhá yáa bh̄òon' bhā k̄y ȳy z̄ìȳ' gú bhā' gú, ȳy z̄ūn zú Wóndh̄ȳ ḡò z̄iāan. S̄āndh̄ìn Wóndh̄ȳ yà sl̄l̄ bh̄òōn' bhā k̄y gl̄éen bhā ȳy gō ȳ ḡò z̄iāan, k̄y Ḡȳȳ yà lòo p̄ydh̄ȳ. Ȳy t̄ò Ḡȳȳ d̄l̄ bhā ḡò bhā bhā dh̄l̄n' gú ȳy Ḡȳȳ ȳy k̄y yà dà p̄ydh̄ȳ ; ȳy ȳ k̄ò kp̄l̄ēē à dh̄è, ȳy t̄ò bhā ý ȳ ȳēe-k̄l̄ ý dhō ȳ pl̄ȳy.

Ȳy Ḡȳȳ dhō Wóndh̄ȳ ḡòdh̄é bhā' ká ȳy wó' ḡò b̄ō' ká. K̄éé s̄āndh̄ìn ȳy k̄l̄ dh̄ȳ, k̄y yà à z̄òn ȳ d̄l̄ dh̄è, yà à p̄y : « N d̄l̄, Wóndh̄ȳ í k̄l̄' dh̄īaj̄ z̄l̄ ñ dh̄è bhā dh̄l̄n, á gō' ḡòdh̄é sú' ý wōo ñ ḡò b̄ō à ká yā. » K̄y' d̄l̄ yàà p̄y' dh̄è : « Áa, ñ gb̄ȳ Ḡȳȳ, bhá bh̄òon d̄èd̄èwō ḡòōn-dh̄è bhā k̄éé ā dhò wón dō p̄y' k̄y ȳy tó ī yāan, ȳy bh̄ūn dh̄è dhó ý Wóndh̄ȳ yà' wō bhā, ȳí dhó tó' bh̄ūn, bh̄ȳ k̄l̄ ī z̄ò ká, bhá dhó ȳī z̄l̄' ī ḡò p̄íy. » Ȳy Ḡȳȳ yà' p̄y : « Éé ñ d̄l̄, yà tó' dhé k̄y bhā' bhā k̄y yáa wón bhá ká. » Ȳy wó Wóndh̄ȳ ḡòdh̄é bhā' s̄ū wó Ḡȳȳ ḡò b̄ō' ká. Dhō ý Wóndh̄ȳ yà' wō bhā bh̄l̄òo ȳí gó' gú, ȳy ȳ bāā-s̄īl̄ k̄y ý dh̄ūn ȳ ḡòdh̄é bhā' sú Ḡȳȳ ḡò.

Ȳí dō ká, k̄y Ḡȳȳ ȳy ȳí gú, ȳy wó dh̄ūn wó' p̄y' dh̄è ȳéen gú dhè dhó ý Wóndh̄ȳ yà' wō bhā ȳí dhó tó bh̄ūn t̄ōj̄t̄ōj̄dh̄ȳ, k̄éé ȳy ȳ bāā k̄y ȳy ȳān-tó' ḡò. Ȳy wó' p̄y' dh̄è Wóndh̄ȳ z̄l̄nḡ pl̄è-dh̄āan dhé ý' bhā dh̄èb̄ò ȳí' z̄òn' dh̄è bhā ȳy bh̄ūn gb̄ēn dh̄l̄n' ká, yà k̄l̄ ȳy gb̄ēn dà, k̄éé ȳy k̄l̄ gb̄ēnḡōn ká. Dhè ý Ḡȳȳ ȳy b̄òo, ȳy' k̄l̄ dhè k̄ò wó' p̄y' ká dh̄è ȳéen gú bhā' dh̄ȳ, ȳy dhō ý gb̄ēnḡōn sl̄óèc̄èpl̄è dh̄ō, ȳy z̄ūn' d̄à-s̄ū bhā.

Sāà kp̄ò Ḡȳȳ tà k̄ò ý ḡūn, à s̄íbh̄án yáa ḡūn, dh̄è p̄úu ý kp̄òæ, dh̄ònb̄ò dh̄l̄n dh̄ūn Ḡȳȳ tà gú. À dō yáa ȳ ḡēn d̄ō pl̄è. Dhó ý Wóndh̄ȳ yà wō bhā kw̄è dō yà d̄à' gú, bh̄ēn gb̄àn z̄ò yà bh̄ō' w̄ōn ká. Ḡȳȳ bhā gb̄ēn-dh̄ùn bhā wōo dè p̄y wà d̄à dh̄íy wà k̄l̄ gb̄ēnḡōn gb̄l̄ȳgb̄l̄ȳ d̄èd̄è ká. Ȳí dō ká, ȳy Wóndh̄ȳ ȳy gl̄à dh̄ándh̄īl̄j̄-dh̄l̄n dè ý k̄l̄ dh̄ìn à gú, dh̄ī k̄ò ý' ḡò, ȳy k̄l̄

dhè bhīī pāl zīv' bhā k̄v' í' bh̄. Ý wl̄w̄w̄ ý dhō Ḡȳȳ t̄à gú. Ý dhō ý lòo bhūn. Ý' t̄iŋ ȳ dā, ý bhēn gbàn wò ȳ tō' bhā dō dhè dh̄n̄b̄ò yà dhūn Ḡȳȳ t̄à gú gbé, k̄é bhēn dhé ý bhā' bh̄ōn' ká yáa dhý. Dhándhīl̄j-dhán bhā dhūn ý' wō bhā, yíi wé' bhā k̄v' wò ȳ γλ bhō Ḡȳȳ dhē ḡò kócdh̄ dhè bhēn kp̄ææ dhý. Ȳȳ z̄iv̄ ȳ gēn dō ý dhō Ḡȳȳ ḡò kó dh̄n gú. Kp̄an ý wō gbēn kp̄aa bhā p̄y Ḡȳȳ ḡò bhā, súv̄ yà dā' gú, k̄ò ý dhō' k̄l' ká k̄v' Ḡȳȳ ȳȳ gbēn bhā' gbàn z̄l yà yà à sl̄l bh̄ōn-sū bhā. Ý dhūn k̄v' Ḡȳȳ ȳȳ p̄y p̄iv̄ ; ý' dhē yà' gbā yí ká, ý' p̄y yáa ȳȳ yí bhūn k̄v' yíi ȳ yán kp̄an k̄v' Ḡȳȳ bhā.

À dhé k̄v' bhā yíi bhō Ḡȳȳ dhē gú wón bhá bhā. Ȳȳ z̄l k̄v' gbé yà k̄l dhý bl̄ēsū. K̄é dhè ý Ḡȳȳ ȳȳ dhūn, ý' dhē yà' p̄y' dhē Dhándhīl̄j-dhán bhá yà dhūn zūn ī dhē gú, ȳȳ kócdh̄, dhó k̄v' í' t̄uaa-bhō. Ý dhō ý dhándhīl̄j-dhán bhā' t̄uaa-bhō, k̄é yà à gā, yáa à d̄. Ý' dh̄é-kr̄ō ý p̄y : « Kwá' bhān bhūn ? » Ý' ȳō b̄ō ý' p̄y : « Dháŋgl̄ōn-dhán dō bhá ý' t̄ó' bh̄ō p̄ydh̄ē yā' gú wó' dhē Ḡȳȳ bhā dh̄n, á dhūn zūn' dhē gú. Dhè á lòo ȳ, á' w̄n dh̄é-kr̄ō ý wó kó yā' dhē z̄n n̄ dhē. »

Ý Ḡȳȳ yà' p̄y' dhē : « È, bhá lòo, kwā ȳææ kócdh̄. » Ý dhō ý s̄a t̄ò ḡōn k̄r̄ík̄r̄ík̄ dō t̄à, ý' k̄ūn ý dhūn' ká k̄v' ý' z̄l à bhā dh̄ēbh̄ēndhē bhā' dhē. Ý dhándhīl̄j-dhán yà' k̄ūn ȳé ká, k̄é ý' ȳō b̄ō Ḡȳȳ ḡò ý' p̄y : « À gú w̄n yà dhī, k̄é bhāan t̄ò bh̄ȳ t̄ōŋt̄ōŋdh̄, n̄ kían dh̄n bhā ; ý' p̄y n̄ bhā dh̄ōbh̄āap̄l̄ ý dhý dh̄n gbēn ká. » K̄l dhý k̄v' ý Ḡȳȳ z̄w̄gb̄angú gbàn s̄ē. Ý Ḡȳȳ yà' p̄y : « È, yáa wón bhá ká, dhè ý dhý, dhè ý k̄l dhē b̄ín yà bhán bhā dhē yà kp̄òœ k̄v' á ī bhā gbēn bhā' z̄l. » Ý' p̄y p̄y : « È, yà dhī. »

Ḡȳȳ bhā kó dhán bhā p̄y, à p̄l ý' k̄l-sū ká, yà bō dā-sū ká kócdh̄ bhūn, p̄l bhá k̄ò yáa bh̄ōn' bhā zú t̄ōŋt̄ōŋdh̄ k̄v' yíi k̄l Zl̄aan z̄l ká. Dhè ý Ḡȳȳ ȳȳ zūn kp̄ēŋ ý dhō ȳ dhē ḡò kócdh̄, ý' dh̄é-kr̄ō ý' p̄y : « Dh̄ēŋ ý bh̄ō t̄à bhā, bhá' d̄ō w̄é èe ? » Ý Ḡȳȳ yà' p̄y' dhē : « Ìn, n̄ dhē, bhán' d̄ō kp̄ák̄p̄adh̄, W̄óndh̄ȳ dh̄n bhā. »

Ý' dhē yà' p̄y' dhē : « È, ȳȳ k̄l n̄ gú dhè bh̄íi' d̄ō dh̄n' wō k̄v, k̄é dhé k̄v' bhá' d̄ō z̄l wō k̄v' ý dhý k̄v' dh̄iŋ dhý. » Yà à p̄y dhý k̄v' yà' p̄y í d̄ō' ḡò ī súan ká. Ý Ḡȳȳ yà' p̄y' dhē : « Ñ dhē, ī z̄ūl̄ k̄l s̄ææ ; dhè k̄v' γλ dhý n̄ ḡò kócdh̄ dh̄n' gú k̄v' yáa wón bhá ká. Ý Ḡȳȳ ȳȳ dhō W̄óndh̄ȳ t̄à kócdh̄ bhūn ý wēŋ wó wò bhūn. Dhè ý d̄ō gbēŋ, ý W̄óndh̄ȳ ȳȳ dā

ÿ kwī gú kÿ ý Gÿÿ zĹ, kĕe ya dà ÿ kwī gú dhÿ, yáa à gÿ, ya glá bhēnbheē gú y' y'. Y' wó' kĹ dhÿ gbēŋ dhē bhā' gú, y' dhē gÿ kpòe.

Dhē ý dhē ya kpòe, y' dhēŋbhēndhē bhā' ý' pÿ ÿ bhōɔdĹ dhē : « Dhūn á' wō yā, ā dhūn ī dhō bhā, kĕe bhīin dhó gwĹĹ' gÿ gbē, dhēkpòeÿi sōēplē dhĹn á dhō' kĹ', à sāāgā-dhāan bhā kÿ á dhó, kĕe dhēkpòeÿi dō, gbēn dō dhĹn á' bhÿ ; í ī tÿŋ kĹ gÿ dhĹn' gú. » Y' Gÿÿ yà' pÿ yáa wón bhá ká. Ā pÿ ý' wō dhÿ bhā kĹ dhÿ kÿ yá ÿ bō gbēn sōēplē bhā' gbàn bhÿ-sù ká, kÿ yá Gÿÿ zūgbàngú gbàn sēē, kÿ ý dhō, kĹ dhÿ kÿ ya dhō' dōzāan-dhē gú, kÿ ý pÿ' tà ý' zĹ. Y' Gÿÿ yà' pÿ : « Bhán wé' bhā, kĕe kwā bhā pÿ yā pÿ à kían ý dhÿ, gÿ bhūn dhē wá gbēn bhÿ wáa' gā yē. Bhén ya à gā yē, yáa gó pée. » Y' pÿ gÿ zĹ ya kún bhō ī gú, kÿ ī dhō gbēn bhÿ sú dō zīan ká, ī sónpíÿ dhē dhĹn dhō yúa. Y' pÿ Gÿÿ dhē : « Bhāŋ dhē pÿ, bhán wé' bhā. » Y' Gÿÿ yà pÿ : « Ya dhī. » Dhē ý dhē gÿ kpòe, y' Gÿÿ gÿ sā ÿ bhā gbēngōn dō tà y' zĹ, y' dhē yà' kpā dhēŋbhēndhē bhā' dhē. Dhē ý' bhÿ pÿ, yíi' gā dō zīan yē, y' gbàn lòo kó tà, y' dhūn Gÿÿ dhē. Y' dhēkpòeÿi kĹ pÿ sōēplē tēēn ká, dhē ý ya ÿ bō gbēn bhā' gbàn bhÿ-sù ká, yī dēdē ý ÿ bō' ká dhÿ bhā, y' ÿ wō dà' ká. Gbēn gā bhā pÿ, Gÿÿ ya à sú y' dhō' ká ÿ dhē dhē y' pÿ gÿ à kpāe kpō. Ā sōēplē-dhāan dēdē bhā wā' gā kpāe kpō yōñn tàa gbēŋ-gbēŋ ý tō' ká dhÿ ý dhē gÿ kpòe.

Dhē ý yĹnŋ tēe ya bhēn kwī bhā kún sĹ ká, ý wà dhēŋbhēndhē dhī bhōñn ya ÿ bō pĹ bhÿ-sù ká, y' ÿ wō dà. Y' Gÿÿ yà' pÿ : « Ēe, ya dhī, kwā à bhān kÿ bhāan dhó ī dō' zīāan. » Dhē ý wōo zīÿ, y' dhō ý' pÿ ÿ dhē dhē : « N dhē, Wóndhÿ dhĹn á dhō-sīĹ' dō zīāan bhā, wón ý yī zīngú í' dō, dhē ý dhÿ, bhá tó, bhá dhó tó' ī gō píÿ, í yí dō pēŋ dhíÿ. » Y' dīi bhlù dō dō' gō y' pÿ' dhē : « Yá dà zīāan, í ī yán tó yĹnŋ wō zīan ká, bhá dhākpōŋ tēen gÿ kÿ ya wlūwū bhūn, kÿ yāā Wóndhÿ yá kó zū-bhō, kÿ í dīi yā' kán bhān gbēn gā bhā' tà bōn bhīĹgā ká, kÿ zīaan yí dhó-sīĹ' tà yā, ī' zōn'-dhūn dhē. » Y' dhē yà' pÿ : « Gōn-dhĹn, bhán' bhān. » Y' wó zīÿ. Dhó wó' wō bhā, wō dhō gbāætā zĹ-sù ká dhÿ yēdhÿ wó dhō wó lòo Gÿÿ dĹ bhā gō bhlāa bhā' zīngú dhē dēdē gú. Dhē ý Wóndhÿ ya dhē gÿ dhē wá gó pÿ ká gblēen, gÿ dhĹn ý gūn dhíÿ, kĕe y' pÿ Gÿÿ dhē, gÿÿ dhō kó tàabhān, y' dà bú dhĹnbháwō dēdē, gÿ tō bhūn dhāan y' dà ÿ Wóndhÿ dhē kwī gú.

Dhè ý Gỳỷ yà dhè ỹ pý dhỷ, ỹ dầ gồ dhủ bhá bhā' gú, ỹ dhō ý yà dồ à pàa bhà dhè dềdề gú, ỹ' pỹ gồ dhủ bhā' dhè : « Kýdnhingbýtá, ý bháa ñ dā bhà gồ dhủ ká, kỹ í ñ dhíy-dhũn Wóndhỷ dhè. Wóndhỷ yà glá pý yà zũn gồ dhủ wlyx. Yà kā ỹ' pỹ gồ dhủ bhā' dhè : « Gồ dhủ, bhān dhλn wó ñ Wóndhỷ kλ, ñ gbā Gỳỷ ká á' kλ ñ bhà yλ ká. Kỹ yà' pỹ-sīl : « Gỳỷ, ñ gồdhế í' sũ bhā, ñ gbā' ká. » Yà à pỹ dhỷ, yỷ gồ dhủ yà klđng yà kλ dhè ỹx ỹế. Ý Gỳỷ yà bõ gồ dhủ gú yà à pỹ : « Ký bháa ñ dā bhà gồ dhủ ká kỹ í ñ dhũn Wóndhỷ dhè. » Ý gồ dhủ yà wlũúú yà dõ ỹ gææn.

Wón bhā dhλn wó' bhā. Wồ tồ' bhà dhỷ, ỹ Gỳỷ dhè yỷ zũn kρέng. Ý dhō dhè gầ' kỹ yánη gēnηdhề yà tān gbàngbàngdhỷ. Ý sồ kócdhỷ, ỹ dīi bhā' dõ gbên gā kpææ bhā' tà dhè kồ ý' gbỹ kλ' pỹ' ká' dhè bhā' dhỷ, ỹ ý tểε-sũ ý gũn pēng tà bhā' sũ ỹ' kpõ' tà. Ý gbên gā bhā' gbàn ỹỷ glà zú dềewō gbēngōn gblỷgblỷ sόcềplề gú, ỹ Gỳỷ dhè ỹỷ zũn'-dhũn ká kρέng, ỹ' pỹ'-dhũn dhè : « Kā dλbhèn ỹỷ dhồ zīaan yā dhλn' tà », ỹ' zīaan zđn à-dhũn dhề.

Ý gbên-dhũn bhā wó dõ bhίλλ gú wó dầ bềng ká zīaan bhā' tà. Tỷng wó lồo-sīl' ká wō dλbhèn dhè gú bhā kỹ' gú sũu ý kún-sīl, kỹ tlōo yáa' bhà. Wóndhỷ yà gblá gồ dhủ tà, ỹ yà klđng yà kλ dhè ỹx zũn síāa. Ý Gỳỷ yà bõ gồ dhủ gú yà gblá, ỹ gồ dhủ yà wlũúú yà dõ ỹ gææn. Wồ tồ ỹỷ dhλn' bhà dhỷ ỹ gbên-dhũn bhā wó lồo bhũn, ỹ súx ỹỷ dầ Wóndhỷ gú, ỹ' pỹ ý zīy bềng ká. Ý gbēngōn blếsũ ỹỷ pỷ' tà, ỹ' bhλng, Wóndhỷ zỷ à gblỷỷ ỹ gææn ý wồ à zũ bhà. Ý' plề-dhàan ỹỷ pỷ' tà, ỹ zỷ' gú gææn ỹ wồ à zũ bhà. Ý' yàagā-dhàan ỹỷ pỷ' tà, ỹ kλ kồ dō bhā à gú, ỹ gbên sόcềdō gbàn wồ Wóndhỷ bhλng, ỹ zỷ à-dhũn gbàn gblỷỷ ỹ gææn ỹ wồ.

Dhè ý' sόcềplề-dhàan bhā ỹx Wóndhỷ bhλng, ỹ Gỳỷ yà' pỹ' dhè : « Bhá' bhλng kỹ í ñ zũ ỹỷ síāa. » Gbēngōn sόcềplề-dhàan bhā dhè ý Wóndhỷ bhλng, ỹ ỹ zũ zũn síāa, ỹ Wóndhỷ yί zũn kρέng dhè ỹỷ zú. Ý kλ Wóndhỷ ý kwá' tồ bhān-sīl dềε bhā' bhà tồsάæ dhíy tồ-dhề ká.

Bhēn ý Wóndhỷ gồ bhō yánη dhề bhā, à dhè ý gũn gblũdλ bhā' bhà dhēbồ ká ý' sàñ gũn' kλ-sīl gbếè bhā wồ gũn à dhề-sīl Dhēcendhề, ỹ wó' gbỹ bhā' dhề Gỳỷ. Ý wó' pỹ Dhēcendhề gbỹ Gỳỷ. Gbên-dhũn bhà yà wó' wō sλsλ wō zũ tà ý wó' pỹ gbēngōn yáa bõ ỹ yà kồ ká bhā' zũ ỹỷ bhồ yί bhā dhλn' ká, kỹdhỷ ý Wóndhỷ ỹỷ zũn kρέng ý wō dλbhèn zλ.

Bhān dhān Wōngblāābhāan wé kō sēē ?

Yī bhā ká, k̄y gblùdā-dhē wōn ȳ tūn sē gú dēdēwō, ȳ Wōngblāābhāan ȳ gūn gblùdā ká sē bhā gú dhē pā ȳ k̄ bhānīdh̄y. Wōngblāābhāan ý ká' gā-sīl ý dō bhā, à bhā dhēbō dhī kō ý gūn, tīō yāa gūn' bhā, à bhōon' ká yāa gūn kpōngtāa. Bhēn-dhē bhā dhān Wōngblāābhāan ȳ gūn' gú, ȳ dhī' gō dhēe, yā wé, bhēn bhā yāa wé' wō wlȳ à gō sē bhā' gú.

À bhā dhēbō bhā yā k̄ sīy dhūn wō ȳ dhō dhōo gú dhē bhēn' dhūn Gbāgwīndhē-dhūn gú. Yī dō ká, ȳ Bīy Tīi ȳ dhūn p̄y dhōo gú, ȳ ȳ yān kpān gblùdā Wōngblāābhāan bhā dhēbō bhā' bhā, ȳ' dhīa ȳ bhān' gú. Ȳ' wōn gú dhēē-kpō bhēn-dhūn gō. Ȳ' wó' p̄y' dhē gblùdā wó Wōngblāābhāan k̄, sē ý dhīn' gú bhā' bhā dhēbō dhān bhā. Ȳ Bīy ȳ dhēbō bhā' dhē, ȳ' dhēē-kpō ý' p̄y : « Dhān-dhān, ī gō p̄ydh̄y bhēn ? » Ȳ ȳ gō gú p̄y p̄y. Ȳ' dhēē bhā kpō ý' p̄y : « Ȳ ī gwāān bhā ēe ? » Ȳ' ȳō bō ý' p̄y : « ĩn ! Wō bhān gōn dhē Wōngblāābhāan. »

Ȳ Bīy yā' p̄y' dhē : « Á, à p̄y á' wō dh̄y bhā, ī dhīa dēdē dhān yā bhān n̄ gú, ȳ n̄ p̄y dhē á ī sú dhē ká. » Kōngbhlē tīi ý Bīy yā dā, dhī ý' wō' ká, à sībhān yāa dh̄y. Dhēbō bhā yā ȳ bhā gōn gā, k̄y ȳ Bīy gā, zōn kwāā p̄l yāa bhūn. Bīy dhīa yā bhān dhēbō bhā' gú, yā wé' bhā wón bhā. Ȳ Bīy yā p̄y' dhē : « N̄ wōn dhīa z̄l yā bhān ī gú, k̄y kō dūa. » Dhēbō-dhān bhā, ȳ wē' bhā. Wō tō dhōo gú bhūn ȳ dūa Bīy ká, ȳ' wó dhō'-dhūn gō p̄ydh̄y.

Wōngblāābhāan bhā gwāāz̄l-dhūn wó gūn dhōo gú bhūn bhā, wó Bīy wāā-dhūn bhā gblùdā bhā dhēbō à-dhūn p̄y kwāā kō wó' gā bhā, wīi dhō kán' bhā, kēe wā Bīy gā, à dhēē-kpō kō bhāa dh̄y. Wō tō' ká dh̄y ȳ'-dhūn yān ȳ fīlā bhēn plē bhā'-dhūn ká. Dhē wó dhō wó lōo p̄ydh̄y, ȳ' wó' p̄y wō dābhēn dhē wó' p̄y : « Gblùdā, wón bhā yā k̄ dhē ! »

Ȳ' wó' p̄y : « Dhó yī' wō dēe dōo gú yā ī bhā dhēbō bhā wāā gōōn tīi b̄y kpīi bhā wó gūn p̄y-sīl wō kwāā bhā wé, yī dhāñ bhō-sūi yīi k̄' dhīy. ý dhō dō dhōo kán t̄y gú yā wé k̄ yī yān yāa à-dhūn dhīy. Yīi dhūn z̄l wō wé, k̄ à dūa dhān wó' wō-sūi ká. » Ȳ Wōngblāābhāan ȳ yā à-dhūn yān gú. Ȳ' p̄y'-dhūn dhē : « Kā z̄l kā bhōon' bhā ká k̄ dhōo gú ȳ' wó dā bhān dhēbō gō gú, dhē ý k̄ dh̄y ȳ ká kā bhā p̄y dhē ? Kā dhō bhān dhēbō bhā' bhōōn-dhē gú, yīi k̄ dh̄y, kā z̄l dhān ȳy wō. » Ȳ' bhā

gwǎǎλ-dhùn bhā wó wèηη sé gú à-dhùn dǎbhèn bhà dhēbǔ bhā' bhōñ-sùú ká. Yý wó dhō wó kpàn' bhà dhè bhēn' kpàn bhēn bhà Dádhdóá dhè'-dhùn gú, gblùdǎ bhá gǔ p̄ydh̄y, k̄y ȳ B̄y T̄i kèη.

Yý wó dhō wó z̄y' gú wō dǎbhèn dhē. Yí dō ká, ȳ Wòcgbláàbhàan ȳ ȳ bhà gwǎǎλ-dhùn tā ȳ bhà ; wò dhò bhén ? Wò dhò à bhà dhēbǔ sú-dhè gú B̄y T̄i gǔ. Yý wó dhō, wó dhō, wó dhō. Wò wò z̄iaan plè, ȳ wó lòo p̄y bhā' gú. Dhè wó lòo p̄y s̄aan dh̄y, ȳ bhēn b̄o p̄ydh̄y, ȳ' p̄y : « Kà à p̄y gblùdǎ dhè k̄εε gblùdǎ Wòcgbláàbhàan yà yà s̄aan bhà, k̄εε ȳ dhùn ȳ bhà dhēbǔ sú-dhè gú B̄y T̄i gǔ. Yý wó dhō wó' lòo gblùdǎ ȳ p̄y bhā' gú bhā' bhà. Yáa Wòcgbláàbhàan d̄o, ȳi' ȳ dō, à tó ȳ' bhān bhā, súy yà dà' gú. À gèn bhùn dhè à t̄yη dhé k̄y bhā' gú k̄y dhē wòn ȳi k̄y dhè k̄o ȳ' bhà d̄εε, ȳ wó dhán-dhùn ȳn bhō-s̄il dhē ká yā' dh̄y, k̄y dhē wòn t̄un d̄eewō gbékégbékè. K̄y dhē wòn dh̄n ȳ gblù ká, ȳ k̄y gblùdǎ bhā' gú dhè Wòcgbláàbhàan ȳ dhùn gblù dh̄n' ká ȳ gǔ.

Yý ȳ bhà gwǎǎλbh̄in dō dà bhén ȳ Wòcgbláàbhàan yà b̄o bhā'-dhùn kèη, ȳ ȳ wò kp̄o'-dhùn bhà ȳ' p̄y : « Kà dhó ká' p̄y gblùdǎ dhè, yà à p̄y dh̄y, bhán' bhān, k̄εε gblù yáa ȳi p̄y, dhè ȳ dh̄y ȳ tó s̄aan dh̄y bhā k̄y á' bhà dhēbǔ sú B̄y gǔ k̄y á' gbā' ká, k̄εε ȳ ȳ bhàn wòn tō. »

Yý wó dhō wó' lòo Wòcgbláàbhàan bhà. Yý ȳ kp̄anη à dh̄y, ȳ' p̄y f̄ñ ȳ ȳ yǎngā plè ȳ ȳ ḡoçdh̄y bhā' kpàn bhén ȳ dhē bhō ȳ gǔ bhā' bhà. Yý wó dhō wó' wò bhā' dh̄y-lòo gblùdǎ bhā' bhà. T̄yη ȳ k̄-s̄il' ká dh̄y bhā k̄y wà à lòo B̄y bhà dhè gblùdǎ i' bhà dhē bhō' gǔ bhā yà dhùn, k̄εε tā sùú ȳ' ká ȳ gú, à síbhǎn yáa dh̄y.

Súy yà dà B̄y gú, dhēbǔ dhùn à bhà gblùdǎ dhè wòn k̄y wà d̄o Wòcgbláàbhàan gǔ dh̄n' wòn yà tó. Wón bhā ȳ wó dhō wó' lòo zú gblùdǎ bhā' bhà. Yý' p̄y : « Kà dhó ká' p̄y ñ d̄l Wòcgbláàbhàan dhè ā' p̄y bh̄in wé' bhà, k̄εε ȳ tó ȳ ȳææ gú k̄y á dh̄n' bhà dhēbǔ ká' dhè bh̄un. » Yý wó dhō wó' lòo Wòcgbláàbhàan bhà, ȳ k̄o. Yý wó' z̄y' bhà dhánbháwō p̄inηdh̄y, ȳ Wòcgbláàbhàan ȳi wé' bhà t̄oηt̄oηdh̄y.

Yý gblùdǎ bhā yà' p̄y : « Kà dhó ká' p̄y Wòcgbláàbhàan dhè dhè k̄y bhán bhææ dhè bhán f̄il' bhà bhā, ȳ dhùn, k̄εε ȳ' p̄y gblù yáa ȳi p̄y, dhè ȳ dh̄y, dh̄in dh̄n ȳ' wō bhā ȳ gblù dh̄y' kèη, k̄y yà tó s̄aan dh̄y bh̄un k̄y ȳ dh̄n kwá bhōçn' gú. » Yý Wòcgbláàbhàan yà ȳç b̄o ȳ' p̄y : « Kà à p̄y gblùdǎ dhè, bhāη dè p̄y dh̄n á' wō bhā, bh̄in dh̄n' yāa gbé gú, dh̄ian p̄p̄é ȳ' z̄l bhā bhán' gbàn bhān, k̄εε ȳ ñ p̄y dhè á ñ yǎn

dhλn' kp̄an bhén ý dhē bhō n̄ gǔ bhā' bhà. » Yǔ ǔ bhà tó wō sáan dhíy zò wà' bhà dhē dō' gǔ āa, yíi' k̄l, yǔy bhll bhō ǔ dē bhà. Wòcgbláàbhàan dhλn yà bhēn gā plè ý dhūn' ká bhā' tā ǔ bhà, wō dhλn wó dhó-sīl bhāa. Yý wó dhō wó lòo p̄dhǔ, yý wó dhō gblùd̄l gǔ kwǎǎndhǔ. Yán ý gblùd̄l yà kp̄an Wòcgbláàbhàan bhà bhā' wón yà à kón. Yà à gǎ, à yán yà zīy' gú, yà bō' tàabhàn. À k̄l k̄y wà' p̄y dhēbǔ' ý sūu dhý Bīy gǔ bhā yǔ gùn Wòcgbláàbhàan dhλn' gǔ z̄l-wō, yà dhó' gǔ gblēen. Yý Wòcgbláàbhàan yil bhō.

Yý wó wē dō' dhē, yà' p̄y yáa yǔy wē bhūn. Wò bhén ý ǔ bhà dhēbǔ' dùa bhā dhλn' dhē k̄y ý ǔ yán kp̄an bhà. Gblùd̄l bhā p̄y yíi dō' bhà gblēen, yý bhēn bō Bīy dhē-dhē gú. Wòcgbláàbhàan yáa Bīy dō, yà' gǎ bhàan-dhλn bhá ká. Yán ý' bō kwéé p̄íy ý dhō dhē gǎ' k̄y Bīy Tīi yǔ dhūn-sīl, à bhà bhéé dō ý à bhà dhēbǔ' bhā' dùa gú bhā yà' bhà. Yǔ dhūn-sīl wé gbéégbèegbēédhǔ. Yán ý Wòcgbláàbhàan yà kp̄an Bīy bhà k̄y yǔ dhūn-sīl, súy yà dà' gú, à gbō yà zūa' bhà. Yý dhéé-kpō ý' p̄y : « Yý dée dhūn-sīl dhý ? »

Yý wó' p̄y' dhē : « Bhēn dèdè ý ī bhà dhēbǔ' bhā ý' gǔ bhā dhλn dhūn-sīl bhā. » Yý Wòcgbláàbhàan zūn káa-bhō-sūu bhà ý' p̄y : « Yáá ! Yáá ! Yáá ! » À zū gbàan yí bhō, à wéé-dhùn oō, à gbō-dhùn oō, à gbàn yà à blēe pā. Bō ý' wō kwéé p̄íy dhìn bhā yà dhó. Gǔōn-dhē ý dhō' ká bhā' dhíy yíi yà. Yà à dhēbǔ' tó yà dhó.

À káabhōwò bhā dhλn tō Wòcgbláàbhàan bhà yý zīy-sīl' ká dèe bhā. Wé ý' wō-sīl bhā, ý káa dhλn' bhō, yà' p̄y : « Yāáá ! Yāáá ! Yāáá ! » Bhλn wòn sūu ý dhìn ? »

Dhēbǔ' bēn bhō kǔ yāa yà yà p̄l gǔ

Dhándhīlǎj-dhλn dō bháa dhλn gūn, yǔ gùn gblùd̄l dhú ká, yý' p̄y yǔ z̄l, kp̄aa dhý bhén ký' bhà yíi dhó yà' gǔ tōtōtōndhǔ. Dhándhīlǎj-dhλn bhā' yǔ, yǔ k̄l dhē í p̄l zīy' bhà k̄y í' bhǔ, à bhà s̄l-dhē gǔ. Bhēn óo bhēn ý dhō' wòn gú, yà dhē dhλn' yǔ' bhà. Bhēn bhá yà dhūn, yý' p̄y bhēn dhé bhā' yǎngā dō yǔ sēéndhλn, bhēn bhá yà dhūn, yý' p̄y bhēn dhé bhā à yūnkp̄y yǔ kp̄i, bhēn bhá-bhá yà dhūn, à dhé k̄l dhìn yà' bhà, áaòo kp̄aa yà' bhà. Yǔ tō yǔ dhλn' ká dhý yǔ glòo kūn, yý gwāan kpó tǔy yǔ zīy' tà.

Y' dhē yà p̄' dhē : « Dhónbð, ī bēn bhō-sīl gbēè wà, dhōη bhà yáa bhūn kócdhē ká wà ! » Y' yò bō ȳ dhē gò ȳ' p̄' : « Bhén á dō' gò y' dhūn-sīl zò dhé, n dhē, à tó dhý. » Yī dō ká y' Tòη y' wlūw, k̄ y' dō dhλn yà tó bhāan-dhūn kp̄' gú' y' yíi dhó k̄' dhún dhλn bhā' wòn gú'. Tòη bhà kp̄l sλ-dhē bhā kà à gà bhā, y' ȳ tà-kūn dèdèwō, y' zìv y' dhō dhēbð bhā' tà gú'.

Y' lòo bhūn, y' p̄' : « N̄ dhán, ī bhà sλ-dhē tòœη dhλn á' bhān y' á dhūn y' , kpàn á' wō p̄' ī bhà yā, wó' p̄' n dhē kò ȳ' gú' yà' bhà dhý dèdèwō. Dhē y' dhý, n tæædō, ī dhía yà bhán n gú', y' n p̄'v dhē í yà n gð. Wón óo wón y' bhā' p̄', ā dhò à kλ' ī dhē. » Y' Eòη gà, y' gā, y' ȳ yán tà' ká, y' tà ká, Tòη bhà zλká-dhē y' y'ȳ' y'ȳ' bhà yáa dhý. Y' dhō ȳ yán dhíȳ-wlūwú, à yán yà kpàn pλ tīi-dhλn bhá bhà tòŃ bhō p̄'v.

Y' p̄' Tòη dhē : « N̄ sλbhēn, ī sλ dèdèwō, ī dhía yà gūn yà bhán n gú', kēē ī bhà kpāa dō k̄' wò ī bhō p̄'v bhā, y' dhλn' kλ. Ā yληη kλ kpāa bhēn gð. » Y' Tòη y' pλ gbàn p̄', y' kōn' ká. Y' ȳ bhà dhó wō. Wón bhā y' tòœη y' dhō dhý y' kpàn Pēñđdhē bhà. Y' yáandhūn y' ȳ zò gōn sēñđdhȳ, y' p̄' dhēbð dō bhā ā dhò dhó' wòn gú'.

Yī dō ká, y' Pēñđdhē y' dà zīaan tà, y' dhò gblūdλ dhú bhā' wòn gú'. Dhē y' dà zīaan zλ ká, y' dhō y' kpàn gblȳ dhū bhà. Kāa dèdè ká' wón dð dhē Pēñđdhē yà tó ȳ tó kò bhā' gú' k̄ y' dhó, à kλ dhλn wó dhō' wō'. Ā gēn bhūn dhē à gēngā y' wlȳ y' dō, à gbègā y' dō, à yāngā y' dō, à gðdhé gā y' gð bhà y' dōsēŋsēη. Dhē y' kpàn gblȳ dhū bhà, y' p̄' dhē : « N̄ tóœēđdλ, ā dhūn ī p̄'v k̄' í ī gēn bhā' sílŋ dō n bhà k̄' á dhō bhān tá gú', n gó-sū' yà kλ bhūn bhán lòo y' k̄' á ī bhà pλ dō ī gð.

Y' gblȳ dhū yà dhēé-kpō y' p̄' : « Dhèkpòœyì dhē dhλn bhīi' kλ bhūn ? » Y' p̄' dhē : « Dhōcgð dō. » Y' gblȳ yà' p̄' : « Èε ! Bhá' p̄' dhý bhán' bhān. » Y' ȳ gēn sū' y' dhūn Pēñđdhē dhē. Y' y' dhī à ká dhē bhēn' bhλn kλ. Bhá Pēñđdhē gēn gà à wlȳ k̄' bhīi' pææen dhé k̄' dhúy à gà k̄', pλ dhíadhíasū. Y' zìv bhūn, y' dhō y' kpàn lōw tīi bhà.

Y' bhææ' dhē y' p̄' : « N̄ tóœēđdλ, n sílŋ dō ī kwī bhā' gú' k̄' á dhó bhān tá gú', n gó-sū' yà kλ bhūn, bhán lòo y' , k̄' á ī bhà pλ dō ī gð. » Y' lōw y' ȳ bhà tīi-dhē kwī sū' y' dhūn' dhē.

Y' Pēñđdhē dhō y' kpàn bhλōcn bhà, y' bhææ' dhē k̄' y' bhà yán séendhλn-dhē sílŋ dō ȳ bhà. Y' bhλōcn y' wè' bhà, y' dhūn' dhē. Y' dhō ȳ kpàn yòη bhāa, y' gðdhé sílŋ sū. Y' dhō y' kpàn sāán bhà, y' y'

bhà sǒn púu-dhè sílǎ sū. Yý dhō ý kpàn gòodhé bhà, yý' bhà gblàà sílǎ sū' gǒ. Pá bhā yý gbàn yà ỹ bhà. Bhá Pēnǎdhē yý, yý kǎ dhè í pǎ zǐx' bhà kǎ í' bhý.

Yý dhō ý lòo pýdhē ý dhō-sǎl' gú bhā' gú yǎnǎ tēe gbèè tà. Yý tò gblēen ý dhǎndhǎlǎ-dhǎn bhā ý ỹ yǎn kpàn' bhà, yý dō bèñ bhà ý dhō dō' gǒ zǎan. Bhá Pēnǎdhē gòdhé ý' gǒ à gǎ, fǒn yòñ gòdhé ; bhá' yǎn gǎ, à dhǎx-pè dhè bhǎlǒn bhà dhý, kēe bhá' sǒn zǎ gǎ, yý kǎ dhè sǎǎn yý bhō ỹ tlóo bhà. Bhá' gbègā-dhùn wāà gēn-dhùn gǎ, fǒn gblý dhù, kēe bhá' bhà tǐ-dhè kwǐ zǎ gǎ, fǒn lǒgā. Áa ! Yý' dhǎ yý bhān dhǎndhǎlǎ-dhǎn bhā' gú kēe. Yýx dèdè dhǎn ý dhō ý' lòo ỹ dǎ wāa ỹ dhē à-dhùn bhà dhè yà ỹ dhǒbhàa yý, kēe ý gūn dō-sǎl' bhén ý' gǒ yý dhūn bhā.

Dhǎndhǎlǎ-dhǎn bhā' zǎà dō bhá' bhūn, yǎngwǎpébhèn bhūn. À dhēgbáan bhà bhǎanbǒ ý dhūn bhā' dhǐ blēsū wó' bhǒn, yý' pǎ yýx bō' ká. Yý' dhēgbáan yǐ wé' bhà, yý' bhàn. Dhǎñbhèngǒn bhā wà dhó' bhà bhýpǎ ká, yý kwéé tā ỹ tà. Yà kwéé tā dhý, yý pǎ bhā' gbàn bhō ỹ bhà. À dhǐ yà gwǐn, yý yà bhýpǎ bhā' lòo bhūn, yý yà tǒo lòo' tà. À pǎ bhý kǒ dhǎn bhā.

Yǐ dō ká yý' bhà dhèbǒ zǎà bhā ý glà wǎnñ gú, yý bō kwéé pǎx, yý dhō ý ỹ yǎn kpàn ỹ bhá bhā' kpèè bhà, yý' pǎ bhý kǒ-dhùn gbàn yý. Yý dhō ý' pǎ ỹ dhēgbáan dhè : « Á ! Ñ dhēgbáan, bhén ý bhǐ yà' gǒ bhā, bhǐn kǒ í yà gǒ wǎn bhà, kēe pǎ bhūn wà ! » Yý' dhēgbáan yý sá' tà yý' bhàn dhè bhēn dlýñ bhàn. Yà' pǎ, bhǎn ý kǎ yý yà ỹ sǎbhèn dhè pǎ.

Yý' dǎ wāà dhē wà pǎ' dhè : « Áa ! Dhǒnbǒ, í zǎà yā' bhàn zǎ wō-sǎl' òo, kēe dhǎñ sūu bhēen dhǎn yáa pǎ bhý bhēn bhá yǎn tǒñtǒñdhý yý yà tó' ká dhý yà dhǒgǒ dō kǎ yā ? » Yý' pǎ ỹ kpǒbhèn-dhùn dhè : « À dhé yà kǎ' ká kǎ yà kǎ, kēe bhén á dhō tó' gǒ, yý bhā. » Yý wó' pǎ : « Èe ! Yà dhǐ. » Dhè ý Pēnǎdhē yà dhǒgǒ dō zūn kó dhǎx, yý ỹ wò dà. Yý dhǎndhǎlǎ-dhǎn bhā ý ỹ wò dà pý ỹ kpǒbhèn-dhùn dhè. Yý' pǎ yá gwǎl kǒodhý gbé, kēe ỹ dhò dhó ỹ dhǒbhàabhèn bhā' kèñ. Yý' zǎà bhā yà' pǎ ỹ dhò dhó' kèñ, yý yǐ' dàa kǎ. Yý wó zǐx wó dhō ; dhèbǒ yý dhǎx, gǒn yý taabhàn.

Dhó wó' wō bhā, wò kpàn yòñ dhǎn' bhà blēsū. Yý' pǎ Pēnǎdhē dhè : « Ñ tǒœñdǎ, dhè ký bhá í yēezǎ kǎ, kǎ bhý ñ gbā bhān pǎ í kǎ' sū bhā' ká. » Yý' pǎ : « Ñ tǒœñdǎ, kwā wò dhǎn gūn bhā. » Yý' bhà gòdhé sū yý' dō' gǒ, yý ỹ bhà dōsēnsēñ bhā' sū yý dō' gǒ bhà wé gēñdhý

bhūn, yí wó zìx. Yí wó dhō wó kpàn sǎán bhà, yí ȳ bhà sǒn púu-dhè sū, yí Pĕnǐdhē ȳ ȳ bhà gā dō bhā' sū yí' gbàn ȳ dhí.

Yí wó dhō wó kpàn bhíɔn bhà, yí ȳ bhà yán séendhán-dhè sū. Tǐȳ ȳ kǎ-sīl' ká dhíȳ bhā k̄ȳ dhándhīlǐ-dhán zǎ ȳȳ dhíȳ, ȳȳ dhó-sīl.

Yí dhō dhè gǎ' ȳ tàabhàn, k̄ȳ dhánglǐɔn-dhán sǎ-dhán ȳ gūn bhā' gǔ zǎ gbàan glá pǎ gú, k̄ȳ sìangā yà kwèè. Yí dhō kǎ' dhè ȳ gblá k̄ȳ Pĕnǐdhē yà à p̄y' dhè : « K̄ȳ dhǎæ yí gā ī tà, ī zǎ dhàn bhāan' wō. Gōn sǐɔ dhàn bhíi' wō yí dhǎæ yáa gā ī tà èè ? »

Yí wó yòɔn bháwō wō dhíȳ, yí wó kpàn lɔɔ tīi bhà, yí' bhà tīi-dhè kwì dǔ' gǔ. Yí dà ȳ bhà Pĕnǐdhē dhè kwì dèdè bhā' gú tòn. À bhúyà yà bhòɔn búu tà dhè gbàn gú. Gbl̄ȳ bhà gèn gbl̄ȳgbl̄ȳ-dhè dhàn yà tó Pĕnǐdhē gǔ.

Súyà yà dà dhándhīlǐ-dhán bhā' gú, yà kǎ dhè ȳȳ s̄ȳȳ, k̄éè à kǔ yáa dhí, yà kǎ dhè kpàa dhí, à zò yà dà k̄ȳ yà bō tǔgōn bhǎæ dhí. Yí wó yòɔn bháwō wō dhíȳ, yí gbl̄ȳ bhà gèn sū yí' dǔ' gǔ. À gèngā yà tó' wl̄ȳ dō. Yà kǎ pǎ dèdè ká tòn yà dǔ' kèȳ.

Yí wó dhō dhíȳ, dhíȳ, dhíȳ wó lòo Pĕnǐdhē gǔ kóyídh̄ȳ dhè bhēn' gó ȳȳ bhēn' dhó Dǎdhówǎ dhè-dhùn gú, k̄éè búu tīi dèdè gú. Gbó dōsēȳ ȳ dhándhīlǐ-dhán bhā yí' zū-bhō bhā, à bhà gōn dhō dhūn-sīl, yí yà ȳ dhí tā, yà zīȳ yí yà à zū-bhō. Yáá kǎ wó' wō-sīl bhā, à zláà bhā, kà dhēébhāȳ-dhè gǎ bhā, yà glá wèedhèè dō gú yà dà à gwíin. Tǔgōn dō bhá ȳȳ Pĕnǐdhē bhā' gǔ bhūn, à yǎngā ȳȳ kǐllan-sù ká' gǔ zù dhè gbàn gú, ȳȳ dhè ȳ ȳ zù dhè gbàn p̄p̄é gú. Pĕnǐdhē bhā ȳȳ dhēbò bhā' bhāan-kpó-sù ká tǔ-gōn bhā dhàn' bhà, k̄ȳ yà à p̄y' ȳ dūa k̄ȳ ȳ ȳ dhè.

Tǔgōn bhā p̄y' yà dǔ ȳȳ yà wé, wō bhòɔn' bhà wó dǔ Bùakēè wó' wō bhān. Wū dhàn'-dhùn bh̄ȳp̄l ká. Bháa zǎ ȳȳ zīȳ pǎ p̄ȳ p̄l dhàn' ká, k̄éè Pĕnǐdhē bhā yà dhó bhá-dhùn wō búu, ȳȳ wō bhūn plè-dhùn gú, k̄éè dhándhīlǐ-dhán bhā yà à p̄y' ȳ dūa, tǔgōn bhā' yǎn zǎ yà fl̄l' ká bhōo, yí dhǎædhíȳ-bhō, yà à bhō dhíȳ, Pĕnǐdhē bhā yà kǎ dhè óo dhè yí' gú, yà' wō bhàn. Yà à wō bhā' bhān p̄y' dhíȳ, ȳȳ ȳ gènsù plè k̄ȳ yà lòo bhūn. Dhándhīlǐ-dhán bhā, wà' dhè Gōdhú.

Gbó bhā dhàn Gōdhú yà' bō dhóɔgǔ dō p̄ȳ. À zláà bhā ȳȳ bhūn, à yán yà' bhà k̄éè yáa wō à dhè ȳææ. Yà kǎ dhè ȳȳ dūa yí tǔgōn bhā ȳȳ à p̄y' : « Kǔkǔkǔ Gōdhú yà dhóo ! Yí Pĕnǐdhē bhā yà dhó yà Gōdhú kún yà

dhūn' ká. Wón bhā dhln wó' kł dhý sú dō pír, Gōdhú yáa ȳ bhō kēe bhā dhē ȳ tōgōn bhā' gō. Yà kplēē yà tó dhē bhēn yān sēe dhý.

Yý' wll yà zláà bhā' kł, ý' p̄ ý' tà-kún. Yý pá-sù zū-bhō ȳ dē ká Gōdhú gwīin. Yý Gōdhú dhō ȳ kō ká bhūn, ý dhō kán ȳ tà k̄ wēedhēe dhln. Yý' p̄ : « Á ! Yānbhán bhēen dhln dhìn, wēe zll ȳ gō bhén zú yý dā n̄ gwīin ? » ý dhō' p̄ ý' yà p̄l tà k̄ ý' wú, yà glá à zláà bhā' gú. Yà à p̄ : « N̄ dhēgbáan, bhān bhūn, bhāan bhāan wō ī dhē yāēē dhūn kēe ī wll dhln n̄ kł. Ā' kł dhý k̄ á ī dhā. » Yý' p̄ : « Pá á' p̄ ī dhē zūbhō yī ká ý bhī bhān, í gūn n̄ bhān-sīl bhā' gā bhā. »

Yý' dhēgbáan yà' p̄' dhē : « Dhín à slá zll yà kł ī gō k̄ í n̄ dhā, à kł, bhán gó' dō yā' tà bhēn óo bhēn ý dhō dhūn n̄ wōn gú, wē dhln bhāan' wō' bhā. » Yý' zláà bhā ý' p̄' dhē : « Bhý bhlūn dhálnbhá zōn k̄ í' kpà k̄ í yōn dā' bhā sll ká k̄ kwá' dhūn tōgōn bhā' dhē, ý' bhý-sīl k̄ kwá dūa. » Yý' Gōdhú ȳ bhlūn gā sū yý dhō' ká wllú dhíy, yý' zōn.

Týŋ ȳ gūn bhlūn zōn-sīl' ká bhā k̄' zláà dē p̄ ȳ yē pón-sīl kó kēē tà dhē bhá gú bhūn. Dhē ý yē bhā' pōn sll ká, k̄ bhāa ý' dhēgbáan gūn' kpà-sīl bhā yà bhān, yý wó yōn dā' bhā, yý wó dhō' ká wó' lōo yē ý' zláà yà' pōn bhā' gú, yý wó tōgōn bhā' lōo' bhā bhūn, yý wō dā zīān. Kēe gblūgā ý wó' pōn bhā yī dhó gblēen. Tōgōn bhā yà dō bhūn k̄ ȳ ȳ gō dhíy-wlūw, ȳ dhē ȳ dhē gbàn gú. Ȳ bhlūn bhā' bhý dēdē ý dhō ȳ gō dhíy-wlūw' k̄ Gōdhú wāa ȳ zláà wā dhó.

Yý Tōgōn dhæædhíybhō ý' p̄ : « Kōkōkō, Gōdhú yà dhó-ò ! » Pēnīdhē bhā ȳ wll plē k̄ yà lōo kóyidhý. ý lōo bhūn k̄ Gōdhú yáa bhūn, ȳ ȳ gēn sū zú plē k̄ yà kpān Gōdhú bhā, dhý bhā, k̄ wí zīy k̄ gblēen gbé. Dhē ý Gōdhú zláà bhā ý wón dō dhē Pēnīdhē bhā yà ȳ ȳ dhō bhēn gbàn plē wō zl', yý ȳ zll ý glā. Pá bhā ý dhūn ȳ kpān dhálnhīlī-dháln bhā ȳy dō dhln' bhā, ý' kūn. Yý' dhēē-kpō ý' p̄ : « Ī dhō bhén ? » Yý' p̄ : « Yý bhān á dhó-sīl wō dhln' pír yā, ā dhō bhén ? Ī bhā tōgōn bhōnbhōnsū bhā' dā wōn, áa bhūn ý bhā, ā dhō ī tó yý ā dhō bhén ? »

Yý Pēnīdhē yà' p̄ : « Bhá' kł dhý gbé, à dhé ý yā, ā dhō ī bhānwōn tó', kēe à bhá zll yà kł tàabhān, bhán ī kún ī zll dhln bhāan' wō. » Yý' kūn ý dhō' ká. Ā zláà tō ȳ dhīaŋ pēpē wó' zll-sīl bhā' gbàn bhā. Yý wó zīy wó dhō kwæændhý. Wō wō plē yý Pēnīdhē ȳ dhó bhāwō bú.

Dhèkpròœyì plè dhé bhà pý à zláà bhā yà à gbàn k̀l̀ yè pón-sù bhà. Yà k̀l̀ kl̀ṅ dèdè ká. Yý' p̄ȳ x̄ dhēgbáan dhè ȳȳ yá kpà k̄ȳ wà' dhūn bháwō t̀ḡḡn bhā' dhè. Yý' dhēgbáan yà ỳḡḡ b̄ō' g̀ḡ ý' p̄ȳ : « À tó dhý, g̀ḡn-dh̀n, à dhé yā yà k̀l̀ gā ká k̄ȳ à bh̄ḡḡn dh̀n á' wō, wō k̀l̀' p̄ȳ ñ dhè. Ḱεε kwā k̀ḡ yíi dhūn bh̀ḡḡn t̀ḡḡn bhā' bhà, p̀l̀ bhā dhūn dhé ȳȳ' wō bhā, ȳȳ dhò ñ z̀l̀' dō. » Yý' zláà yà' p̄ȳ : « À k̀l̀ z̀ḡḡ dhý, bhān dh̀n á' p̄ȳ. » Yý Gōdhú ȳȳ bháa bhā' kpà. Yý wó ỳḡḡn dà' bhà, yý wó' lòo kl̀ṅ bhā' gú, yý wó t̀ḡḡn bhā' lòo' p̄ȳ bhūn, yý wó wō kwèè sū ; b̀ḡḡ dh̀n bhā. Yý wó dhō, wó dhō, wó dhō.

Yè dhé bhā tó y' wō gblèen bhā, t̀ḡḡn bhā yáa bh̀ḡḡn' bhà k̄ȳ ȳȳ gó' gú, sá yà wé, à wò yáa dhó gblèen. Sándhìn ȳȳ wé k̄ȳ Pēñídhē bhā yà' wò bhān, k̄ȳ ȳȳ dhūn, k̄ȳ Gōdhú wāà zláà wà dhó. Ý dhūn ý lòo kwæændh̄ȳ, k̄ȳ t̀ḡḡn bhā ȳȳ wé-sīl dhýdō, ḱεε k̄ȳ' wò yáa wò t̀ḡḡnt̀ḡḡdh̄ȳ. Yý Pēñídhē bhā ý' dhè bh̀ḡḡn, yý dhō ý' sū kl̀ṅ bhā' gú, yý ȳ t̀à-kūn, yý ȳ bhà s̄iṅ sū, yý dà z̄iṅ. Ȳȳ dhò bhén ? Ȳȳ dhò Gōdhú kèṅ. Gōdhú wāà zláà dè pý dhó wó' wō bhā, wā dhó wà t̀ḡḡn wōo p̄ȳdhè t̀à. Ḱεε yí bhá wó' k̄n k̄ȳ wōo dà p̄ȳdh̄ȳ bhā, wó lòo bhūn k̄ȳ dhā ý bān, pā ý yí bhā ý' wō, à t̀àdhè yà wō bhēnbhēndh̄ȳ dhè gwāan dhý. Wà dh̀nḡ, yí bhā' k̄n k̀ yáa dhý. Wò t̀ḡḡ yí dh̄ȳ bhūn yý Gōdhú ȳȳ T̀ḡḡ ȳȳ k̄ȳ ȳȳ z̄iṅ-sīl, yý' p̄ȳ' dhè, t̀ḡḡn bh̄ȳ yí k̄n ñ ká dhè ! Yý T̀ḡḡ yà' p̄ȳ : « T̄' p̄ȳ yí bhā' ká ñ bhō bhā ȳȳ kpáasù. »

Wó dhō k̄n' wō t̀à k̄ȳ Pēñídhē yà wò s̄iṅ ká. Ȳȳ dhūn-sīl b̀ḡḡ ká. Yý T̀ḡḡ ȳȳ dháàndhūn yý Gōdhú zláà bhā' sū, yý dhō' ká yý' lòo yí t̀àabhàn. Yý Gōdhú ȳȳ yà t̀àbhōo dà-sù bhà, yý yà gbó b̄ō-sù bhà. Pēñídhē dè pý ȳȳ dhūn-sīl kpææwō. T̀ḡḡn yà k̀l̀ dhè bhēn ȳȳȳ dháàndhūn k̄ȳ ȳȳ Gōdhú sú, yý kwàa' zù. Wò t̀ḡḡ' ká dhý yý Pēñídhē ȳȳ t̀ḡḡ Gōdhú t̀à, yý s̄iṅ b̄ō ȳ t̀à, ý dhō k̀l̀' dhè ȳȳ' g̀ḡ k̄n, dháàndhūn dō ý T̀ḡḡ yà' wō bhā yà Gōdhú sú, yà d̄ō' ká t̀ḡḡ t̀à. Yà dhó' ká yà à l̄ḡ yí t̀àabhàn.

Yý Gōdhú wāà zláà wó dhō wó lòo p̄ȳdh̄ȳ. Wó bō lòo-sù z̀l̀ ká, yà lòo dh̀n wo ȳ d̄l̀ bhà, ý' p̄ȳ yà ȳ k̀ z̀ḡḡ dhè óo dhè ý' gú, t̀àabhàn sù yà' gú, dhó dh̀n ȳȳ' wō bhūn. B̀ḡḡ bhō k̀ yāa ȳȳ bhēn yà p̀l̀ g̀ḡ.

Bhàn dhàn kà yá bhén wó dhō Gèebò wáa dhùn wò wòò bhèn bhà zú ?

Dhēbò dō bhá dhàn gūn, yá dhán wòn yá gbœœen' tà dhèe, yá dhō ý dhán gādō kpō, kée yá gūn dhándhíā ká. Dhè ý dhán bhā yà bhòcn dhándhíā-dhè bhà sà ká, kée ý yí gwāän kpó k̄y, yá' dhē wāā dā wò gā, yá tō tēdhán ká.

Dhè ý' gwāän kpó t̄ȳ yá l̄o, yá yà búk̄lbhèn dō gō. Bhèn plè bhā à-dhùn dhò ý kó k̄l, à síbhán yáa dhý, kée gōn yáa ȳ gèn dà bhláā tō̄tō̄dh̄y. Yà ȳ bō bhlūn z̄l bō-sū ká, dhó dō ý yà à wō bhā, wò wō kó yá p̄ydhè dhàn' gú.

Gōñ bhā à bhà dhēbò bhā wà dhè Gōdhú púu. Yá Gōdhú púu ý dhō yá dhán dō kpō ȳ bhà gōn bhā' dhíy. Dhán bhā' bhānwòn s̄ȳ k̄, à síbhán yáa dhý. Yáa zūn síā, yáa p̄l wée bhá bh̄y k̄y yáa bhāā ká. Yí bhá-dhùn ká, yà gbó dà ȳ dhí dhíá p̄íy, bín yá bhàn k̄y yí ȳ bō k̄y ; kée dhēbò-dhán bhā yá wón bhā' gbàn ká ȳ dè tà, dè tà, à bhà gōn yáa dhūn bhláā k̄y yá bhō dhán dhíy bhō wòn dhàn' bhà. Kée blā ȳ bhō kwè bhā' tà, à síbhán yáa dhý. Dhēbò-dhán bhā yà dhó bhláā, yáa ȳ k̄ zūn-dhè yá ȳl bhà ȳ bhà dhán bhā' gō, yáa p̄l z̄ān kpā-dhè yá k̄y yà bh̄y, yá glōo dhý yí kp̄i-dhè gbàn ká. À dhè ȳ gā bhā' yán yá wón bhā' gbàn-dhè gú. À bhà dhán bhā yá' w̄l yà' k̄l, yá' p̄y ý' tà-kún.

Yí dō ká, yá glà wò gú, yá dhūn yá yà à dhú gō bléedh̄y, dhú dō bhá gú. À dhú bhà dhán bhā wà' zū-dān-sīl. Gbó ý' bō-sīl yí bhā' ká, à dhè yà zōo k̄l' bhà, yà dhé z̄l yà dhán bhā' wō' tà. Yá gbó bō-sīl yá glūñ-sīl' ká blā dhé tà bhūn. Wò bhā dhè ý dà dhú bhā' gú ý dhè gā bhláā ý yí gōñ bhá yá, yá l̄o, yá dhō ý dhán bhā' sū, yá dhō ý dà' ká dhú gú, yá yà tán bhō-sū bhà dhán bhā' dhè. Dhán bhā yà ȳ bō gbó bō-sū ká. Yí dhé bhā yá Gōdhú Púu yá glōo ké k̄l-sū bhà, yá ȳ gblóo yá.

Dhè ý bín yà bhán, ý dhò p̄ydh̄y t̄ȳ yà l̄o, yá wò bhā ý dhō dhán bhā' ká yá' wò dhé tà, dhè ý k̄l' sū' bhà bhā' gú. Yá dhō búgā bhā' gú. Gōdhú dhý dhó-sīl p̄ydh̄y wē̄n wò dhō wō kw̄l, kée yáa' yá. Wà dhó wà l̄o p̄ydh̄y, yá yá z̄l yà tó kwéedh̄y. Yá wò kwéedhè bhā dhàn' gú. Wón bhā dhàn wó' k̄l dhý dhōgō plè p̄íy, kée wò ý wò bhā wāā Gōdhú wó' yà kó dhíy, yá bhūn dhè yá dhó ȳ wòn dhīān z̄l' bhèn bhá dhè tō̄tō̄dh̄y, āā dhìn à bhà gōn z̄ān. Gōdhú Púu bhà blā ý tō dédè bhā

à dhiin gbàan dà tèkpetèkpetèdh̄. Lòo ʔ' wō pl̄ȳ yī dhé bhā' ká bhā yà kà wl̄éewl̄è ká dhè dhēdhán gú kèfá dh̄y.

Yʔ' bhà gōn ȳ gbéetà dà' gú ʔ' p̄y : « É dhéendh̄ēn ! ī dhiin ȳ dà-sīl zòc d̄ēē k̄ēē ! » Yʔ' ȳcō bō ʔ' p̄y : « N̄ dhiin yáa dà t̄on dhè k̄y bhān bl̄l̄l̄ ȳ bh̄y-sīl w̄iaw̄iadh̄y. » Yʔ' bhà gōn yà' p̄y : « K̄ēē bhīl' p̄y dhán yā ȳ f̄ēē kà bh̄lāā gbé èē ? » Yʔ' ȳcō bō ʔ' p̄y : « Kā z̄l̄ áa bhūn káa dhūn bh̄lāā yʔ' wòc dh̄y dhán dh̄íy-bhō-sīl bhēn ḡcō yā èē. » Yʔ' bhà gōn yà' p̄y : « ʔ' dháb̄l̄íiw̄d̄n ʔ' ká, à ḡēn yáa d̄ō. » Wé wó' wō-sīl bhā, à-dhūn zò yáa' ká dhè dhēb̄d̄-dhán bhā ȳ kw̄éēdh̄y, àa t̄o yà'-dhūn wò bhà. Yʔ' p̄y : « Dhó á' wò-sīl zòc bh̄lāā ʔ' dh̄c̄oḡd̄ pl̄ē dh̄y yā bhán dhó bhán lòo bhūn, bhán bō p̄ēḡ z̄l̄ yà-sū ká, bhán dhán wáàdhūn, yʔ' wòc gōn bhá bhā yà gó bú yà dhūn yà à sú yʔ' yà dhó yà yà' ká dh̄w̄ kw̄éē t̄ā yʔ' yà t̄án bhō' dhè wà ! Ȳ dhò tó t̄án bhā' bhò' dhè-sū bhà dh̄y ʔ' n̄ bhà ȳl̄ kà k̄ō ʔ' dhī n̄ dhè k̄ō ʔ' gú á' k̄l̄ bhà, ʔ' á p̄l̄-dhūn gbàn kp̄à k̄y dhán bhā ȳ wòc bhā' ḡd̄. Yà à ḡà dhè dhūn pl̄ȳ t̄ȳḡ yà lòo, yʔ' dhūn' ká yʔ' wáàdhūn yʔ' dhò. Wón yī' ká bhūn ʔ' dh̄c̄oḡd̄ pl̄ē-dhàan dh̄y yā, yʔ' bhā. » Yʔ' bhà gōn yà' p̄y : « Yʔ' wū ʔ' bhēn dh̄y' bh̄c̄on-sīl ʔ' bhēn yáa' ȳ yā, yʔ' wòc ȳ dhán dh̄íy-bhō èē ? » Yʔ' ȳcō bō ʔ' p̄y : « Èē ! Wón k̄y bhā wà ! » Yʔ' bhà gōn yà' p̄y : « À tó dh̄y, à dhò dhūn dh̄íá k̄y á' s̄uàn bhō. » Dhēb̄d̄-dhán ʔ' dhūn ʔ' dh̄w̄ bhà dhán dh̄íy-bhō bhā' t̄o ȳ dh̄iāḡ bhā gbàn gú. Yʔ' dhè ȳ kp̄æœ. Yʔ' Gōdhú Púu ȳ kw̄éē sū yʔ' dhò bhāā. Dhè ʔ' ȳl̄n̄j̄ t̄ēē yà bhēn kw̄i bhà kún s̄l̄ ká, yʔ' bhà gōn ȳ dhūn bh̄lāā. À yī dhé bhā yʔ' wòc bhā yī dhūn. Yʔ' ḡcōn bhā ʔ' glòo bh̄lāā bhūn, yʔ' b̄ín ȳ bhān yʔ' wó dhò p̄ydh̄y. À yī dhé d̄ō' p̄íy yʔ' ḡcōn bhā yī dhūn, yʔ' wòc bhā, ȳ z̄l̄ ʔ' dhūn. Yʔ' Gōdhú Púu ȳ dhò yʔ' ḡēn d̄ō ʔ' bhà gōn dhè. Yʔ' bhà gōn ȳ dhò yà' wòc bhā' ḡd̄, yʔ' yī dhūn. K̄ēē yʔ' ʔ' bhà dhēb̄d̄ dh̄ēē-kp̄ō ʔ' p̄y : « K̄ēē yà dhūn z̄l̄ wō, ȳ k̄l̄ bhén dhàan ? »

Yʔ' bhà dhēb̄d̄ yà dh̄w̄ bhā' dhè z̄on dhè. Yʔ' p̄y : « Yà dhūn yà dhán sú, ȳ yà' ká dh̄w̄ yā dh̄l̄n' gú. » Ḡcōn bhā yà dhūn bh̄lāā yī ʔ' ká, yʔ' wòc bhā yáa dhūn. Yī dhūn yī ʔ' ká, yʔ' dhūn. Yʔ' wó k̄l̄' ká dh̄y yʔ' Gōdhú Púu ȳ bl̄l̄ bl̄ēes̄w̄ gbàn bhō.

Yà k̄l̄ s̄iy ḡcōn bhā yà à p̄y ʔ' dhó bh̄lāā yī ʔ' ká, yà' p̄y ʔ' bhà dhēb̄d̄ dhè d̄c̄o ká. Dhè ʔ' bl̄l̄ pl̄ē-dhàan ȳ bh̄c̄on, ʔ' Gōdhú yà' zū-bhō s̄l̄ ká, wòc bhā dh̄l̄n ʔ' dhán bhā' dh̄íy-bhō dh̄y kp̄ææwō, Gōdhú yà dhó p̄ydh̄y k̄ō ʔ' bhà dō-dó, yʔ' ḡēnd̄ō ʔ' bhà gōn dhè. Wón bhā yʔ' wòc bhā' zò kūn.

Yí dhé bhā gōñ bhā yí' p̄ ȳ bhā dhēbō dhē dhè ȳ dhō dhūn' bhíáā, dhēbō-dhán k̄ ȳ dhú bhā dhán dhíȳ-bhō-sīl bhā à bhā k̄ bhēn zīi ká wōn bhā' gú, ȳ z̄l yà' wón dō.

Dhè ȳ dhē ȳ k̄p̄œ, gōñ bhā dhán dà dhíȳ, ȳ dhō ȳ gbá dō' dhú bhā' bhā. ȳ Gōdhú dhūn ȳ lōo bhíáā, ȳ dhán wáadhūn, ȳ dhō yí bhāa, ȳ dhūn. Dhán yà gbó lōo' gú dhè kō ȳ' k̄l' ká k̄p̄æwō à dhý. Wōc bhā dhūn dhé ȳ' wō yī dhé bhā' ká bhā, yī bō zīaan dhé ȳ bō' tà k̄p̄æwō bhā' tà. ȳ wō zīaan wēe ká. ȳ dhō ȳ ȳ kō dà dhán bhā' gú, ȳ' yà ȳ kūu bhā, ȳ tán bhá bhō' dhē bhíáā p̄ȳ p̄īȳp̄īȳȳdhȳ, k̄ēe tán dhé ȳ yí bhā' ká bhā ȳ' p̄ȳ' gú ȳ' p̄ȳ : « Gōdhú bhī dhán ī dà ñ dhē p̄l p̄ȳ bhā èe ? Bhī dhán ī bhā gōn fīa bhō n bhō ñ bhā èe ? Èε ! Ñ dhú Gōdhú, wón s̄l yáa wón s̄l ȳ ! » ȳ dhán bhā sū ȳ dhō ȳ dà' ká dhú dō bhā' gú. ȳ dhō ȳ yà' ká ȳ gblōo dō bhā' gú. K̄ēe yà dhé ȳ' wō yī dhé bhā' ká bhā ȳ ȳ w̄l bō p̄ææn dēdē ȳ gōñ bhā ȳ wō-sīl' ká gbá gú bhūn bhā dhán' ká.

Gōñ bhā yà būu dhí yà p̄ēen ȳ' ká, ȳ dhán bō p̄ææn bhā' ká. ȳ wó' k̄l' dhý p̄īȳp̄īȳp̄īȳȳdhȳ. À dō dhé wó dhó' ká bhā ȳ dhán dō dhánbháwō ḡȳȳ tà, ȳ k̄l' gōñ bhā' gú dhè ȳ kō dhán yà bhōcn' bhā bhā. Ḡīȳ ! Yà būu dà' bhā. À būu dà-sū òo, k̄ȳ wōc bhā yà ȳ kwāa dhán bhā' zū būu dhíȳ. Būu yà dhán bhā' blí, wōc bhā yà dhēȳ.

Gōn dhō ȳȳ dhēbō ī k̄l' kō ōo kō ȳ' gú, k̄ēe wón dhé k̄ yáa p̄ȳ wōn ká, wáa' p̄ȳ' dhē. À p̄ȳ wó' wō s̄ȳ dhē wón s̄l yáa wón s̄l ȳ bhā, ȳ zū-bhō yí bhā dhán' ká.

Σύλδηβέ ἃ γὰ' γύ' wón-dhùn

Dhán yà' p̄ dhēj à dhē yà' p̄ dà.....	3
Dhán dhíx yà k̄ yā yáa s̄l̄	6
Bhēn ȳ t̄ò yíȳȳ bhà gbl̄w̄ bhà.....	11
Zl̄òoḡōn zūl̄ yáa dhý	12
Ḡōgb̄àṅd̄l̄ wāà ḡēns̄éēndh̄ánd̄l̄ à-dhùn bhà t̄óœ̄ṅd̄l̄-dhē	13
Pá ἃ bh̄ò yà d̄ō dhē óo dhē ἃ' γύ' ἃ wēṅ v̄in bhā' à ḡēn bh̄ùn bh̄l̄n ká ?	15
Dhē bh̄aan-k̄l̄ k̄ō yāa ȳ bhēn dà wón γύ'.....	18
Wón ἃ w̄ōn γύ' ḡb̄ēnḡōn yáa b̄ō yà ἃ zū t̄à-s̄w̄ ká	24
Bh̄l̄n dh̄l̄n W̄ōḡbl̄áàbh̄aan wé k̄ō s̄ēē ?	37
Dhēb̄ō b̄ēn bh̄ō k̄ō yāa yà yà p̄l̄ ḡō	39
Bh̄l̄n dh̄l̄n k̄l̄ γý bh̄én wó dh̄ō Ḡēeb̄ōō wáa dh̄ùn w̄ō w̄ōō bhēn bhà zú ?	45